โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า
ไม่โกรธดีกว่า จะได้ไม่บ้าไม่โง่

เพิ่มพลัง EQ ให้สดใส พัฒนาจิตใจให้ดีงามกันทั่วหน้า

เลื่อนชั้นตัวเอง

หลวงพ่อพยอม กัลยาโณ วัดสวนแก้ว

เลื่อนชั้นตัวเอง
โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า
ไม่โกรธดีกว่า จะได้ไม่บ้าไม่โง่

๑๐๐

เลื่อนชั้นตัวเอง

โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า

ไม่โกรธดีกว่า...จักได้ไม่บ้าไม่โง่

นำเสนอโดย

พ ร ะ ร า ช ธ ร ร ม นิ เ ท ศ

(หลวงพ่อ ดร.พระพยอม กัลยาโณ วัดสวนแก้ว)

เลื่อนชั้นตัวเอง

พระราชธรรมนิเทศ (หลวงพ่อ ดร.พระพยอม กัลยาโณ)
ธรรมสภา : สถาบันบันลือธรรม
มูลนิธิสวนแก้ว อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
ISBN : 974-9978-95-3

ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม ขอกราบนมัสการขอบพระคุณ พระเดชพระคุณ พระราชธรรมนิเทศ (ดร.พระพยอม กัลยาโณ) เป็นอย่างสูง ที่เมตตาให้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ออกเผยแพร่พื่อประโยชน์สุขอันมหาศาล จักบังเกิดขึ้นแก่พุทธศาสนิกชน ที่ได้ศึกษาและนำมาปฏิบัติ ทำให้รู้และเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติตนเพื่อการดำรงอยู่ในโลกนี้ด้วยความสงบร่มเย็น อันนำมาซึ่งการดำเนินชีวิตตามวิถีทางที่ถูกต้องตามหลักพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าสืบต่อไป

การพิมพ์หนังสือธรรมะเป็นอนุสรณ์และที่ระลึก นอกจากเป็นการจัดทำสิ่งที่มีประโยชน์ที่คงอยู่ยืนนานแล้ว ยังเป็นการบำเพ็ญธรรมทาน คือ การให้ทานที่พระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญว่าเป็นทานอันยอดเยี่ยมอีกด้วย ผู้ปฏิบัติเช่นนี้ชื่อว่าได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ธรรม อันจะอำนวยประโยชน์สุขที่แท้จริงแก่มนุษย์ทั้งมวล

ท่านที่ประสงค์มีไว้ศึกษาหรือมอบเป็นบรรณาการแด่บุคคลที่ท่านรักและบุคคลที่รักท่าน โปรดติดต่อได้ที่.... **ธรรมสภา สถาบันบันลือธรรม และ ศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา**
เลขที่ ๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๙ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์/โทรสาร: (๐๒) ๔๔๑๑๕๓๕, ๘๘๘๗๙๔๐, ๔๔๑๑๕๘๘, ๔๔๑๑๙๑๗

คำนำในการจัดพิมพ์

เลื่อนชั้นตัวเอง : โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า

■■■

ในภาวะสังคมปัจจุบัน มนุษย์มีความทุกข์และสะสมความเครียดเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ เริ่มต้นจากความไม่ชอบใจ ความไม่พอใจ แล้วกลายเป็นความหงุดหงิด ความเกลียดชัง ความริษยา โต้ตอบ ต่อต้าน และต้องการเอาชนะกันและกัน นั้นเป็นเพราะต่างคนต่างกระทำไปตามความต้องการของกิเลส และกิเลสนั้นก็คือ **โทสะ** แปลเป็นภาษาไทยว่า **ความโกรธ**

เมื่อความโกรธเกิดขึ้น ก็จะเกิดการทะเลาะวิวาทกัน ทำร้ายซึ่งกันและกัน ความไม่สงบก็บังเกิดขึ้นในครอบครัว ในบ้านเมือง ทำให้เกิดความเสียหายแก่ตนเอง ครอบครัว สังคม ดังตัวอย่างที่เราได้พบเห็นกันอยู่ในปัจจุบันนี้ ตราบใดที่ทุกฝ่ายกระทำการด้วยความโกรธ ปัญหาต่าง ๆ ก็จักได้รับการแก้ไขด้วยความรุนแรง และเมื่อหยุดความโกรธได้เมื่อใด ปัญหาต่าง ๆ นั้นไซร้ ก็จักได้รับการแก้ไขด้วยความเมตตาและถูกต้อง

ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม หวังว่าหนังสือเล่มนี้จักช่วยให้ท่านที่ได้อ่านนำไปใช้เป็นแนวทางในการเลื่อนชั้นตนเอง ทำให้ครอบครัวและสังคม รวมถึงประเทศชาติและโลกของเรา เกิดความสงบสันติสุขตราบนานเท่านาน

ด้วยความสุจริตและหวังดี

ธรรมสภาปรารถนาให้โลกพบความสงบสุข

คำขออนุญาตจัดพิมพ์

เลื่อนชั้นตัวเอง : โกรธคือโง่โมโหคือบ้า

■ ■ ■

กระผม นายสุทธิรักษ์ สุขธรรม ผู้ดำเนินงานของธรรมสภา สถาบันบันลือธรรม และศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา ได้ทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามเจตนารมณ์ของ นายบันลือ สุขธรรม (ป.ธ.๘) อดีตพระสุธรรมเมธี เจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ก่อตั้งธรรมสภา กระผมได้รับความเมตตาจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ให้ได้มีโอกาสจัดพิมพ์หนังสือสมุดภาพพุทธประวัติ และ สมุดภาพสามเณรใจสิงห์ ด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจ และเป็นเกียรติอย่างยิ่งแก่สำนักพิมพ์ธรรมสภา สถาบันบันลือธรรม และ ศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา

กระผมมีความเคารพ ศรัทธา เลื่อมใสในจริยวัตร รวมทั้งเทคนิคและวิธีการสอนของพระเดชพระคุณท่าน ตั้งแต่กระผมยังเป็นวัยรุ่น เมื่อ ๓๐ ปีมาแล้ว ผมถือว่าผมโชคดีที่ได้รับฟังการแสดงธรรมที่สนุกสนาน พร้อมกับสาระธรรมอันเหมาะแก่วัยรุ่นและเยาวชนทั้งหลาย ที่ในสมัยนั้นความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ยังไม่แพร่หลายเหมือนสมัยปัจจุบัน แต่ปัจจุบันการบันเทิงมีมากมายในทุกรูปแบบ แต่การบันเทิงในธรรม หาได้มีเพิ่มขึ้นตามที่ควรจะเป็นไม่ ซึ่งต้องขอฝากไว้กับผู้มีความรู้ความสามารถในขณะนี้

บัดนี้กระผมมีความปรารถนาจัดพิมพ์หนังสือ ปุ๋ยมนุษย์ และอย่ากัดกู ซึ่งเป็นผลงานของพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณ ที่จัดพิมพ์มากว่า

๒๐ ปี เพื่อเผยแพร่ให้เป็นปุ๋ยทางจิตใจ แทรกซึมเข้าไปในหัวใจของเหล่าพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย และพร้อมกันนี้ ธรรมสภาได้จัดพิมพ์หนังสือที่ได้คัดลอกการบรรยายธรรมของพระเดชพระคุณท่านเพิ่มอีก ๓ ชุด ในชุดที่ชื่อว่า **เลื่อนชั้นตัวเอง ระวังทางเสื่อม** และ **ธรรมะเย็นใจ** เพื่อว่าในกาลต่อไปภายภาคหน้าไม่มีใครจัดพิมพ์หนังสือเช่นนี้ออกเผยแพร่ ลูกหลานเราจักได้มีหนังสือธรรมะแบบนี้ไว้ศึกษาเป็นประทีปส่องทางชีวิต

ด้วยความสำนึกในพระคุณ ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรมจึงขอถวายปัจจัยเป็นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อสมทบทุนมูลนิธิสวนแก้ว เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ต้องการความช่วยเหลือที่อยู่ในการอุปถัมภ์และความอนุเคราะห์ของพระเดชพระคุณท่านอาจารย์

ด้วยความสุจริตและหวังดี
ธรรมสภาปรารถนาให้โลกพบความสงบสุข

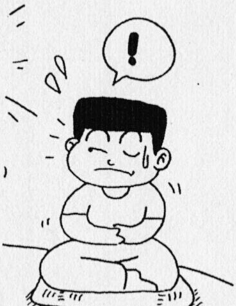
ให้ทำได้
พระพยอม

สารบัญ

เลื่อนชั้นตัวเอง : โกรธคือโง่โมโหคือบ้า

■ ■ ■

นิทานนำบท : ตั ณ ห า ก บ

โมโหโกรธา

โกรธเขาเราก็รู้อยู่ว่าร้อน
จะนั่งนอนเป็นทุกข์ไม่สุขใส
แล้วยังดื้อด้านโกรธจะโทษใคร
น่าแค้นใจจริงหนาไม่น่าชม ฯ

จะเป็นสุขก็ต้องทุกข์เป็นทุนก่อน
จะเป็นก้อนทีละน้อยค่อยประสม
จะเป็นพระก็ต้องละกามารมณ์
จะเป็นพรหมก็ต้องเพียรเรียนทำฌาน

มีกายอย่าได้หมายว่าเป็นสุข
กลับมีทุกข์มากมายหลายสถาน
จะหาสุขที่กายจนวายปราณ
คงไม่พานพบแท้เป็นแน่นอน ฯ

: จากหนังสือ "ธรรมะจากสวนแก้ว"

นิทานนำบท

...เรื่อง...

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

พระราชธรรมนิเทศ (หลวงพ่อ ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

ตัณหากบ

นิทานธรรมะเรื่อง "ตัณหากบ" ต้องการชี้ให้เห็นถึงตัณหา คือความอยากที่ประกอบด้วยอวิชชา คือความโง่นั่นเอง เป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้คนต้องเหน็ดเหนื่อยเป็นทุกข์

เมื่อใดที่เกิดตัณหาคือความอยาก ไม่ว่าจะอยากได้ อยากมี อยากเป็นอะไรก็ตาม เช่น อยากร่ำรวย บ้าลุ่มหลงมัวเมาในเรื่องกินกาม เกียรติ ที่ประกอบอยู่ด้วยอวิชชาคือความโง่ ก็จะทะยานอยากแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ แม้บางครั้งจะต้องกระทำผิดคิดทุริตหรือเบียดเบียนเขาก็ตาม หากไม่สามารถหยุดยั้งความอยากนี้ได้ปัญหาความวุ่นวายก็จะเกิดตามมามากมาย

ส่วนความอยากที่เป็นไปตามกฎธรรมชาติ เช่น อยากข้าว อยากน้ำ เป็นต้น หรือความอยากที่ประกอบด้วยสติปัญญา เช่น อยากทำหน้าที่การงานให้ดีที่สุด ไม่จัดว่าเป็น "ตัณหา" แต่เรียกว่า "ความปรารถนา" เพราะไม่ประกอบอยู่ด้วยอวิชชา

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

(๓)

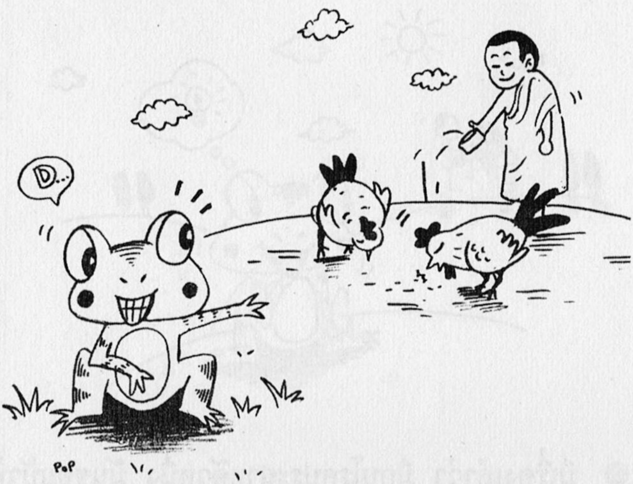
มีเรื่องเล่าว่า มีกบโรคประสาทตัวหนึ่ง มันชอบบ้าฟุ้งเฟ้อฝันเฟื่อง วันหนึ่งมันเที่ยวกระโดดเล่นอยู่หน้าวัด พอดีเหลือบไปเห็นพระกำลังออกบิณฑบาต มันก็คิดขึ้นในใจว่า “เอ ! เป็นพระนี่คงสบายนะ บ้านก็ไม่ต้องเช่า ข้าวก็ไม่ต้องซื้อ ชาวบ้านปรนปรือ ตื่นเช้ามาก็ออกบิณฑบาต ฉันเช้าเสร็จแล้วเอน ฉันเพลแล้วนอน บ่ายพักผ่อนกลางคืนจำวัด รู้อย่างนี้เกิดเป็นพระดีกว่า สบายกว่ากันเยอะเลย” กบมันอยากจะเป็นพระบ้าง แต่ที่จริงแล้วมันสำคัญผิดคิดว่าเป็นพระแล้วสบาย

พระที่แท้จริงนั้นต้องลำบากอดกลั้นอดทนต่อความอยาก ต้องทำหน้าที่ถอนรักหักชัง บางทีต้องประพฤติพรหมจรรย์ด้วยน้ำตานองหน้าก็มี ฉะนั้น อย่าได้เข้าใจผิดว่าเป็นพระแล้วสบายเหมือนที่กบมันคิด ใครไม่เชื่อก็ลองมาบวชเป็นพระดู แล้วจะรู้สึกว่ามันเป็นจริงอย่างที่คิดหรือเปล่า ?

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

(๔)

๏ ในขณะที่กบกำลังนึกอยากเป็นพระอยู่นั้น พอดีพระท่านฉันอาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้นำเศษอาหารมาทิ้งที่ลานหน้ากุฏิวัด ไก่วัดก็พากันมาจิกเศษอาหารกินกันใหญ่

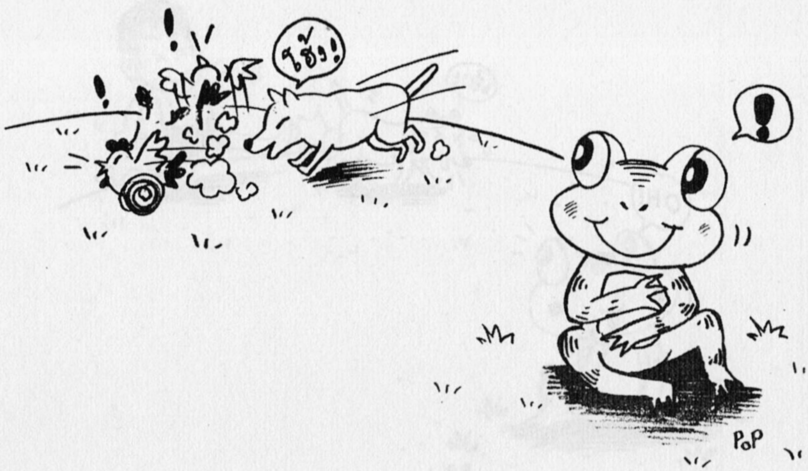
พอเจ้ากบเห็นไก่เข้าเท่านั้น ก็นึกขึ้นในใจว่า “เอ ! เกิดเป็นไก่นี่ก็ดีนะ ไม่ต้องออกบิณฑบาต คอยอยู่ที่วัดก็ได้กิน รู้อย่างนี้เกิดเป็นไก่ดีกว่า สบายกว่ากันเยอะเลย” เจ้ากบตัวนั้นเลยเปลี่ยนความคิดที่อยากจะเป็นพระหันมาอยากที่จะเป็นไก่แทน ความอยากอันใหม่ก็เข้าครอบงำจิตใจของเจ้ากบตัวนี้อีก

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

(๕)

❁ ขณะที่กำลังคิดอยากเป็นไก่อยู่นั่นเอง พอดีมีหมาวัดตัวหนึ่งวิ่งมาแย่งอาหารไก่กิน แล้วไล่กัดไก่หนีกระเจิดกระเจิงไป

เจ้ากบมองเห็นเช่นนั้นแล้ว ก็นึกขึ้นในใจว่า "เอ ! นึกว่าเป็นไก่จะดี ที่ไหนได้สู้หมาก็ไม่ได้ รู้อย่างนี้เกิดเป็นหมาดีกว่า เพราะว่าหมามันเก่งกว่าไก่ ได้แย่งอาหารไก่กิน"

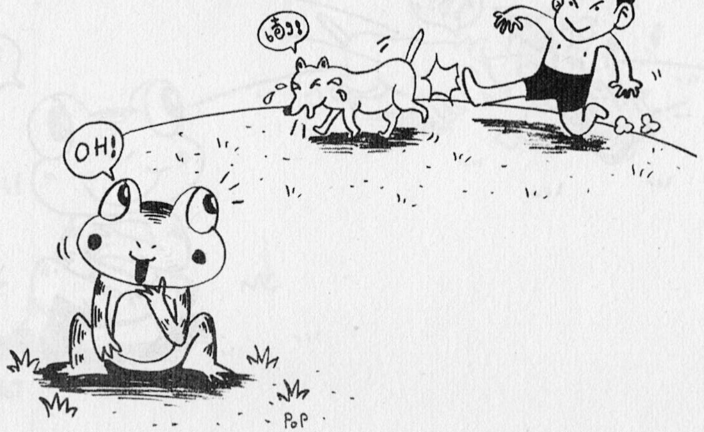
เจ้ากบตัวนั้นเลยเปลี่ยนความคิดที่อยากจะเป็นไก่ หันมาอยากที่จะเป็นหมาแทน นี่ ! ความอยากอันใหม่ได้ครอบงำจิตใจเจ้ากบอีก

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

(๖)

๏ ขณะนั้นพอดีมีเด็กวัดเดินมาผ่านหน้ากุฏิ ไอ้เจ้าหมาคิดว่าเด็กวัดจะมาแย่งอาหารกิน มันก็เลยแฮ่เข้าใส่ เจ้าเด็กวัดก็เลยเตะท้องหมาร้องเอ๋ง ๆ ลั่น วิ่งหนีไป

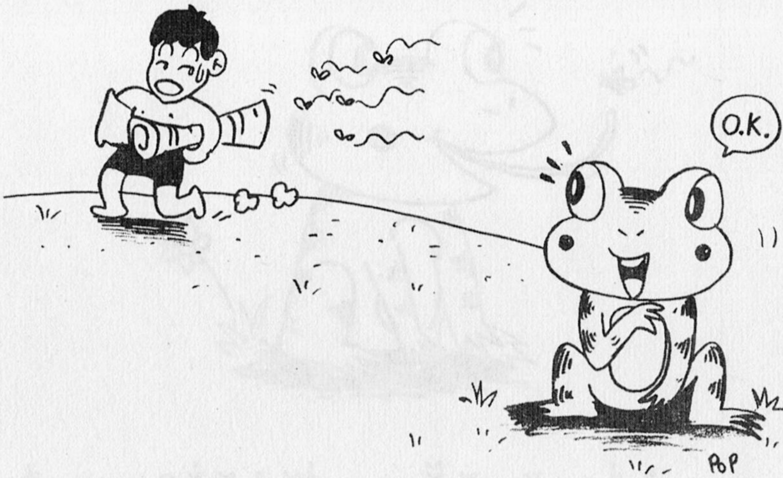
กบมองเห็นเช่นนั้นก็นึกในใจว่า "นึกว่าเป็นหมาจะดี ที่ไหนได้ก็สู้เด็กวัดก็ไม่ได้ เด็กวัดนี่เก่งนะ สามารถเตะหมาวิ่งหนีร้องลั่นไป รู้อย่างนี้เกิดเป็นเด็กวัดดีกว่า ได้เตะหมาเล่นฟรี ๆ" กบมันก็เปลี่ยนความคิดที่อยากจะเป็นหมามาเป็นเด็กวัดแทน

นี่ความอยากอันใหม่เข้าครอบงำจิตใจเจ้ากบอีก มันได้ครอบงำย่ำยีฉุดกระชากลากถูจิตใจของเจ้ากบนี้ไปไม่หยุดหย่อน

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

(๗)

ขณะที่กบนึกอยากเป็นเด็กวัดอยู่นั้น เจ้าเด็กวัดหลังจากเตะหมาแล้วก็ขึ้นไปนอนหน้าระเบียงกุฏิ

วันนั้นเด็กวัดกินข้าวเสร็จแล้วก็ไม่ยอมแปรงฟัน พอดีหน้านั้นแมลงวันชุม แมลงวันจึงได้มาตอมหน้า ตอมตา ตอมปาก ตอมจมูกจนเด็กวัดนั้นรำคาญ ก็บอกว่า "ไม่ไหวแล้ว แมลงวันกวนจัง ย้ายที่นอนดีกว่า" เลยลุกหนีย้ายเข้าไปในกุฏิ

เจ้ากบมองเห็นดังนั้นก็นึกในใจว่า "เอ ! นึกว่าเป็นเด็กวัดแล้วจะเก่ง ที่ไหนได้ สู้แมลงวันตัวนิดเดียวก็ไม่ได้ รู้อย่างนี้เกิดเป็นแมลงวันดีกว่า ได้ตอมเด็กวัดเล่น สนุกไปเลย" เจ้ากบก็ถูกความอยากอันใหม่เข้าครอบงำจิตใจต่อไปอีก

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

(๘)

ในที่สุด...เจ้ากบตัวนั้น ขณะที่มันกำลังนั่งคิดอยากจะเป็นแมลงวันอยู่นั้นเอง พอดีมีแมลงวันตัวหนึ่งบินมาเกาะอยู่ที่ปลายจมูก ทันใดนั้นเอง ! ด้วยสัญชาตญาณ เจ้ากบก็ตวัดลิ้นกลืนแมลงวันเข้าไปในปากทันที

หลังจากที่กลืนแมลงวันเข้าไปแล้ว เจ้ากบตัวนั้นก็รำพึงกับตัวเองว่า "โธ่เอ๋ย ! นึกว่าเป็นอะไรมันจะดีจะเก่ง เป็นพระว่าดีก็ยังสู้ไก่ไม่ได้ เป็นไก่ว่าดีก็ยังสู้หมาไม่ได้ เป็นหมาว่าดีก็ยังสู้เด็กวัดไม่ได้ เป็นเด็กวัดว่าดีก็ยังสู้แมลงวันไม่ได้ แล้วที่สุดไอ้แมลงวันที่ว่าเก่งก็ถูกเรากลืนเข้าไปในปากเสียแล้ว เป็นอะไรมันก็สู้เป็นกู นี่แหละ ! ไม่ได้"

สรุปแล้ว เป็นอะไรนั้นก็ไม่ดีไปกว่า "กบ" เจ้ากบตัวนั้นก็เลยหยุดความทะเยอทะยานอยากลงได้

ตัณหากบ

ธรรมะเพื่อชีวิต : เลื่อนชั้นตัวเอง

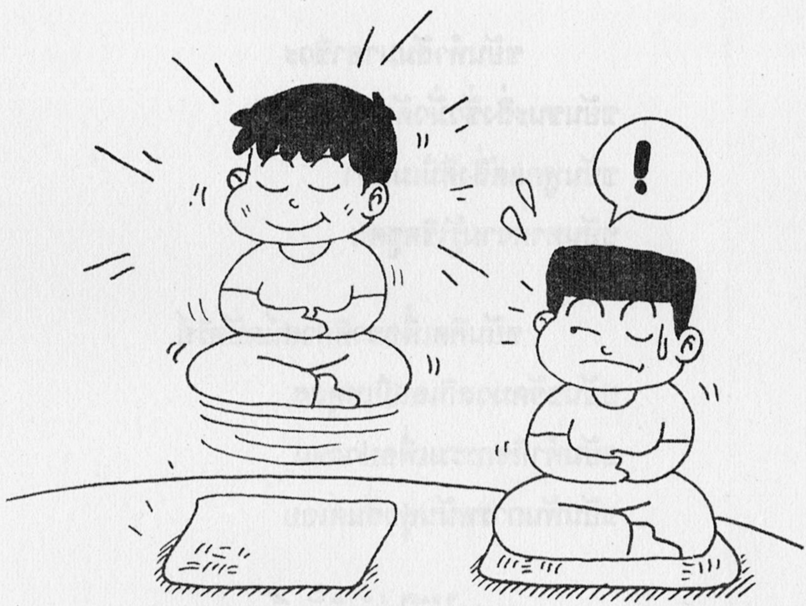
(๗)

ความอยากที่ไม่ได้ควบคุมนั้น สันดานของจิตจึงชอบเปลี่ยนสิ่งใหม่ ๆ เดี๋ยวก็เปลี่ยนผัวเปลี่ยนเมียใหม่ เปลี่ยนกิ๊กใหม่ ไม่มีความสันโดษพอใจในสิ่งที่ตัวเองมี ยินดีในสิ่งที่ตัวเองได้ ไม่มีความหยุดอยู่กับที่ ดังพุทธภาษิตที่ตรัสไว้ว่า

นตฺถิ ตณฺหา สมา นที

ตัณหาคือความอยากเสมอด้วยแม่น้ำไม่มี

เลื่อนชั้นตัวเองให้ชีวิต

พระราชธรรมนิเทศ

(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

ทำมาหากิน

ขยันทำสัมมาอาชีวะ
ขยันชนะสิ่งชั่วมั่วตัณหา
ขยันพูดแต่สิ่งดีมีเมตตา
ขยันหาความรู้เชิดชูตน

ขยันคิดเพื่อชาติศาสน์กษัตริย์
ขยันขจัดมวลกิเลสมีเหตุผล
ขยันทำกิจกรรมเพื่อปวงชน
ขยันพ้นการพนันสุขสันต์เอย

อยากได้ดีไม่ทำดีนั้นมีมาก
ดีแต่อยากหากไม่ทำน่าขำหนอ
อยากได้ดีต้องทำดีอย่ารีรอ
ดีแต่ขอรอแต่ดีไม่ดีเลย

■ ■ ■

: จากหนังสือ "ธรรมะจากสวนแก้ว"

ธรรมะเพื่อชีวิต

เลื่อนชั้นตัวเองให้ชีวิต

■ ***ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...***

เรื่องที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจก็คือ เราทำอย่างไรที่ให้เกิดความเป็นธรรม แล้วเลื่อนระดับจิตวิญญาณของเราให้สูงขึ้น การฟังธรรมแต่ละครั้งเพื่อยกจิตวิญญาณของเราให้สูงขึ้น เพราะว่าเขายกระดับจัดระดับจิตของคนไว้มีหลายภพหลายภูมิ บางทีเป็นเปรต เป็นอสูรกาย เป็นเดรัจฉาน เป็นเทวดา เป็นมนุษย์ เป็นพระอริยเจ้า

ทีนี้ ถ้าหากว่าระดับจิตไม่มีการถูกยกขึ้น ก็น่าเสียดาย คือ ปล่อยให้มันทรุดไปต่ำไปลงไปเรื่อย ๆ มันก็เป็นเปรต เป็นอะไรต่ออะไร เป็นเดรัจฉาน

จนกระทั่งมีการเรียกคนงกจัดว่า พวกอีแร้งบ้าง พวกเปรตบ้าง เครื่องบินตกมีคนตาย ก็พากันไปแย่งยื้อของทรัพย์สมบัติจากศพ จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ต้องเอามาคืน เขาว่าหมาหอนรอบบ้าน เราเอาไปก็ไม่สบายใจ แล้วบางทีเขาก็ประณามกันว่าเป็นพวกอีแร้ง บางฉบับเขาเขียนอีแร้งสุพรรณด้วย ที่จริงไม่ใช่ทั้งสุพรรณหรอก คนก็กลุ่มเดียว อีแร้งตัวแม่ก็หันไปคุยกับตัวลูกในรัง ๓ ตัว

"ลูกเอ๊ย ! เราเกิดมาในยุคนี้ลำบาก หากินยากแล้วนะลูกนะ" ลูกก็ถามว่า *"เป็นยังไงล่ะแม่"* แม่ก็บอกว่า "ยุคนี้คนมันรุมทึ้งศพ กว่าเราจะบินไปถึงก็หมดแล้วลูกเอ๊ย เดี๋ยวนี้รถคว่ำรถหงาย มันก็รุมทึ้งแย่งทรัพย์สมบัติจากคนบาดเจ็บ จากคนประสบความวิบัติ ประสบอุบัติเหตุ ที่จริงมันเป็นเรื่องน่าสังเวชมาก เพราะคนมันใจต่ำทราม มันทรุดลงไปมาก

เมื่อก่อนนี้เขามีแต่ไปช่วย เดี๋ยวนี้คนเราไม่ช่วยแล้ว กลับไปซ้ำ ถึงไม่ไปช่วยไม่ซ้ำก็ยังมีเกะกะอีกพวกหนึ่ง โยม! เรียกพวกไทยอะไร ไทยมุง โง่ไหมพวกไทยมุงเนี่ย ทำอะไรไม่ได้ยังไปยืนดูเขาอยู่นั่นแหละ เสียเวล่ำเวลาเกะกะกีดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติการช่วยเหลือเป็นไปอย่างล่าช้าไม่สำเร็จเสร็จสิ้นโดยง่าย นี่ก็เป็นโมหะ

⚜ ภูมิต่ำของจิต

บางคนหลงคนขวาง คนขวางนี่จริง ๆ เขาเรียก ดิรฉาโน แปลว่าพวกไปขวาง สัตว์นี่สังเกตหัวมันไม่ไปตรง คนเนี่ยไปตรง แต่หัวกลับไปขวาง ฉะนั้น ใครที่ชอบไปก้าวก่ายขวางหน้าที่ขวางงานคนอื่น เขาเรียกว่า ดิรฉาโน พวกเดียรัจฉานมันชอบขวาง สังเกตดูพวกหมาแมวสิ มันชอบขวางทางเดินทางรถ ส่วนคนเขาไม่ชอบขวาง มนุษย์ยิ่งไม่ขวาง เดินเป็นระเบียบ มนุษย์มีระเบียบ วัวมีระเบียบไหมโยมเมื่อเดิน ไม่มี ขวางทางรถเกือบจะชนบ่อย

ใครที่ชอบไปขวางทางการปฏิบัติหน้าที่ของคนอื่น เขาเรียกว่าลดภูมิต่ำของจิต มันต่ำลงไปเป็นเดรัจฉาน

เอ้า! ทีนี้แล้วเขายังจัดอีก จัดคนมาฟังเทศน์นี่ ก็ยังจัดว่าต่ำบ้างสูงบ้างอีก ขนาดมาวัดฟังเทศน์แล้วนี่อย่านึกว่าสูงแล้วนะ

เคยได้ยินไหม ที่เขาจัดว่า คนไหนฟังพระเทศน์ไม่รู้เรื่อง เขาเรียกว่า **พระเป่าปี่ให้แรดฟัง** ถ้างั้นเดี๋ยวถ้าคนไหนฟังเทศน์วันนี้แล้วไม่รู้เรื่อง วันนี้เท่ากับพระพยอมเป่าปี่ให้แรดฟัง แต่ถ้าคนไหนฟังแล้วเข้าใจได้เร็วได้ง่าย เขาเรียกว่า **ม้าอาชาไนย** บุรุษชาติอาชาไนยรับรู้ได้ไวหรือเก่งกว่านั้น เขาเรียกว่า ราชสีห์

ราชสีห์นี่มันจับเนื้อ จับสัตว์กินเก่ง แล้วก็ไม่มีอะไรกล้าไปกัดมันเจ้าราชสีห์นี่ คนไหนที่ได้ฟังธรรมไปแล้ว ไม่ต้องไปนั่งกลัดกลุ้ม ไม่ต้องไปถูกความทุกข์ขบกัด เขาเรียกว่าคนนั้นเป็นราชสีห์ฟังธรรม ฟังธรรมแล้วเอาไปกันได้ ยิ่งฟังหลายกัณฑ์ก็ยิ่งกันได้เยอะ

⚜ คาถากันถูกกัด

วันนี้มาฟังเทศน์กัณฑ์หนึ่งเพื่อเอาไปกันถูกกัดดีไหม ไอ้ตัวยึดมั่นถือมั่นว่า มีกู มีของกู มีอายุ มีฐานะ มีตำแหน่ง กูมีตำแหน่ง กูมีบ้าน กูมีอะไร ๆ เป็นของกู แล้วพอมันเสียหายไปบ้าง กูเจ็บใจ กูเป็นทุกข์ กูกลัดกลุ้ม ไอ้ตอนเรานั่งกลัดกลุ้มนี่เขาเรียกว่าเราถูกกัด ใครมีลูกแล้วนั่งกลัดกลุ้มกับลูก เขาเรียกว่าถูกลูกกัด ใครมีสามีแล้วนั่งกลัดกลุ้มกับสามี ก็ถูกสามีกัด ใครมานั่งเป็นทุกข์กับภรรยามากเกินไป มันก็ถูกภรรยากัด

บางคนถูกสามีทิ้ง นี่ประสาทกลับ บ้าไปเลย บางคนภรรยาทิ้ง บ้าไปเลย นี่แสดงว่าถูกกัดอย่างแรง กัดจนบ้าไปเลย ยิ่งกว่าโดนหมาบ้ากัด เพราะฉะนั้น ใครที่คลั่งเรื่องลูก เรื่องสามี เรื่องทรัพย์สมบัติ นี่แย่

ฉะนั้น ใครที่ทำตนให้เป็นคนชอบกลัดกลุ้มกับเรื่องต่างๆ อยู่เรื่อย เรียกว่ามันเป็นคนถูกกัด ชีวิตก็เจ็บปวด เราเลี้ยงชีวิตของเราไว้ให้มันกัดเราเองนี่ดีไหม? เราเลี้ยงหมาไว้ให้มันกัดเจ้าของเราเลี้ยงไหม? ยังอุตส่าห์ขุนข้าวให้น้ำมันทุกวันเนี่ย แล้วยังต้องมานั่งกลัดกลุ้ม ก็แสดงว่าเลี้ยงเอาไว้ให้ถูกกัด แล้วยังจะอยากเลี้ยงอีกไหม? หรือว่ากัดก็กัดสนุก อย่างนี้เขาเรียกว่าเลี้ยงชีวิตเอาไว้ให้มันขบกัดตัวเอง

เอ้า! คนที่ได้ฟังเทศน์ฟังธรรมแล้ว ไม่สามารถนำเอาธรรมเทศน์ที่ฟังแล้วนั้นไปใช้กันอะไรได้เลย ถูกกัด ยิ่งฟังเทศน์แล้วโง่ หาว่าพระด่ากู กูกลุ้ม อย่างนี้เรียกว่าถูกพระเทศน์กัด เลยฟังเทศน์ไม่เป็น

⚜ ฟังธรรมกันทุกข์

ราชสีห์นี่มันเก่ง มีอะไรกล้ากัดมันไหม? ไม่มีอะไรกล้ากัดราชสีห์ เช่นกัน ความทุกข์ก็ไม่กล้ากัดคนที่มีความรอบรู้ไว ฟังธรรมแล้วสามารถเอาไปเป็นเครื่องกันทุกข์ กันเจ็บ กันกลุ้ม กันเดือดร้อน คำว่า เดือดร้อน เดือดดาล หงุดหงิดงุ่นง่าน ทุรนทุรายรำคาญ อย่างนี้เขาเรียกว่ามันเป็นหนู เป็นอะไรเล็ก ๆ ที่

มีสัตว์อื่นคอยจ้องจะกัดมันอยู่เรื่อย ถ้าราชสีห์ไม่มีอะไรกัด คนที่อยู่ในโลกนี้ได้โดยที่ไม่ถูกความทุกข์ขบกัดเลย ก็ได้ชื่อว่าดำรงชีวิตอยู่อย่างราชสีห์

ถ้าอย่างนั้นวันนี้ เดี๋ยวใครฟังแล้วเริ่มรู้เริ่มเข้าใจไว ๆ หน่อย ก็เป็นม้า เป็นวัว เป็นราชสีห์เรื่อย ๆ ไป แต่ถ้าใครฟังแล้วไม่รู้เรื่องเลย เขาเรียกว่าเป็นแรด **เป่าปี่ให้แรดฟัง**

แรดนี่มันมีลักษณะเด่นอยู่ ๒ อย่าง อย่างที่หนึ่ง คือ หนังหนา อย่างที่สอง คือ ตาเล็กไม่ค่อยลืม ถ้างั้นใครเป็นคนประเภทที่ไม่ค่อยลืมหูลืมตา ไม่ค่อยรับรู้อะไร และเป็นคนรู้สึกตัวช้า เขาดุ เขาว่า เขาด่า เขาตำหนิ แล้วยังไม่ค่อยรู้สึกตัว เขาเตือนเขาสอนแล้วยังไม่รู้สึกตัว ทำผิดหลายเที่ยวหลายหนแล้วยังไม่ค่อยรู้สึกตัว อย่างนี้เป็นลักษณะด้านหนาเหมือนหนังแรด

แรดนี่เอาไม้เรียวตีมันรู้สึกไหม? ไม่ค่อยรู้สึก ต้องใช้หอก เป็นพวกมีความรู้สึกยาก ฉะนั้น ถ้าพระเทศน์แล้วคนไหนฟังไม่ค่อยรู้เรื่อง ไม่ลืมหูลืมตาฟังเสียบ้าง หลับตา หลับไปเลย พระเทศน์แล้วหลับไปนี่ตาแรด พระเทศน์แล้วไม่รู้สึก ฟังไม่รู้เรื่องหนังแรด

ทีนี้เราก็มาจับประเด็นตรงไหนดีล่ะ ตรงที่เราทำอะไรแล้วไม่ค่อยรู้เรื่องรู้ราวรู้สึกต่อการกระทำของเรา ก็เรียกว่าการกระทำ

ของเรานั้นทำไปเหมือนนกแก้ว นกขุนทอง ทำอย่างแรด แรดมันทำอะไรมันไม่ค่อยรู้สึกหรอก มันเกลือกกลั้วอยู่กับดิน หนังมันก็หนาขึ้น ๆ อะไรมาถูกหนังมัน ๆ ก็ไม่รู้สึก ทำอะไรลงไปโดยไม่ค่อยรู้สึก

เราฟังเทศน์ฟังธรรม ก็ฟังไปอย่างนั้นเอง มาทำบุญยิ่งไม่ค่อยรู้เรื่องว่าทำไปทำไม แล้วคนที่กล่าวว่าอะไรไปเพ้อ ๆ เช่นว่า นะโมมาวัดว่านะโมทุกวัน รับศีลทุกวัน ไม่รู้ว่ารับศีลไปทำไม จนกระทั่งมีธรรมเนียมประเพณีรับศีลกันเพ้อ ๆ แล้วก็ไม่ค่อยรับก็มีนะเดี๋ยวนี้

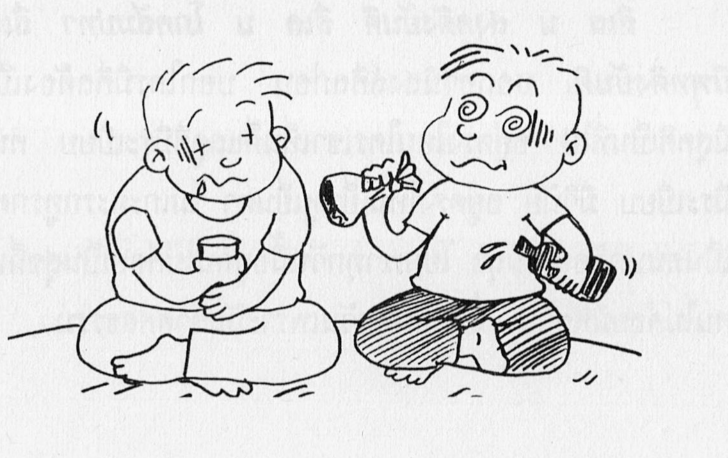
ที่นี่ให้มีการประกาศตนมีศีล พอมาถึงพร้อมกัน ก่อนที่พระจะสวดพาหุง ก็จะบอก โยม เอ้า! ใครต้องการมีศีล ใครอยากฟังสรรพคุณของศีลเอาก่อนไหม?

สีเล น สงฺคติงยันติ สีเล น โภคสัมปทา สีเล น นิพฺพุทติงยันติ บอกอานิสงส์ศีลก่อน บอกใครมีศีลต้องเป็นคนมีสุคติเป็นที่ไป อยู่ตรงไหนใครเขาเห็นก็แลดูดีมีระเบียบ คนมีศีลมีระเบียบ มีวินัย อยู่ตรงไหนเย็นหูเย็นตา ไม่เกะกะรกหูรกตาใคร เป็นคนปกติอยู่เป็นสุข โยมเราทุกวันนี้อยู่กันไม่ค่อยเป็นสุขก็เพราะคนไม่ค่อยมีศีลกัน นี่ฆ่ากันทุกวันเพราะมันขาดศีลธรรม

⚜ ศีล : บ่อเกิดแห่งความสุข

ที่วัดนี่น่าสงสารเด็กนักเรียนอยู่อย่าง... นักเรียนมาเข้าค่ายทีไร เสื้อกางเกงก็ยังหาย ยังสงสัยอยู่ว่า เด็กคนไหนนะเป็นลูกอียิป พ่อก็ไทย แม่ก็ไทย แต่ลูกมันดันกลายเป็นอีรักกับอียิปต์ มีคนไปขโมย เพราะฉะนั้น ชีวิตของคนเรานี้ ถ้าหากว่าช่วยกันทำให้คนมีศีลห้าได้ ก็จะอยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข ไม่ผิดผัว ผิดเมีย ไม่ยื้อแย่งกัน เดี๋ยวนี้ดูสิทุกข้อมันแย่มาก

ยิ่งข้อสุรา เมื่อ ๒ วันนี้โยมได้ฟังข่าวไหม ลูกชายเมาเหล้า พยายามขืนใจแม่ของตัวเอง แม่ตกใจตื่น จึงร้องตะโกนขอความช่วยเหลือ พอได้ยินเสียงร้อง ชาวบ้านก็แห่กันมา ๕๐ กว่าคน รุมประชาทัณฑ์เสียน่วมเลย นี่แหละ คนที่ไม่มีศีลก็มักจะเจ็บตัวแบบนี้เสมอ

และไม่ใช่เฉพาะแค่ศีลข้อ ๕ คือสุรานะ คนสมัยนี้มันแย่ไปเสียทุกข้อ เดี๋ยวนี้คนโกหกมดเท็จ ตระบัดสัตย์ ไม่มีความซื่อตรง ดูอย่างหลวงพ่อวิเชียรที่อำเภอพระประแดง ไปหลอกชาวบ้านให้ซื้อพระสมเด็จรุ่น ๔ วัดปากน้ำ ที่จริงแล้วไม่ใช่หรอก ไปเอามาจากวัดราชนัดดา องค์ละ ๑-๒ บาท ซื้อแล้วมาหลอกขายให้ชาวบ้านในราคา ๒๐๐ ถึง ๓๐๐ บาท ชาวบ้านพอรู้ว่าถูกหลอก ก็เลยจัดการเอามีดมาดักแทงบนกุฏิตาย ทรัพย์สินบนกุฏิก็ไม่แตะต้อง

นี่ทำให้มองเห็นว่า คนมันอยากมีพระ แต่ดันฆ่าพระสงฆ์ เออ! พระสงฆ์ก็โง่ ไม่ทำตัวเองให้เป็นพระ มัวแต่ขายพระเครื่องตกลงก็เลยแย่

ที่จริงหลวงพ่อวัดปากน้ำนี่ ท่านเป็นพระสอนธรรมะ สอนกัมมัฏฐาน คนไม่ได้สนใจกัมมัฏฐานที่หลวงพ่อสอน กลับไปสนใจพระสมเด็จวัดปากน้ำ ที่จริงวัดปากน้ำมีของดี คือ มีพระกัมมัฏฐานองค์สำคัญองค์หนึ่งในทางศาสนา คือ หลวงพ่อสด แต่ว่าคนไปสนใจเปลือกกะพี้ของศาสนา พวกนี้มันเป็นพุทธบริษัทประเภทแรดหนังหนาไม่รู้เรื่อง ถือศาสนาแบบไม่รู้เรื่อง เอาไอ้เรื่องที่ไม่ควรจะบูชาเอาไปบูชา โยม บูชาพระธรรมกับบูชาพระเครื่อง อันไหนจะดีกว่ากัน อึม! เดี๋ยวนี้มันนั่งบูชาพระเครื่องกันหมด

แล้วเมื่อไม่กี่วันนี้ ที่จังหวัดสุโขทัย พระองค์หนึ่งไปอวดว่า พุทธชินราชองค์นี้นะราคาเป็นแสน อวดไปอวดมา ไอ้เด็กวัยรุ่นมันอยากได้ เลยเอาชะแลงตี ชิงเอาพระเครื่องไป เดี๋ยวนี้พระสงฆ์ตายเพราะพระเครื่องนี่มีเยอะ มันฆ่าเอาพระเครื่องของพระสงฆ์ แสดงว่าคนยุคนี้มันเป็นแรดถือศาสนา มันไม่รู้เรื่อง มันไม่รู้สึกเลยว่าศาสนานั้นมีจุดประสงค์ที่แท้จริงอย่างไร

แล้วตอนนี้เขาร่ำลือกันว่า ใครห้อยเหรียญหลวงปู่แหวนแล้วหนังเหนียว อะไรก็ยิงไม่เข้า ไม่ตาย อันที่จริงหลวงปู่แหวนท่านดีอย่างไร? ท่านดีในเรื่องศีล ท่านพูดเรื่องศีลดี เวลาคนไปรับไปขอศีลท่าน ท่านจะบอกว่า เอ๊ะ! ทำไมคนถึงจนศีลกันนัก ทำไมไม่ทำเอาเองล่ะ ศีลนี้อันที่จริงเราขอใครไม่ได้ เราต้องสร้างขึ้นเอง คนสมัยนี้แปลก ชอบขอศีล น่าจะสร้างศีลขึ้นมาปฏิบัติเอง ไปเที่ยวขอศีลเขา นี่เป็นเรื่องประหลาด

ฉะนั้น ที่วัดนี้อาตมาได้เคยทดลองมาหลายปีแล้ว เป็นเวลาสิบปีแล้ว พอโยมมาถึงก็... เอ้า! โยมจะมีศีลนั้น ดีอย่างนั้นดีอย่างนี้นะ ให้ญาติโยมมีศีลกันนะ โภคทรัพย์บ้านเมืองจะมั่งคั่งกว่านี้

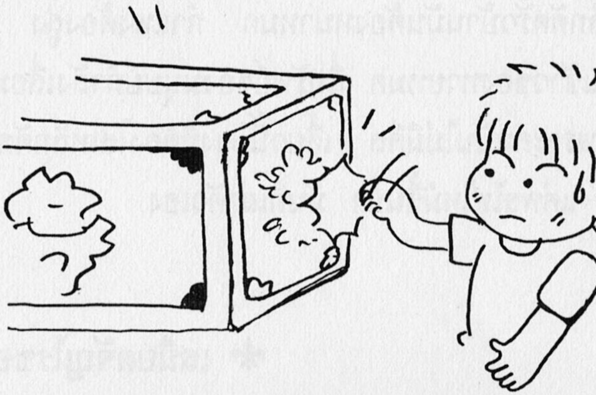
เดี๋ยวนี้คนไม่กล้าไปปลูกต้นไม้ในไร่ในป่า เพราะปลูกแล้วมันหายหมด คนก็เลยไม่กล้าเข้าไปปลูก ทรัพยากรก็หายหมด

เดี๋ยวนี้เหล็กดัดรั้วบ้านมันต้องหนาหมด กำแพงต้องสูง เพราะไม่อย่างนั้นข้าวของหายหมด นี่ทรัพย์ของมนุษย์กำลังเสื่อมสลายสูญไป เพราะคนมันไม่มีศีล เดี๋ยวนี้บางทีต้องใส่เหล็กดัดไว้เพื่อกันขโมย แต่พอไฟไหม้ขึ้นมา มันก็เผาตัวเอง

⚜ เสนียดจัญไรของโลก

ขโมยเนี่ยเป็นเสนียดจัญไรของโลก บ้านเรามีขโมยสักหนึ่งคน ก็เท่ากับมีเสนียดเข้าไปตั้งครึ่งบ้านแล้วใช่ไหม? วัดไหนมีคนขี้ขโมยเข้าวัด ก็เสนียดจัญไรเข้าวัด เป็นเสนียดจัญไร เพราะฉะนั้นต้องพยายามอย่าให้มีนิสัยผิดศีลผิดธรรม แล้วคนไหนที่ผิดศีล ก็อยู่เย็นเป็นสุขยิ้มย่องผ่องใสอิ่มเอิบยาก มีแต่อยู่ร้อนนอนทุกข์

เรามองเห็นอานิสงส์ของศีลดี จึงประกาศ ***ปานาติปาตาเว..ฯ*** เว้น วันนี้ขอเว้น เลยให้ประกาศ แล้วพระก็ว่าสาธุ... ดีแล้วโยม เว้นกันได้บ้างก็ดี ที่นี่ใช้ประกาศออกมา แล้วพระก็รับ ไม่งั้นคนก็รับศีลกันเป็นประเพณีไปหมด บางคนปานาติปาตา พอยุงกัดก็ตบเพี้ยะแล้ว นี่เขาเรียกแรดรับศีล ยังไม่รู้เรื่องอะไร

เดี๋ยวนี้เวลาไปงานศพนี่ยิ่งน่าเกลียดใหญ่ มีการเคาะโลงพ่อ พ่อรับศีลนะพ่อนะ บางที่ แม่ ย่า รับศีลซะนะ แหม! ไอ้คนเป็นยังไม่รับมาให้คนตายรับ

ที่จริงเขาเล่ามาอย่างนี้ว่า ที่มันเกิดมีประเพณีเคาะโลงศพขึ้นมาก็เพราะว่า คนมันชอบคุยกันเอ็ดดัง ทีนี้เขาก็ไม่รู้จะทำอย่างไร นาน ๆ เจอกันที นี่มันเป็นอะไรตาย ทำไมมันตายเร็วจริง เอ! มันไม่น่าตายเลย คุยกันดังลั่นไปหมด พระก็เลยไม่รู้จะให้ศีลอย่างไร จะเคาะพื้น...พื้นมันก็แน่น มันดังไม่เท่าไร ถ้าไปเจอพื้นปูนก็ไม่ดังเลย ก็เลยว่าโลงนั่นแหละตบแล้วดัง แล้วมันเป็นจุดเด่นตั้งอยู่ที่สูง ฉะนั้นก็เลยคิดขึ้นได้ว่า วิธีทำให้คนเงียบจะได้รับศีลเสียที ก็เลยไปตบโลง พรึ้บ! คนก็อะไรกัน... อ๋อ...รับศีล คนข้างหลังก็ไม่รู้ว่าเขาตบทำไม พอเห็นเขาตบก็เลยไปบอก

บ้านอื่น ๆ เฮ้ย กูได้ยินเวลาเขาจะรับศีล เขาต้องตบโลงก่อน ไอ้นั่นเจอเข้าก็เลยเอาใหญ่ ทีนี้ก็เลยทำกันเรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้ กลายเป็นเรื่องเคาะโลงรับศีล

แล้วก็ยังมีอีกหลาย ๆ เรื่อง เช่น นาคเวลาจะเข้าโบสถ์ เขาต้องไปตบธรณีข้างบน ธรณีประตูโบสถ์ ที่จริงไม่ใช่อะไรหรอก ในสมัยก่อนโบสถ์มันเล็ก เตี้ย ประตูก็เล็ก เวลาจะเข้าไปมันลำบาก แต่เดี๋ยวนี้โบสถ์สูงแล้ว ไม่ต้องตบธรณีประตูโบสถ์แล้ว นี่พวกแรดเข้าโบสถ์ ไม่รู้เรื่อง ทีนี้ บางคนเนี่ยคอยแต่จะเกาะผ้านาคเข้าโบสถ์ ถามว่าเกาะทำไม ก็ตอบว่าจะได้เกาะชายจีวรไปสวรรค์ด้วย แต่ตัวเองเมาแหงแก๋ แค่มนุษย์มันยังเป็นไม่ได้ มันหวังจะไปสวรรค์

✤ ทำบุญให้ถูกหลัก

ใครที่ทำอะไรกับศาสนาแบบไม่รู้เรื่องอะไร เขาเรียกว่าทำเหมือนแรด เป็นสัตว์ที่โง่ชนิดหนึ่ง เขาก็ว่าเอานะ แต่คนก็ไม่พอใจเหมือนกันเวลาใครว่าแบบนี้ อาตมาถือว่าวันนี้เราพูดกันในวัดคงไม่มีใครโกรธหรอก เราเล่าเรื่องจริง นี่เขาเรียกว่า **ภูมิทำตำรั่ว** เป็นพุทธบริษัทที่ไม่ค่อยรู้เรื่องอะไร ฟังก็ไม่รู้เรื่อง

ทีนี้ เรื่องบุญ เรื่องกุศล และอีกหลาย ๆ เรื่องที่เราทำกันแบบไม่ค่อยรู้เรื่องรู้ราว ถามว่าทำทำไมกันบุญเนี่ย บางคนก็ว่าทำแบบไม่มีเป้าหมายอะไร บางคนก็นั่งเรียกร้องกลับคืนมากกว่าที่จะเสียสละ เจอมาหลายครั้งแล้ว บางทีไปบิณฑบาตที่บ้านโยม ยุงก็ชุม ไอ้เราก็เปิดบาตรรอ เขาก็อธิษฐานอยู่นั่นแหละ โธ่เอ๊ย...อธิษฐานสักนาทีเดียวก็พอแล้ว อธิษฐานอะไรเป็นสิบ ๆ นาที ไม่รู้ว่าจะเอาเท่าไร เอาคืนเท่าไร ข้าวทัพพีเดียวอธิษฐานอยู่ตั้งนาน กลายเป็นว่าให้ ๑ บาท แต่จะเอาคืน ๑๐ บาท

อันที่จริงอธิษฐานนิดเดียวก็พอ ขอให้เกิดชาติหน้าฉันใดอย่าให้ความเห็นแก่ตัวครอบงำจิตใจ ขอให้อำนาจบุญ อำนาจทาน ขับไล่ความเห็นแก่ตัว ความตระหนี่ถี่เหนียว อย่าให้มันครอบงำจิตใจ

เพราะฉะนั้น วันนี้ก็อยากให้พวกเราทำอะไรด้วยความรู้สึกตัวในสิ่งที่เราทำ ถ้าเราทำด้วยความไม่รู้สึกตัว เห็นเขาทำบุญก็ทำกับเขา เห็นเขาถวายสังฆทานก็ถวายกับเขา เห็นเขาทำอะไรก็ทำตามเขา แต่ไม่เคยรู้ว่าที่เขาทำน่ะมันมีความหมายดีสุดยอดอยู่ตรงไหน ประโยชน์ในการกระทำเรื่องนั้น ๆ มันอยู่ตรงไหน

ยกตัวอย่าง เช่น การถวายสังฆทาน ก็คือต้องทำใจให้กว้างขวาง อย่าเจาะจงลงไปองค์ใดองค์หนึ่ง บางทีคนเรามันก็

เห็นแก่ตัว ทำบุญเพราะเป็นญาติมิตรกัน พระองค์นี้เป็นญาติเรา พระองค์นี้เรารู้จัก อยู่วัดใกล้บ้านเรา อะไรทำนองนี้ อย่างนี้มันเป็นการทำบุญที่ผิดหลักของพระพุทธศาสนา อาตมาก็ขอแบ่งบุญให้ด้วยนะสำหรับบางคนที่ยังไม่รู้

ทำบุญเอาชนะความตระหนี่

เดี๋ยวนี้ก็แปลกดีเหมือนกัน ยิ่งเราให้ไปโยมก็ยิ่งเอามาให้ เดี๋ยวนี้เสื้อผ้าเก่า ๆ โยมก็เอามาถวาย เวลาอาตมาไปเทศน์ตามชนบท โยมนุ่งผ้าเก่า ๆ ขาด ๆ อาตมาก็บริจาคให้ มีความสุขใจในการที่ได้ให้

เพราะฉะนั้น เราก็ต้องพยายามเอาชนะความตระหนี่ไว้ ถ้าหากว่าคนมันไม่งกนะ ประชาธิปไตยเราจะรุ่งเรืองไหมโยม มีการซื้อเสียงได้ไหม ไอ้พวกขายเสียงให้เขาเนี่ย ร้อยครึ่งร้อยนี่มันงกเหลือหลาย มันงกถึงกับเอาประเทศของเราไปให้คนงก ไอ้คนที่อยากได้เป็น ส.ส. แล้วก็จ้างด้วยเงินด้วยทอง นี่มันก็งกไหม เดี๋ยวพอมันเข้าไปเป็น มันก็ต้องกอบโกย ก็ต้องงกกันอีก จนต้องโดนยึดทรัพย์กันอีก

ฉะนั้น เรามาทำบุญกันก็ต้องนึกให้เห็นชัดเลยว่า ทำบุญเพื่อจะเอาชนะความงก คนงกมาที่นี่เมื่อวาน อาทิตย์ที่แล้ว อาตมาว่าจะไม่ว่าแล้วนะ ว่าซะเต็มที่เลย ฉะนั้น คนงกจริง ทำบุญ ๑๐ บาทให้หนังสือไป ๒ เล่ม ยังจะเอาเทปอีก ๑ มัด เขาก็อ้างว่าเอาไปฝากหลาน เนี่ย! มันเป็นแบบนี้

⚜ ความเห็นแก่ตัวทำลายโลก

เวลานี้คนมันเห็นแก่ตัวจัดจนไม่รู้จะพูดอย่างไร ดูอย่างพวกนักการเมืองบางพวกสิ มันกอบโกยกักตุนกันมากมาย แล้วเดี๋ยวนี้นักการเมืองบางคนเขาพูดอย่างนี้ด้วยนะ เขาบอกว่าเรามันต้องรวย รวยจนช่วยเหลือตัวเองได้ ถึงจะเอาเงินไปช่วย

คนอื่นได้ ฉะนั้น ตกลงเล่นการเมืองแบบมหาตมคานธีซึ่งไม่รวยเลยได้ไหม มหาตมคานธิเล่นการเมืองแบบไม่ร่วยเลย จนด้วยซ้ำ เออ...จริงนะ จำลองก็ไม่จำเป็นต้องรวยมาก เขาก็เล่นได้ ทำไมคนจะต้องไปพูดว่าต้องรวยถึงจะช่วยคนอื่นได้ ที่จริงมันไม่ได้ช่วยคนอื่นหรอก

⚜ อย่าให้ความโลภครอบงำจิตใจ

เราอย่าไปมัวเสียเวล่ำเวลากับเรื่องงก ชาติหนึ่งนี้ถ้าเราไม่ได้สร้างความเจริญให้แก่ตัวเอง ไม่ได้สร้างความเจริญให้แก่ระบอบประชาธิปไตยที่เราใช้ปกครองประเทศ ก็เท่ากับเราไม่ได้สร้างอะไรให้แก่ประเทศชาติเลย เพราะฉะนั้น พวกเราอย่าไปให้ความงกความโลภมาครอบงำ เรามาทำบุญกันทุกวัน ก็ขอให้นึกพิจารณาอยู่อย่างนี้เสมอ

ที่หลังเวลามาทำบุญต้องอธิษฐานต่ออีกนิดหนึ่งว่า การทำบุญครั้งนี้เพื่อเป็นกำลังใจไม่ให้ซื้อเสียงได้อีกต่อไป เกิดชาติหน้าฉันใด อย่าได้เห็นแก่เงินเพียง ๑๐๐-๒๐๐ บาท ที่หลังต้องเพิ่มมาอีก ต่อไปรับศีลต้องเพิ่มศีลข้อที่ ๖ ไม่ขายเสียงเพื่อประชาธิปไตยอีกข้อหนึ่ง ตอนนี้เขารณรงค์กันใหญ่ โยมเลือกตั้ง

คราวหน้าเขาให้ ๕๐๐ จะเอาไหม? เอาไปทำบุญ... แต่เราไม่เลือกให้มัน สมน้ำหน้ามันซะเลย

⚜ ตัวถ่วงความเจริญ

ฉะนั้น เวลามาวัดทำบุญทำทาน ก็นึกพิจารณาว่ามาทำลายความเห็นแก่ตัว วันนี้เรามาละลายพฤติกรรมแห่งความเห็นแก่ตัว มาทำบุญถวายสังฆทาน มาฟังเทศน์ฟังธรรม วันนี้มาเพื่อทำลายความเห็นแก่ตัว เพราะความเห็นแก่ตัวมันเป็นตัวถ่วงความเจริญที่สุด

คนบางคนพอรัฐบาลจะทำถนน พอไปโดนที่ดินของเขานิดเดียว เห็นแก่ตัว ไม่ยอม ร้องไห้ร้องห่ม ถ่วงกันอยู่นั่นแหละ พอเกิดปัญหาจราจร รถติดขึ้นมา ก็มานั่งบ่นกัน ก็ทำไมมันจะไม่ติดล่ะ ก็ถนนมันไม่พอ คนมันงกจัด บ้านหนึ่งมีรถตั้ง ๓ คัน เมื่อสักครู่นี้ยังเห็นโยมขอสติกเกอร์ตั้ง ๓-๔ อัน แสดงว่าที่บ้านมีหลายคัน

ในสติกเกอร์นี่ก็มีเขียนไว้ว่า อย่าอยู่อย่างประมาท มันจะเป็นทางแห่งความตาย มีสติอย่าเผลอ แล้วก็ท่องตรงข้างล่างไว้เป็นคาถาเลยว่า ขับรถให้ระวัง ระไว ภัยจะไม่มี ประมาท

เหม่อ ๆ เซ่อ ๆ จะเจอภัยทั้งปี เอาไปแปะไว้ข้างหน้ารถเลย โยมเขาไปพิมพ์มาอันละ ๖๐ สตางค์ แต่โยมเอาฟรีหมดเลย

⚜ การทำกัมมัฏฐานเป็นยอดแห่งกุศล

โยม คนงก คนเห็นแก่ตัว นี่ร้อนไหม ร้อน คนที่มีราคะจัด ตัณหาจัด นี่มันร้อนไหม คนอิจฉาริษยาอาฆาตพยาบาท นี่มันร้อนไหม ร้อน พวกประเภทแม่ผัวมหาภัย ลูกสะใภ้สารพัดพิษ นี่อยู่กันไม่เป็นสุข อยู่กันร้อนหรือเป็นทุกข์

คนที่มันหลงต่าง ๆ สารพัดหลง หลงกระทั่งไปบูชาสิ่งเสพติด หลงบูชาความชั่วผิด ๆ หลายอย่าง บางคนไปหลงว่าถ้าได้ทำอะไรในลักษณะเด่นกว่าคนอื่น เหยียบย่ำคนอื่นได้ แหม!

มันภูมิใจ มีอะไรข่มคนอื่นได้ภูมิใจ ที่จริงมันน่าเสียใจมาก เกิดมาทำไมต้องไปข่มไปขู่เขา ทำใจให้มันสบาย ๆ อยู่ด้วยกันอย่างเมตตาปรานี ปรารถนาดีต่อกันอย่างไม่มีใจริษยา ไม่มีใจอาฆาต ไม่มีใจพยาบาท ไม่มีความมงก

ฉะนั้น เรามาทำบุญก็แก้ตัวนี้มันเรื่อยไป ทำบุญเพื่อให้มันเย็นลง เออ! ยิ่งทำกัมมัฏฐานแล้วมันยิ่งเย็น เราก็ไปทำกัมมัฏฐาน เขาว่ายอดบุญยอดกุศลคือการทำกัมมัฏฐานชั่วช้างกระดิกหู งูแลบลิ้น ก็ได้บุญมากแล้ว กลับไปนี่ไปนั่งพิจารณาแต่ความไม่เที่ยง เห็นความไม่เที่ยงว่าตัวเรากับทรัพย์สมบัติของเรา มันมีอันเปลี่ยนแปลง มันไม่จากเรา เราก็จากมัน ฉะนั้นก่อนมันจะจากเรา เราจะจากมัน เอามันมาเป็นเสบียงเอามันมาเป็นทิพย์ เอามันมาเป็นทิพย์กับใจเราบ้าง อย่างนี้สบาย

⚜ บุญสร้างความอิ่มใจ

ทำบุญแล้วอิ่มใจ อาตมาเห็นเขาเอาของมาถวายเยอะ ๆ นะ แล้วเราไม่ได้เอาไปแบ่งไปให้ใครเขาเลย มานั่งนึกในใจว่า เอ...ทำไมเรามานั่งเป็นปู่โสมเฝ้าทรัพย์ เรางกไว้ทำไม ไม่แบ่งปันคนอื่นเขาบ้าง ก็เลยเอาไปแจก แล้วมันก็สบายใจ บางทีไป

ถวายพระเขมร ท่านก็ให้พรเป็นภาษาเขมร ฟังไม่เข้าใจ แหม! เราจะรีบไป ท่านก็ให้พรนานเหมือนกัน ก็ พนมมือรับอยู่บนรถ

ฉะนั้น ใครที่มาทำบุญที่นี่ก็ขอให้อิ่มใจนะ เพราะได้ไปถวายให้พระทั่ว ๆ ไปด้วย เพราะว่าบางวัดถวายสังฆทานแล้วก็เวียนไปเวียนมาจนขี้แมลงสาบครึ่งถังแล้วก็ยังไม่ได้ใช้อะไร พอโยมมาถวายมากเข้า ๆ ขี้เกียจรับ ขี้เกียจให้พร ก็เปิดเทปเอาเลย เปิดเทปให้พร โยมก็กรวดน้ำแห้งไป เวียนกันอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วก็ขายก็ไม่ได้ถูก ขายถังละ ๑๐ บาท แต่ถ้าลองหิ้วออกนอกวัด ไม่ยอมหรอก ทีหลังต้องแกล้งอย่างนี้เลยนะโยม ถามว่าถังเท่าไร ๑๐ บาทเหรอ ถ้างั้นมีเท่าไรขอซื้อหมดเลย ฉันจะไปถวายพระบ้านนอกนะ ต้องแก้เผ็ดเสียบ้าง แล้วบางทีบางวัดนะไปดูสิ พอถวายกันไป แปรง สบู่ ยาสีฟัน ตั้งไว้ข้างกุฏิริมฝาผนังนี่เกลื่อนไปหมด

ฉะนั้น พวกเราจงอยู่กันอย่างชนิดลืมหูลืมตากันเสียบ้าง อย่าให้เป็นคนมืดบอด อย่าให้เป็นคนประเภทตาตี่เล็ก ไม่ลืมหูลืมตา ไม่ดูอะไร ทำบุญก็ต้องสำรวจดูว่าวัดไหนเขาทำกันอย่างไร แล้วก็ต้องหาวิธีทำให้ดีให้ถูกต้องตามหลักของพระพุทธศาสนา

อาตมาเห็นว่า วันเสาร์ อาทิตย์ ญาติโยมมาทำบุญกันมาก พอเย็นวันศุกร์อาตมาก็เลยไปรับเด็กกำพร้าที่ศูนย์สงเคราะห์ปากเกร็ด ให้เขาได้กินข้าวกินอะไรให้อิ่ม ตอนกลางวันก็ให้เขาเก็บขยะรอบ ๆ วัด แล้วเย็นวันอาทิตย์ก็ไปส่งเขา ให้เงินคนละ ๑๕ บาท

เพราะฉะนั้น ก็เลยบอกว่าขอให้พวกเราจงช่วยกันทำบุญกันอย่างฉลาด อย่าหลับหูหลับตาทำ อย่าเมาบุญ เมาสวรรค์ ทำแล้วก็ขอให้มันทำลายกิเลสเราไปทุกวัน ๆ ทำบุญครั้งหนึ่งต้องทำลายกิเลสได้ครั้งหนึ่ง

เอาล่ะ วันนี้พอแค่นี้ก่อน ขออวยพรให้หลักธรรมคำสอนอันดีงาม จงมาสิงสถิตในจิตวิญญาณ ให้ก้าวหน้าในทางธรรม ให้ก้าวหน้าตลอดไปทุกทิพาราตรีกาลเทอญ...

ทำงานอย่างมีความสุข

พระราชธรรมนิเทศ

(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

ใฝ่เพียรเรียนรู้

ถ้าหมั่นเรียนเรียนอะไรก็ต้องรู้
ถ้าหมั่นดูดูอะไรก็ต้องเห็น
ถ้าหมั่นทำทำอะไรก็ต้องเป็น
ถ้าไม่เล่นหมั่นแต่ทำจักจำเริญ

เป็นนักเรียนนักศึกษาอย่าริรัก
ถูกศรปักเรียนไม่ได้ดั่งใจหมาย
สมาธิจะหักเหี้ยนเตียนมลาย
ถึงเรียนได้ก็ไม่ดีเพราะผีกวน

แต่เตือนกันสักเท่าไรก็ไม่เชื่อ
มันแรงเหลือรักร้ายหลายกระสวน
หลอกพ่อแม่ได้มากมายหลายกระบวน
หน้าขาวนวลใจบาปดำซ้ำละลาย

■ ■ ■

: จากหนังสือ "ธรรมะจากสวนแก้ว"

ธรรมะเพื่อชีวิต

ทำงานอย่างมีความสุข

■ ***ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...***

วันนี้อาตมามาขอกล่าวเรื่อง *การทำงานให้มีความสุข* หรือบางคนชอบสงสัยว่าทำไมอาตมาทำงานมากมายเหลือเกิน บวชอยู่ในวัดควรจะปฏิบัติธรรมอย่างสงบ ไม่น่าจะต้องมาทำงานหนักตรากตรำดำมืดอยู่อย่างนี้ แล้วจะมีความสุขหรือ บวชแล้วก็ทำแต่งานนี่จะมีความสุขหรือ ทุกคนไม่เข้าใจว่าการทำงานก็เป็นการประพฤติธรรมชนิดหนึ่งเหมือนกัน เพราะธรรมะ แปลว่าหน้าที่ ถ้าเราได้ทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุดแล้วนั้น มันก็เป็นการมีธรรมะเหมือนกัน

คนอยู่ในวัดแล้วไม่ทำอะไรเลย กับคนที่อยู่ในไร่ในนาแล้วทำหน้าที่เต็มที่ หวังให้ลูกได้กิน ได้ใช้ ได้เรียน ได้ศึกษา แล้วส่วนที่เหลือก็แจกจ่ายทำบุญสุนทรทาน ถามว่าชาวนาที่ไถนานั้นมีธรรมะมากกว่าคนที่อยู่ในโบสถ์ แล้วมัวแต่นั่งอ้อนวอนบวงสรวงสั่นติ้วหรือเปล่า เราก็คงจะพอมองออกว่า คนที่มัวแต่นั่งอ้อนวอนอยู่ในวัดแล้วไม่ทำอะไรเลย จะเรียกว่าเป็นคนมีธรรมะไม่ได้ เพราะเพียงแต่เป็นคนอยู่ในวัด เกะกะวัดรกวัดด้วยซ้ำไป

แต่ถ้าใครที่รู้จักทำหน้าที่ทำการงานอย่างเต็มที่ หวังให้ครอบครัวของเขากินอยู่สุขสบาย ถ้าเหลือก็เจียดทำบุญบ้าง เขากลายเป็นคนมีธรรมะมากกว่าคนที่นั่งนอนอยู่ในบ้านเฉย ๆ อยู่ในวัดเฉย ๆ เพราะเขาทำหน้าที่ของเขาอย่างดีที่สุด

⚜ วิสัยของผู้มีคุณธรรม

เอาล่ะ ที่นี้มามองดูว่าทำอย่างไรคนถึงจะมองว่าทำงานอย่างไรถึงจะมีความสุข หรือมีความสุขขึ้นมาได้ในการทำงาน สนุกกับงาน มีความสุขกับงาน นี่มันต้องมีอะไรเป็นพิเศษกว่าคนทั่วไปไหม เพราะบางคนนี่ทำงานแล้วรู้สึกเป็นทุกข์ทรมานใจ พอจะทำงานถูกใช้งานจะรู้สึกทรมานใจ นั่นเป็นวิสัยของคนที่ไม่มีคุณธรรม ไม่มีมโนธรรมอยู่ในหัวใจ ถูกใช้ที่ไรขี้เกียจเดือดร้อนใจทุกที ตามที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า คนขยันย่อมอยู่เป็นสุข คนเกียจคร้านย่อมอยู่เป็นทุกข์

เพราะฉะนั้น นาคเณรที่นี่เราเอามาฝึก หนึ่ง ต้องฝึกในเรื่อง ความขยันก่อน เราเรียกว่าเป็นการละลายพฤติกรรมขี้เกียจ เช่น เด็ก ๆ บางคน พ่อแม่เขาไม่ค่อยได้ใช้อะไร เขาเป็นลูกชาวเกาะมานาน เกาะพ่อเกาะแม่กันอยู่ แล้วพอเริ่มฝึกให้ทำงานบางคน ๒ วัน ๓ วัน โดดเลย ไม่เคยทำงาน แสดงว่าพ่อแม่ก็เลี้ยงกันไว้แบบไม่ค่อยได้ใช้อะไร

และสอง ก็เรื่องขี้คุย ขี้เล่น คนงานที่วัดนี้ก็หลายคนนะ ไม่รู้เป็นอย่างไร อุตส่าห์บอกนะว่า ก่อนจะทำงานมีเรื่องอะไรคุยก็คุยกันให้จบเสียก่อน แต่ปรากฏว่าพอไปทำงานแล้วจะต้องคุยกัน ชอบคุยกันเวลาทำงาน ฉะนั้น ขี้เกียจกับขี้คุยเนี่ยมันคู่กัน แล้ว

ก็ขี้เล่น แล้วก็ขี้โกง ส่วนอีกประเภทหนึ่งก็หลบเก่ง อู้เก่ง เลี่ยงเก่ง และก็พวกขี้เหล้า ขี้ยา ขี้คุกขี้ตะราง มันเริ่มมาจากขี้เกียจก่อน

⚜ งานคือคู่ชีวิต

ทีนี้มามองดูว่าทำอย่างไรคนถึงจะเริ่มมีความสุขกับงาน ก็ต้องเริ่มเห็นงาน หรือมีทัศนคติ หรือทฤษฎีของชีวิตที่ถูกก่อน เช่น เราต้องมีทฤษฎี หรือมีความคิดเห็นว่า งานกับชีวิตนี่มันเป็นอะไร งานเป็นคู่ชีวิต ไอ้คนที่คิดแต่งงานเอาผู้หญิงเป็นคู่ชีวิต ผู้ชายเป็นคู่ชีวิต นี่ไม่จริงหรอก บางทีเขาก็ซ้อมเกือบตายก็มี เราหวังฝากผีฝากไข้กับผู้หญิงคนนั้น ผู้ชายคนนี้ บางทีมันเป็นอัมพาตให้เราดูแลเกือบตายก็มี

ฉะนั้น คู่ชีวิตที่ทำลายชีวิตกันก็มีให้เห็นมากมาย แต่ถ้าคนไหนคิดทำงานเพลินจนลืมเรื่องแต่งงานเนี่ยมีไหม มีเหมือนกันและเขาก็กลับได้คู่ชีวิตที่ดีเสียด้วย

เพราะฉะนั้น ใครที่เอางานเป็นคู่ชีวิตเนี่ยก็จะมีความสุขจริง ๆ ยิ่งกว่าเอาหญิงชายมาเป็นคู่ชีวิตซะอีก เพราะบางคนก่อนมีคู่ก็เป็นคนดีอยู่ แต่พอไปมีคู่ชีวิตที่ไม่ดีเข้า ก็กลับงกจัด

เห็นแก่ตัวจัด เปลี่ยนไปเป็นคนละคนเลย เปลี่ยนจากคนใจบุญสุนทรทาน กลายเป็นคนใจบาปหยาบช้าอะไรไปเลยก็มี เพราะได้คู่ชีวิตที่ไม่ดี ได้คู่ชีวิตที่ไม่มีจิตใจเป็นกุศลเข้า ก็ไปกันใหญ่

อาตมาบอกแล้วว่า งานเป็นคู่ชีวิต งานเป็นตัวชีวิต เพราะตัวงานนี่แหละที่ทำให้ชีวิตคงอยู่ ในร่างกายสังขารเรา อวัยวะทุกส่วนมันทำหน้าที่ของมันดีอยู่แล้ว มันทำงานชีวิตจึงอยู่ได้ ตาทำหน้าที่ดู หูทำหน้าที่ฟัง ปากทำหน้าที่พูด เคี้ยว กลืน กิน บอกสั่ง จมูกทำหน้าที่หายใจ จมูกไม่เคยลาพักเที่ยง จมูกไม่เคยลาพักร้อน จมูกไม่เคยหยุดเสาร์-อาทิตย์ ถ้าจมูกบอกว่าขอพักครึ่งวัน เสร็จแน่ ขนาดเป็นหวัดมันก็ยังไม่ยอมหยุดเลย มันยังฟุดฟิดหายใจของมันเรื่อยไป

⚜ เบื่องานเท่ากับเบื่อชีวิต

นี่แสดงว่าที่ชีวิตดำรงอยู่ได้ เพราะทุกส่วนของอวัยวะมันทำหน้าที่ ตาทำหน้าที่ดู หูทำหน้าที่ฟัง ปากทำหน้าที่พูด เคี้ยว กลืน กิน บอกสั่ง จมูกทำหน้าที่หายใจ ทุกส่วนของร่างกายไม่หยุด ทำหน้าที่ไม่หยุด ถ้าใครเบื่อหน้าที่ก็เท่ากับเบื่อชีวิต ใครเบื่อหน้าที่ก็ไม่เจริญในหน้าที่ ใครเบื่องานก็ไม่ก้าวหน้าในงาน ใคร

เบื่อเรียนก็ไม่เจริญในการเรียน แม่เบื่อลูก ลูกเบื่อแม่ ก็แย่ด้วยกันทั้งแม่ทั้งลูก ครูเบื่อเด็ก เด็กเบื่อครู ก็โง่กันทั้งครูทั้งเด็ก หัวหน้าเบื่อลูกน้อง ลูกน้องเถียงหัวหน้า เบื่อกันอย่างนี้ก็บ้ากันอยู่ในบริษัทนั่นแหล ไม่มีความสุข

โยมเบื่อพระ พระเบื่อโยม ใครแย่ บางคนบอกว่าพระแย่ นั่นมันพวกโลกทัศน์แคบ พวกนี้เขาเรียกว่าไม่เห็นโลงศพไม่หลั่งน้ำตา ไม่ตายให้พระสวดบ้างก็แล้วไป โยมเบื่อพระ โยมก็ไม่ได้ฟังเทศน์ฟังธรรมคำสอนเตือนดี ๆ จากพระ พระอด โยมชั่วก็พอ ๆ กัน เพราะฉะนั้นเบื่อกันไม่ได้หรอก พระองค์นั้นไม่ดี พระองค์นั้นยังดีอยู่ เราก็ไปทำบุญกับพระองค์ที่ดีก็ได้ บางคนเกิดเบื่อพระขึ้นมา ก็พาลเบื่อวัดเบื่อศาสนาไปเลย ไม่รู้ว่าจะทำวิถีชีวิตอย่างไร ฉะนั้นเราอย่าให้ความเบื่อครอบงำใจเด็ดขาด

⚜ งานให้สถานภาพที่ดีแก่ชีวิต

เรามามองต่อไปว่า สิ่งที่ดีที่สุดที่จะทำให้เรามีความสุขในงานคืออะไร ก่อนอื่นเราต้องมองออกก่อนว่างานนี้ให้อะไรแก่ชีวิต ที่นี้ลองตอบซิโยม งานให้อะไรแก่ชีวิต เอ้า! ใครแก่ก่อนตอบก่อน ไม่มีใครยอมตอบ แสดงว่ารู้ตัวว่ายังไม่แก่ ใครตอบได้

ว่างานให้อะไรแก่ชีวิต ให้ปัจจัย ให้เงิน อย่างนี้เรียกว่างกเงิน พูดคำเดียวว่างานให้เงินเหมือนกันหมด ไปถามที่ไหน บริษัทไหน มักจะตอบว่า **งานให้เงินแก่ชีวิต** ที่นี้ทำอย่างไร พูดกันให้เป็นสากลหน่อย ถ้าพูดว่าให้เงินนี่มันเฉพาะไป ถ้าใช้คำที่เป็นสากล คือ งานให้สถานภาพที่ดีแก่ชีวิต

สถานภาพของคนตกงานในเวลานี้ตกต่ำมาก แต่พอคนมีงานทำปั๊บ สถานภาพชีวิตจะดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นที่กิน ที่นอน ที่พักผ่อน สิ่งเหล่านี้จะเกิดมีขึ้นทันที ขอให้มีงานทำ สมมติคนขับรถ ถ้าคนขับรถไม่มีใครว่าจ้าง เขาก็ไม่มีแม้กระทั่งรถจะนั่ง แต่พอเขาถูกว่าจ้างให้ขับรถเท่านั้น เขาก็มีงานทำปั๊บ สถานภาพของเขาคือเขามีรถขับใช่ไหม บางทีเขายังไม่ได้รับเงินเดือน ๆ แรกเลย แต่สถานภาพของเขาก็มีแล้ว จริงไหม

ฉะนั้น สถานภาพชีวิตของคนดี ก็เพราะมีงานมีหน้าที่ แล้วคนที่ทำงานเก่ง ทำงานฉลาด มีความสามารถในงาน มีทักษะในงาน มีความเชี่ยวชาญแตกฉานในงาน สถานภาพก็จะดียิ่งขึ้น จนกระทั่งเขาเลื่อนฐานะให้เลย เขาเลื่อนสถานภาพให้เป็นตำแหน่งนั้น ตำแหน่งนี้

⚜ หน้าที่ปรับสภาพชีวิต

ขออภัยไม่ใช่ยกตัวนะ อาตมาเนี่ยชาติตระกูลก็ไม่สูงส่งอะไร การศึกษาก็ระดับป.๔ เท่านั้นเอง แต่เดี๋ยวนี้เขาให้เป็นกรรมการเป็นประธานอะไรต่าง ๆ ของมูลนิธิ เป็นที่ปรึกษาที่นั่นที่นี่ แม้แต่รัฐบาล ๒ ชุด ก็ยังให้อาตมาเป็นกรรมการที่ปรึกษาเอกลักษณ์วัฒนธรรมเผยแพร่อะไรต่าง ๆ อีกมากมาย

พอสถานภาพดีขึ้นมา เขาเห็นว่าเราเป็นคนทำงาน จนกระทั่งเมื่อ ๒ วันก่อน สภาพัฒน์มีผู้อำนวยการกองผู้อำนวยการฝ่ายสังคมเศรษฐกิจ เดินทางกันมาดูที่นี่ชุดหนึ่ง มาดูงานแล้วให้อาตมาเล่าถึงงานที่ทำที่กำลังพัฒนาสังคมว่าเป็นอย่างไรบ้าง ปรากฏว่าสภาพัฒน์ชอบใจและจะหาทางสนับสนุน ยิ่งถ้าเขาสนับสนุนเราเท่าไร สถานภาพการทำงานของเราก็จะดียิ่งขึ้น

เพราะฉะนั้น ใครที่เบื่องาน มันเท่ากับเบื่อชีวิต แล้วเบื่อการมีสถานภาพที่ดี เงินทอง ข้าวของ รถ บ้านช่อง มันจะมาเองแหละ ขอให้ทำงานให้มีตำแหน่งดี สถานภาพดี การงานดี ผลงานดี รับรองได้ ทำไปแล้วจะเป็นผลดีแก่ประเทศชาติเป็นอย่างมาก สถานภาพเราจะยิ่งดี และไม่ใช่เราดีคนเดียวนะ ยังยกสถานภาพของคนใกล้ ๆ กับเราให้ดีขึ้นด้วย ก็เพราะว่าเรามีโครงการของชีวิต เรามีงานเป็นชีวิต

เห็นไหม ที่พูดกันว่างานให้เงินนั่นน่ะมันน้อยไป ต้องใช้คำว่า งานให้สถานภาพที่ดีแก่ชีวิตเราและคนที่อยู่ใกล้เคียงกับเรา ถ้าเราเห็นอย่างนี้ เราจะสนุกกับงานชอบงานรักงานขึ้น

⚜ งานให้ชื่อเสียงกิตติศัพท์

ทีนี้ต่อไป งานให้อะไรแก่ชีวิตอีก โยมไม่ค่อยคิดกันเลย นอกจากเงินแล้วไม่มีใครตอบถูก ก็คือ งานให้ชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณของชีวิต

อาตมาเองเคยพูดเล่น ๆ บอก โยม เดี๋ยวนี้คนไทย ๕๐ ล้านกว่าคนในประเทศ ถามว่ารู้จักพระพยอมถึง ๑๐ ล้านคนไหม โยมว่าถึง ๑๐ ไหม? เกินเหรอ เพราะอะไร?

อาตมาได้เคยไปออกรายการเจาะใจใส่จอกับ คุณดำรงค์พุฒตาล เขาถามอาตมาคำหนึ่ง คุณดำรงค์เขาถามว่า ทำไมอาจารย์พยอมจึงเป็นพระที่ดัง คนรู้จักมากมาย ทำไมถึงดังอยู่ตั้งนาน โยมลองตอบดูซิ นึกในใจว่าจะให้ตอบอย่างไร?

อาตมาก็ตอบไปตามหลักสากลที่เขาบอกว่า ถ้าเขาถามว่าทำไมเราจึงดัง ให้ตอบทันทีว่า เพราะเราเคลื่อนไหวในกิจการงานหน้าที่ของเราอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นกิจการงานเผยแพร่เราก็เคลื่อนไหว หรือกิจการงานปฏิบัติเผยแพร่สั่งสอน ช่วยเหลือสงเคราะห์ต่าง ๆ เราก็เคลื่อนไหวทำอยู่ตลอดเวลา

เมื่อก่อนนี้คนก็รู้จักพระพยอม ในฐานะเป็นพระนักพูด ไม่มีใครรู้จักพระพยอมในฐานะนักพัฒนา นักออกแบบ นักวางโครงการสร้างสรรค์ เดี๋ยวนี้เคลื่อนไหวอยู่เรื่อย

เพราะฉะนั้นเราทำงานเนี่ย เคลื่อนไหวในหน้าที่ของเราอยู่เสมอ มันก็เป็นเหตุให้เรามีชื่อมีเสียงคนรู้จัก ถ้าอาตมาเงียบไม่ทำอะไรเลย ไม่กระดิกเลย โยมมาก็นอนคากุฏิป่านนี้ก็ไม่มีคนรู้จัก จริงไหม การที่ใครเขาทำอะไร เขามีการเคลื่อนไหวทำอะไรกัน แล้วเราไปร่วมกับเขาอยู่เรื่อย ๆ เดี๋ยวมันก็มีชื่อเสียงเอง

เพราะฉะนั้น ถ้าอยากให้คนเขารู้จัก อยากมีชื่อเสียง อยากมีกิตติศัพท์กิตติคุณในทางดีงาม ก็ขอให้เป็นคนเคลื่อนไหว

ในกิจการงานหน้าที่ของเราอยู่เสมอ ตอนนี้อาตมาก็เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ทั้งงานสงเคราะห์และงานอื่น ๆ

เพียงแค่นี้ กิตติศัพท์ชื่อเสียง ไม่ต้องเป็นห่วงหรอก มันมาเองสำหรับคนขยัน คนเอางานเอาการ

⚜ งานให้สติปัญญาแก่ชีวิต

องค์พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า ผู้ทำกิจอันเพ่งพินิจ ผู้เพ่งพินิจในกิจของตน ปัญญาย่อมเกิดแก่ผู้ที่เพ่งพินิจในกิจของตน ถ้าหากคนไหนยิ่งทำไปแล้วเพ่งพินิจในงานของตนไป ปัญญามันก็จะเกิดขึ้น

อาตมาเองเมื่อก่อนนี้ไม่เคยคิดว่าตัวเองจะทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้มากขนาดนี้ คิดว่าเรานี่มันคงไม่มีทางหรอก การศึกษาเราก็น้อย ชาติตระกูลเราก็ไม่สูงส่ง ด้อยค่า แต่มาคิดดูอีกทีแล้ว คนเราไม่มีใครทำอะไรเป็นมาตั้งแต่เกิด จะเป็นหรือไม่เป็นนั้น มันสุดแต่ใจจะไขว่คว้า ถ้าหัวใจเราไขว่คว้ากระตือรือร้น ขวนขวาย ไม่ช้าไม่นานมันก็ต้องทำเป็น ไม่มีใครหรอกที่ทำอะไรไม่เป็นไปตลอด ฝึกหัดทำไปเถิด อุปสรรคมันก็จะสอนให้เราทำเป็นเอง

อุปสรรคเป็นเครื่องฝึกตน

ถ้าเรามีอุปสรรค มันจะสอนให้เราคิดเป็น ทำเป็น เช่น ถ้าเรามีอุปสรรคต่อคน เราจะจัดการกับคนอย่างไรตามหลักของรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ไม่ใช่ไปจัดการด้วยตัวเอง ถ้ามีเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือฝ่ายปกครองที่มีตำแหน่งที่สูง ก็ให้เขาไปชี้แจงแก้ไขงานที่เราติดขัด ทำอะไรให้มันดีก้าวหน้า ถ้าติดขัดตรงไหนขึ้นมาเราก็ใช้หลักรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หลักกฎหมายเข้าไปแก้ไขกัน เราเองก็ไม่ต้องไปทะเลาะกับเขา เราเองก็ไม่ต้องไปขัดกับคน แต่เขาขัดกับกฎหมาย เขาขัดกับหลักรัฐศาสตร์ กับการปกครอง เขาขัดอยู่ไม่ได้หรอก

แต่คนเดี๋ยวนี้ไม่รู้เป็นอย่างไร พอใครมาขัดขวางก็ทะเลาะกับเขา อาตมาพยายามที่จะเอาหลักการดำเนินชีวิตที่ดี โดยเอางานมาทำให้สติปัญญาเราฉลาดขึ้น ยิ่งทำงานไปเราก็ยิ่งฉลาด ยิ่งทำงานไปมันก็จะเกิดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเขาเรียกกันว่า **ทักษะ** ภาษาศาสนาเรียกว่า เกิดวะสี วะสี แปลว่า ความเชี่ยวชาญชำนาญแตกฉาน แคล่วคล่องว่องไวในการแก้ไขปัญหาในงาน ในหน้าที่ เพราะฉะนั้น ใครที่ทำอะไรแบบทำไปพิจารณาไป สติปัญญามันก็เกิดขึ้น

เพราะฉะนั้น ตอนนี้เราหันมาใช้สติปัญญาทำงานกันไปเรื่อย ๆ ดีกว่า เพราะอาตมาเชื่อว่าปัญญาย่อมเกิดขึ้นในการทำงาน

อาตมาเองเมื่อก่อนนี้ก็ไม่คิดหรอกว่าจะทำงานเผยแพร่ได้แบบนี้ จะเขียนหนังสือได้แบบนี้ จะออกรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือจัดรายการ หรือจะมามีโครงสร้าง สร้างอะไร สร้างแล้วจะหาทุนอย่างไร สร้างเสร็จแล้วจะหาทุนหาคนมาจะทำอะไร แล้วยังคิดจะทำอะไรต่ออะไรต่อไปอีกเยอะ ถ้าชีวิตนี้ไม่ตายหรือป่วยไข้ซะจนทำอะไรไม่ได้ ก็จะทำอะไรชนิดที่เรียกว่าคาดไม่ถึงกันก็ได้

ตอนนี้พวกกรรมกรเข้าวัดนี้เยอะเพราะอะไร เพราะวัดนี้มีนโยบายช่วยคนจน โดยมีเสื้อผ้าขายตัวละ ๓ บาท ๕ บาท

๑ บาทก็มี ตัวละ ๑ บาท เด็ก ๆ เขาก็มาซื้อกันคนละ ๒ ตัว ๓ ตัว มีกำหนดให้ไม่เกิน ๒ ตัว ๓ ตัว อะไรอะไรเนี่ย เขาก็ซื้อกันไป เพราะฉะนั้น ต่อไปนี้ญาติโยมใครมีเสื้อผ้าเก่า ๆ ไม่ใช้ก็เอามาที่นี่ มันก็เป็นวิธีที่ทำให้คนเข้าวัดมากขึ้น คนเหลือก็เอามาเจือคนขาด คนขาดก็วิ่งมาหาตรงไหนมีเหลือ ก็มาพบกันที่วัด วัดก็เป็นสะพานบุญ..

⚜ งานสร้างคุณธรรมประจำใจ

ที่นี้ข้อสุดท้ายแล้ว งานให้อะไรแก่ชีวิต งานให้คุณธรรม งานให้หลุดพ้นจากความหลงใหลใฝ่ต่ำ ถ้าเราทำงานเพลินนะ เราจะไม่หลงใหลใฝ่ต่ำ จะไม่ไปเพลินกับอบายมุข คนทำงานเพลิน ๆ อยู่เนี่ย ใครมาชวนไปกินเหล้าก็ไม่ไป คนทำงานเพลิน ๆ ใคร

มาชวนไปดูการละเล่น เล่นการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร เที่ยวกลางคืน เกียจคร้านการงาน ทำไม่ได้หรอก คนขยัน คนชอบงานรักงานเนี่ย

เพราะฉะนั้น ใครที่ไม่รักงาน ไม่ชอบงานเนี่ย มันก็คิดหลงใหลใฝ่ต่ำไปเรื่อย แล้วเดี๋ยวนี้นะ ยิ่งทำงานคิดช่วยคน มันประเสริฐจริง ๆ เดี๋ยวนี้พอคิดช่วยคน คนก็คิดช่วยเรา

เดี๋ยวนี้แปลก ไปไหนไม่รู้เป็นอย่างไร คนดักจะช่วยเงินเรื่อยเลย เมื่อก่อนนี้พอรถเสียกลางทาง โบกรถ ๕๐ คัน ยังไม่มีใครรับ เดี๋ยวนี้ขับเลยไปแล้วยังวกกลับมารับ เดินเล่นข้างทางเขาก็แวะรับแล้ว แล้วเดี๋ยวนี้ไปไหนคนก็เทคแคร์ดี

อาตมาคิดว่า การที่เรายิ่งคิดช่วยคน จิตใจของเราก็จะไม่หลงใหลใฝ่ต่ำ เพราะฉะนั้น คนที่คิดช่วยคนอื่น จิตใจจะสูงส่งจะทำให้ชีวิตของเราไม่แก่เจ็บตายอย่างไร้สาระ อยากปรารถนาต่อกุศล ต่อบารมี เสริมบารมี คุณงามความดีต่อไป

เอาล่ะ วันนี้ก็คงพอแค่นี้ ขออวยพรให้หลักธรรมคำสอนที่ได้กล่าวมา จงไปฝังสิงสถิตอยู่ในจิตวิญญาณ ให้ญาติโยมได้ประสบก้าวหน้าในการงาน ผาสุกในครอบครัว โดยถ้วนทั่วกันทุกท่านทุกคนเทอญ

วิธีขจัดความงก

พ ร ะ ร า ช ธ ร ร ม นิ เ ท ศ

(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

สุขได้ด้วยใจ

อันบ้านเรือนใหญ่โตรโหฐาน
มีเสาทานหลายต้นจึงทนไหว
เกิดเป็นคนอยู่เดียวก็เปลี่ยวใจ
ต้องอาศัยพวกพ้องพี่น้องนา ฯ

จะหาใครเหมาะใจที่ไหนเล่า
ตัวของเรายังไม่เหมาะใจหนา
อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
รู้ล่วงหน้าเสียก่อนไม่ร้อนใจ ฯ

ทุกข์สุขอยู่ที่ใจมิใช่หรือ
ถ้าใจถือก็เป็นทุกข์ไม่สุขใส
ถ้าไม่ถือก็เป็นสุขไม่ทุกข์ใจ
เราอยากได้ความทุกข์หรือสุขนา ฯ

■ ■ ■

: จากหนังสือ "ธรรมะจากสวนแก้ว"

ธรรมะเพื่อชีวิต

วิธีขจัดความงก

ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...

หลักธรรมที่คิดว่าจักเป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อการดำเนินชีวิต ในการทำให้มีชีวิตอยู่อย่างสดชื่น หรือสืบต่อไว้ด้วยความสดชื่นของชีวิต ก็คือ การมีการสืบต่อ แล้วสืบต่อความสดชื่น เช่น ต้นไม้มันยังสืบต่อไม่ตายมันก็สดชื่น ฉะนั้น ชีวิตใดที่มีความสืบต่ออยากอยู่อย่างมีชีวิต ที่เราเรียกว่ามีชีวิตชีวา

ถ้าอยู่แบบมีชีวิต แต่มันไม่มีชีวา คือ มันไม่ได้มีความสดชื่น อิ่มเอิบ ภาคภูมิใจ ปีติ เขาเรียกว่า ชีวิตไม่สมบูรณ์ เช่น เรามานั่งเศร้าสร้อยกับเรื่องอะไรที่เราพลัดพราก สูญเสีย

จะเรียกว่าเรามีชีวิตแต่ไม่มีชีวา เขาก็เรียกเหมือนกับคนที่ไม่มีชีวิตชีวา ถ้ามีชีวิตแล้วต้องนั่งเศร้า นั่งทุกข์ นั่งเสียอกเสียใจ ไม่มีชีวิตเห็นที่จะดีกว่า

ไม่ทราบว่าพูดคำนี้ออกมามันจะแรงเกินไปไหมว่า ถ้าเรามีชีวิตแบบไม่มีชีวา คือ มีชีวิตแบบเศร้าสร้อยทุกข์ระทมตรมใจบอบช้ำ โสกะปริเทวะ ร่ำไห้ ตีอกชกตัวเขกหัวร่ำไห้อยู่อย่างนี้ ไม่มีชีวิตเสียจะดีกว่า ดีกว่ามีชีวิตแบบคนที่อมทุกข์อมโศก

⚜ อกุศลมูล

ทีนี้มันก็มีอยู่ว่า อะไรมันทำให้คนไม่ค่อยมีชีวิตชีวา อะไรเป็นตัวมูลรากมากัดกินรากของชีวิตชีวา มีหลักในพุทธศาสนากล่าวว่า ท่านถือว่ามีรากเหง้าของความเศร้าหมองอยู่ ๓ ราก เรียกว่า อกุศลมูล ๓ ภาษาธรรมะเรียก อกุศลมูล ๓ อะ แปลว่า ไม่ กุศล แปลว่า ตัด ถาง การไม่รู้จักตัดถางกิเลสเหตุเครื่องเศร้าหมอง เขาเรียกว่าเป็นคนมีอกุศลมูล

อกุศลมูล แปลว่า มันมีเหตุให้ทำความเศร้าหมอง ๓ ประการ ประการที่หนึ่ง เรียกว่า โลภะ อกุศลมูล โทสะ โกรธะ โกรธ อาฆาต ใจดำอำมหิต นี่ก็เป็นอกุศลมูล โมหะ หลง นี่ก็

เป็นอกุศลมูล แล้วแปลว่า เครื่องเศร้าหมอง หรือว่าเป็นตัวมาตัดรอนความสดชื่นของชีวิต

ถ้าชีวิตใด เกิดมาไม่งกจัด ไม่โลภจัด ไม่เห็นแก่ตัวจัด ชีวิตนั้นก็จะสดชื่น ลองหลับตานึกดูกันไหมทั้งโลกนี้ว่า ถ้าคนทั้งโลกนี้อยู่กันแบบไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารีมีน้ำใจช่วยเหลือเจือจาน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปันมนุษย์ นี่จะสดชื่นกว่านี้อีกมากไหม หรือว่าคนจะมีชีวิตยืนนานกว่านี้ไหม

ทุกวันนี้คนมันตายลงทุกวัน เพราะคนมันมีอกุศลมูลมาก มันงกจัด แล้วก็ฆ่าคนที่มาขัดขวางประโยชน์มัน พี่น้องคลานตามกันมาแย่งสมบัติกันยังฆ่ากันได้เลย สามีภรรยาตกลงปลงใจว่าจะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน แต่แล้วก็มาฆ่ากันตายด้วยเรื่องอะไรเพียงนิด ๆ หน่อย ๆ มีมากมายหลายคู่หลายราย

แล้วที่ร้ายไปกว่านั้นก็ยังมี ร้ายถึงขนาดว่า ลูกฆ่าพ่อแม่ฆ่าลูกเอาประกัน ลูกฆ่าพ่อเอาประกันของพ่อ ผัวฆ่าเพื่อเอาประกันของเมีย เมียฆ่าผัวเพื่อเอาประกัน ชีวิตคนถูกตัดรอนเพราะอะไร ส่วนใหญ่เพราะความงก ความโลภ อกุศลมูลข้อที่หนึ่งนี้ทำให้คนเสียชีวิตกันมามากแล้ว

พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า โลโภ ธรรมานัง ปริปันโธ แปลว่า ความโลภเป็นอันตราย ความโลภนำมาซึ่งทำให้เกิดอันตรายต่อธรรมทั้งหลาย คนเราถ้ามีความโลภแล้ว ให้มันฟังธรรม มันจะเจริญในธรรมไหม ถ้ามันงกจัด โลภจัดแล้ว มันจะเจริญในธรรมไหม ให้คนโลภเข้าวัดเนี่ยมันจะทำให้วัดเจริญไหม ถ้ามันมาขนของวัดไปหมดเลย มันก็มาเม้มของวัดไปหมด มันก็มาลักเอาไปจนหมด

⚜ หลักในการลดความงก

เพราะฉะนั้น จะทำอย่างไรถึงให้คนที่อยู่ในโลกเรานี้ ลดความงกลงได้ มันก็มีหลักในทางพระพุทธศาสนา คือ ให้หมั่นทำบุญสุนทรทาน รักษาศีล ฟังธรรม มันก็พอจะไปเบรคได้บ้างแหละจริงไหม

เวลานี้เราเห็นว่าคนจังหวัดสุพรรณบุรี ที่อำเภอด่านช้าง หลายคนคงไม่ค่อยมีชีวิตชีวาในช่วงนี้ เพราะอะไร ไม่ใช่เพราะเครื่องบินตก แต่มันเพราะเป็นความงกชั่ววูบ ตอนนี้หนังสือพิมพ์เขียนด่าหมดแทบจะทุกคอลัมน์ คนอะไร... ที่จริงการงกอย่างนี้ไม่ใช่คนสุพรรณอย่างเดียวหรอก

คราวก่อนนี้ที่รถแก๊สคว่ำแล้วคนตายตั้งมากมาย เพราะอะไรรู้หรือเปล่า เขาเล่าลือกันมานะ จริงไม่จริงอาตมาไม่รู้ แต่คนแถวนั้นเขาลือกันมากเหมือนกัน คนพวกนั้นไม่รู้ไปแบกกันมาคนละกล่องละห่อ แล้วก็มาไว้ที่บ้าน แล้วพอมันระเบิดก็ระเบิดต่อกันบ้านนั้นบ้านนี้บ้านโน้น ตายกันไปตั้งหลายหลังคาเรือน ไปเก็บของเขามา ไปเก็บของเขาจนโดนเก็บ

⚜ แผ้วถางความงก

แล้วคนสมัยนี้มันงกนะ เขาขับรถไม่ประมาท มันก็เอาน้ำมันเอาแฟ๊บไปราดให้เขาหงายให้เขาคว่ำ ก็ทำให้คนตายบนรถกัน เวลาเดินทางกันไปที่เปลี่ยว ๆ มันก็ทำ ความงกตัวเดียวเท่านั้นแหละ นี่เขาเรียกว่า อกุศลมูล กุศลตัวนี้ แปลว่า แผ้วถาง อะไร ๆ ที่มันรก ๆ เนี่ย เรามาถางตัดให้มันโล่งดีไหม

เวลานี้สังคมเราอะไรที่รกที่สุด ความงก ความโลภ ความเห็นแก่ตัว กำลังรกมากใช่ไหม

แล้วพวกเราที่มาวัดวันนี้ มาถางกันใช่หรือเปล่า ถวายสังฆทานเพื่อถางอะไร? นำสิ่งของมาถวายวัดเพื่อถางอะไรของตัวเอง ถ้าหากว่าพระงก พระก็รกอยู่ที่วัดจริงไหม

เดี๋ยวคืนนี้สังฆทานที่ใครนำมาถวายวันนี้ เดี๋ยวคืนนี้ก็ขึ้นรถเอาไปแจกพระตามวัดต่าง ๆ ที่จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างนี้เขาเรียกว่า พระก็ไม่ให้รก พระก็ถางเหมือนกัน ถ้าพระงก พระก็เก็บไว้รกวัดเหมือนกัน

เพราะฉะนั้น เวลานี้อะไรที่กำลังต้องถาง คนไทยต้องถางอะไรกันเต็มที่แล้วเวลานี้ ความงก ความงกกำลังรกมากเลยที่มันถางป่าเข้าไปเก็บเศษอะไร ๆ ต่ออะไร ๆ ที่เขาตก เขาร่วงนั่นที่จริงมันก็งกทั้งคนตายทั้งคนเก็บ คนตายก็งกนะ มันขนไปทำไม แหวน สร้อย นาฬิกา นี่นาฬิกาเขาว่ากันว่าเขาคืนมา ๕๒ เรือนแล้ว เอามาคืนแล้ว แหวนเพชรก็ตั้งหลายวง เพราะว่าถูกชาวบ้านรุมด่ากันเหลือเกิน

อาตมาจะเล่าให้ฟังเรื่องหนึ่ง เรื่องมันมีอยู่ว่า อีแร้งมันพูดกับลูกนะ... อีแร้งตัวแม่ว่า “ลูกเอ๊ย เอ็งเกิดมาช่วงนี้ลำบากนะลูก มันเป็นยุคที่ว่าคนมันรุมทึ้งศพกัน พวกเรากว่าจะบินไป

ถึงมันก็กินกันเกือบหมดแล้ว” แม่อีแร้งมันพูด สอนลูกอีแร้งอยู่ในรังมัน ๓ ตัว คนเขียนเขาก็ช่างเขียนกันนัก เหน็บแนม ถ้าเป็นเรา ถ้าเราไปเอาของอื่นเขามา แล้วอ่านหนังสือพิมพ์เจอคงอยากจะสำรอกคืน มาหาว่าเราเป็นอีแร้งไปรุมทึ้งศพ

นี่ถ้าเกิดอาตมากำลังนั่งเทศน์ แล้วเครื่องบินตกหลังวัด มีคนบอกว่า ทองกระจายเต็มไปหมด ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าพระพยอมจะต้องเทศน์กับต้นไม้หรือเปล่า หรือเขาบอกว่ารถชนกันหน้าวัดทองกระจาย ตอนนี้ยังเก็บไม่หมดเลย อาตมาว่าสงสัยจะเหลือไม่กี่คนแน่

คนเราเวลานี้จริง ๆ นะ ภาษาธรรมะเขาใช้คำอีกคำหนึ่งว่า พอเรามีอกุศลมูล แปลว่า ความงก ความโลภ อยู่ในใจ

ความโลภความงกที่อยู่ในจิต มันก็สั่งตา สั่งจิต สั่งสมอง ให้เกิดอีกอย่างหนึ่ง ภาษาธรรมะเขาเรียกว่า อภิชชา ภิสะมะ โลภะ ตัวนี้แปลว่า เพ่งเล็งงกอยากได้ในทรัพย์สินของคนอื่น เพ่งเล็งอยากได้ เพ่งจะเอา เพ่งจะหยิบจะยื้อแย่งมาเป็นของเรา

คนที่เพ่งของเขาเอามาเป็นของเรา เขาเรียกว่า อภิชชา ภิสะมะ โลภะ คนนั่งเพ่งอย่างนี้ดีไหม? นั่งเพ่งว่าเมื่อไรแม่จะตาย สมบัติอันนี้จะได้เป็นของเรา มีนะบางคนเนี่ยมันแช่งแม่ของมันให้ตายเร็ว ๆ เพื่อจะได้สมบัติ นี่เขาเรียกว่า อภิชชา ภิสะมะ โลภะ ขั้นสูง ขั้นรุนแรง ที่มันกำเริบหนัก กำเริบจนถึงขั้นแช่งให้แม่ตัวเองตาย

⚜ ความงกทำให้เห็นผิดเป็นชอบ

อาตมามีเรื่องจะเล่าให้ฟังอยู่เรื่องหนึ่ง ที่อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ พ่อเขาไปทำประกันฌาปนกิจไว้ ลูกชายรู้เข้าก็เลยลวงพ่อไปที่รั้วหลังบ้าน แล้วฟันคอขาดตาย ตำรวจตามจับตัวได้แล้ว เขาก็รับสารภาพว่าฆ่าเพราะอยากได้เงินประกันฌาปนกิจของพ่อ

พูดถึงคนงกนี่มันประหลาดนะ มันทำให้หูตาพร่ำพราง

มีเรื่องจะเล่าให้ฟังเรื่องหนึ่ง คือ มีคนกระชากสร้อย ตำรวจก็ยืนอยู่ตรงนั้นแหละ คนงกว่า "เฮ้ย...อะไรวะ" อีกคนหนึ่งว่า "กระชากเข้าไปได้ยังไง ตำรวจยืนอยู่ตรงนั้น" มันก็เลยถูกตำรวจจับ คนที่เห็นเหตุการณ์เขาก็บอกว่าขำ เขาถามว่าไม่เห็นเหรอว่าตำรวจอยู่ตรงนั้นนะ คนงกมันบอกว่า "เห็นแต่ทอง ไม่เห็นตำรวจ" นี่แหละความงก ความโลภ

เขาถึงใช้คำว่า อภิชชา แปลว่า ไม่รู้ไม่เห็นตามความเป็นจริง เพ่งแต่จะเอาของเขามาเป็นของตน ที่จริงไอ้ของของเขาเนี่ยเขาก็รักเขาก็หวง นี่มันคิดไม่ออก อย่างน้อยคนตายเขาก็มีญาติ มีลูก ลูกเขากำลังเรียนกัน ส่วนใหญ่คนที่ตกเครื่องบินตายแถวนี้นั้นไปเพื่อการศึกษาของลูก ลูกไปเรียนอยู่เมืองนอกอยากจะให้ลูกรู้นั่นรู้นี่ รู้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป พ่อก็ตามไปหาแหล่งที่เรียนที่ศึกษาให้แล้ว แต่ไปไม่ถึง ไปลงที่สุพรรณซะก่อน พวกสุพรรณก็เลยซวยไปอีกด้วย ตรงที่เขาหาว่างกจัด

⚜ ถากถางความรกชัฏ

ถ้าจะว่ากันแล้ว ตั้งแต่ผบ.ทบ. รองนายก ไม่ว่าจะทั้งผู้หลักผู้ใหญ่ ใคร ๆ ก็ใส่เข้าไปเรื่องนี้ทั้งนั้น ตกลงแล้วก็แย่

ตกลงว่า เอาล่ะ เวลานี้สังคมไทยและตัวเราเอง เราก็ต้องคอยดูตัวว่าอย่าให้เป็นคนถูกความรกชัฏครอบงำ ความรกชัฏตัวนี้ เขาถากถางความรกชัฏ พวกเรากำลังอยู่ในป่าดง เกิดรก...อะไร รกความงก รกความโลภ รกความเห็นแก่ตัว

อาตมาเคยเล่านิทานให้ฟังก่อนนี้เรื่องหนึ่ง คือ มีพ่อค้าวานิชนำเกวียน เอาวัวลากเกวียนขนของไปขาย ทีนี้วัวตัวหนึ่งมันไม่ค่อยสบาย มันก็บอกไอ้วัวตัวเพื่อนช่วยลากไป ๒ คันช่วยแบ่งเบาภาระบนหลังเราไปที่สิ เราไม่ค่อยสบาย ไอ้วัวตัวนั้นมันเห็นแก่ตัว มันก็บอกว่า หลังมึงก็หลังมึงซิ... กูแค่นี้ก็พอแล้ว ลากไปลากมาไอ้วัวตัวที่ไม่สบายทรุดหนัก ก็เลยตาย พอตายไอ้เจ้าของสินค้าเศรษฐีพ่อค้าวานิช มันก็เลยขนของจากเกวียนตัวที่วัวตายมาใส่คันตัวที่เห็นแก่ตัว ใส่ซะเพียบเลย

ลากไปพักหนึ่ง ไอ้วัวตัวนั้นก็บอกว่า เจ้านายเศรษฐี เอาของลงซะมั่งเถอะ มันหนักจริง ๆ ข้าจะไปไม่ไหวอยู่แล้ว ปรากฏว่าเศรษฐีมันงก พ่อค้าเห็นแก่ตัวมันก็บอกว่า อย่าให้เอาออกเลย มึงเอ๊ย...ของกูจะเอาออกได้ยังไง ไม่ไปทิ้งซะที่ไหนหรอก มึงลากไปเหอะ ไอ้วัวตัวนั้นลากไปพักใหญ่ก็เสร็จ ตายอีกตัวพอตาย เศรษฐีเจ้าของสินค้านี่ก็เสียดาย นั่งเฝ้ามันอยู่นั่นแหละ เอ..จะเอาไปอย่างไรดีเนี่ย จนมืด โจรมาเห็นเข้า โจรก็งก เลยฆ่าเศรษฐีตายแล้วก็เอาของไปหมด นี่เขาเรียกงกเจองก

⚜ ทำบุญถากถางความงก

ตกลงว่าเราเริ่มมองเห็นไหมว่า เวลานี้นะถ้าหากว่าเราจะพัฒนา พัฒนา แปลว่า ทำให้มันมาก ทำให้มันเจริญ เราจะทำอะไรให้มันเจริญได้ล่ะ เราถึงจะตัดถางแห่งความงก ความโลภ ความเห็นแก่ตัวได้ ที่มาทำบุญถวายสังฆทานนี่เพื่ออะไรกัน ที่หลังตั้งใจว่าทำบุญทุกครั้งเพื่อจะถากถางความงก ความโลภ ความเห็นแก่ตัวใช่ไหม?

คนเราเวลาถวายสังฆทานชอบบอกว่า ชาติหน้าขอให้ได้อยู่วิมาน ๓ ชั้น ๗ ชั้น นี่งกหนักเข้าไปอีก บริจาค ๓๐๐

จะเอาตั้ง ๑๐ ล้าน หลังหนึ่งนะวิมานเนี่ย ค้ากำไรเกินควร เพราะฉะนั้นตั้งใจให้ดีนะใครที่มาอธิษฐานทิ้งกมากนะ

ความจริงอธิษฐานนิดเดียวเท่านั้นแหละว่า การทำบุญตักบาตรครั้งนี้ เกิดชาติหน้าฉันใด ขออย่าได้เป็นคนงก เป็นคนโลภ เป็นคนเห็นแก่ตัวเลย ขอให้อำนาจทานบารมีครั้งนี้จงชนะความตระหนี่ถี่เหนียว ความเป็นคนงก คนเห็นแก่ตัว คนเห็นแก่ได้ แค่นี้พอแล้ว ชาวพุทธนะอธิษฐานแค่นี้ดีที่สุด อธิษฐานให้ชนะความงก นี่ยุงก็กัดตบก็ตบไม่ได้ คันก็คัน โยมอธิษฐานนานก็นาน

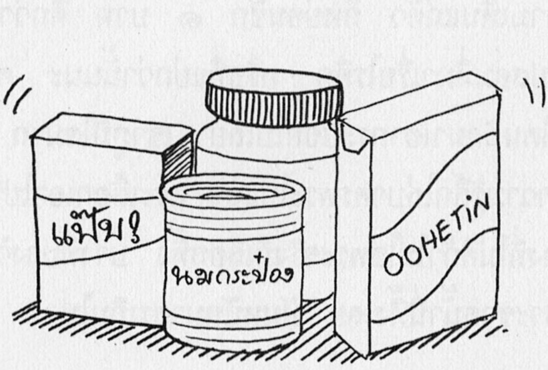
แล้วเดี๋ยวนี้นะ คนบางคนใส่บาตรรู้สึกว่าจะเป็นการงกล่วงหน้าเสียด้วย เขาชอบกินอะไรเขาก็ถวายอย่างนั้น เขาชอบกินเผ็ดก็ถวายพระเผ็ด ๆ พระก็แสบเหงือก ถ่ายก็ลำบาก

⚜ ยิ่งให้ก็ยิ่งได้รับ

เมื่อก่อนนั้น อาตมาไม่เคยคิดที่จะมานั่งทำงานสังคมสงเคราะห์ ช่วยคนตกงาน ซื้อที่ดิน ทำที่พัก คนไฟไหม้ ช่วยเลี้ยงเด็กกำพร้าอนาถาอะไรเนี่ย ไม่มีอยู่ในความคิดเลย ไม่เคยคิด มาคิดตอนหลังนี้เอง แล้วเดี๋ยวนี้มันก็เริ่มเห็นผล เพราะ

เวลาเราทำอะไรลงไปนี่ ยิ่งให้ก็ยิ่งได้เข้ามา คนสมัยนี้จะเชื่อกันหรือเปล่าว่า **ถ้ายิ่งให้ก็ยิ่งได้**

อาตมาไม่คิดนึกเลยว่า สังฆทานที่วัดนี้จะเยอะขนาดนี้ เมื่อก่อนไม่เคยคิดทำ เดี๋ยวนี้พอใครมาถวายสังฆทานที่วัด วัดนี้จะไม่มีการเวียนเทียนเลย จะมีก็แต่การแกะถังเลย ไม่เหมือนกับบางวัด พอถวายปั๊บ โยมผู้หญิงก็ซื้อถวายต่อเลย บางทีกรรมการวัดเอาไปตั้งไว้ข้างหน้า เดี๋ยวโยมก็มาซื้อ ก็ซื้อถังของผู้หญิงคนเมื่อกี้น่ะแหละ ก็เวียนกันไปอย่างนั้น ขี้แมลงสาบ ครึ่งถังแล้วก็ยังไม่ได้ใช้เลย แต่ที่นี่พอถวายปั๊บแกะถังทันทีเลยพระองค์ที่รับไปก็เอาสบู่ไปใช้ก้อนหนึ่ง ต้องใช้ให้ได้ ๗ วัน ถ้า ๓ วันหมดต้องสอบสวน ทั้งกินทั้งถูทั้งทาอย่างไรถึงหมดไวนัก แล้วส่วนที่เหลือก็เอามาตั้งไว้ให้พวกกรรมกรก่อสร้างมารับไป

⚜ กระบอกสำรอกกิเลส

คนเรานี่ขอให้เป็นคนยืนโรงไว้ซักคนหนึ่ง ว่าเราจะเป็นผู้เสียสละ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปัน เดี๋ยวมันมีแนวร่วม คนที่ยังมีแนวความคิดอยากจะให้ช่วยคนนี่ยังมีอีกมาก อาตมาคิดว่าที่แล้วมาบางคนเขาไม่มั่นใจเท่านั้นเองว่า ให้ไปแล้วจะเอาของเขาไปทำอะไร

ตอนนี้อาตมาแจกกระบอกสำรอกกิเลสไป คนก็รับกันมากเลย แย่งกันเลย แจกไปปีนี้เป็นหมื่นกระบอก หมื่นกระบอกได้กลับมาซัก ๒,๐๐๐ กระบอก ก็พอแล้ว เพราะกระบอกละ ๕๐๐ พันกระบอกเป็นเงินเท่าไร อาตมาว่าแจกกระบอกไปก็เป็นการถางที่ดีเหมือนกันนะ ถางถึงบ้านเลย

อย่างเช่น วันนี้ตื่นขึ้นมานึกอยากจะช่วยเพื่อนร่วมชาติชำระความเห็นแก่ตัว ก็หย่อนซัก ๑ บาท ดีกว่าเอาไปให้พระปลอมชีปลอมที่มาเรี่ยไรอีก หรือที่แย่กว่านั้นนะ ตอนนี้โยมเชื่อไหมว่ามีคนคิดมาเอากระบอกไปเลย เขาภูมิใจมาก เขาบอกว่าฉันเสียความรู้สึกใส่บาตรพระไปแล้ว พระเลือกเอาไปทิ้งไว้ข้างทาง คือ ของที่ไม่ดีถ้าไม่ใช่พระจริงก็เลือกทิ้ง บางทีบางวันมากเกินไปโดยเฉพาะขวดน้ำนี่ทิ้งเลย มันหนักบาตรเกินไป

⚜ ทำลายความเห็นแก่ตัว

นี่อาตมากำลังจะทำโครงการต่อไป ลูกกำพร้า เด็กกำพร้าจากกรมประชาสงเคราะห์มาอยู่กับอาตมา ถ้าอยู่กับเรา ๕-๑๐ ปีนะ เราจะดาวน์ทาวเฮ้าส์ให้เขาคนละห้อง ๆ แล้วให้เขาทำงานอะไรต่ออะไร เด็กที่กรมประชาสงเคราะห์ที่ขยันนี่มีอยู่หลายคน ถ้าคนไหนขยันดี เรียนดี ช่วยทำงานดี ทำงานทำการดี อาตมาคิดว่าจะลองเริ่ม ๔ ห้องนี้ ลองเริ่ม ๔ ห้อง ให้โยมเขาช่วยลงไว้ก่อน ถ้าต่อไปจะลองทำดูอีกไปเรื่อย ๆ มันก็ดีนะ เพราะว่ามันทำลายความเห็นแก่ตัวของเราลงไปเรื่อย ๆ

จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ เวลาที่อาตมาไปที่ไหน บางทีไปพูดขึ้นโครงการ พระยังร่วมบริจาคเลย เพราะการที่เรามีตัวอย่างจริง ๆ แล้วเราพูดออกมาด้วยความจริงจังจริงใจ อาตมาก็รู้สึกแปลกใจเหมือนกัน มีพระมาบริจาค เคยมีหลวงตาองค์หนึ่งท่านบอกว่าผมซึ้งครับ...ผมซึ้ง ผมยังไม่เคยคิดอย่างนี้ทำได้อย่างนี้ เลยให้มา ๑๐ บาท ควักออกมาจากย่ามผมยังเหลืออีก ๒๐ เดี๋ยวค่ารถมันไม่พอ นี่ขนาดไม่พอค่ารถท่านยังอุตส่าห์ให้มา ทำให้อาตมานึก เออ..อย่างน้อยเราเป็นคนไม่งกซักคนหนึ่ง ทำให้คนอื่นพลอยไม่งกไปด้วย มันก็ยิ่งดี

คนสมัยนี้งกจนน่าเกลียด อาตมาเห็นมาหลายหนแล้ว บางทีมันน่าเกลียดเกินไป อย่างเช่นหญิงชราที่ไปมูลนิธิพุทธรังษีที่เขาแจกของเทกระจาดน่ะ ไม่น่าเลย ลูกหลานเขาอยู่ที่ท่าเตียน เขาก็บอกว่าไม่ให้ไป ยายไปทำไม ฉันก็ให้ยายแล้ว ๔๐๐-๕๐๐ ต่อ เดือน ลูกหลานตั้ง ๘-๙ คน เราก็มีกินมีใช้ ให้ลูกคนจน ๆ เขาไปแย่งไปรับกันเถอะ ยายบอกเอ็งอย่าห้ามข้าเลย ข้าเคยได้ แกก็เลยไป แล้วก็ทำให้ถูกเขาเหยียบตาย

เวลานี้อะไร ๆ มันก็เสียหมด พระงกก็เสียไหม โยมงกก็เสีย นักการเมืองงกก็ยิ่งเสีย ไอ้คนไปเลือกตั้งนักการเมืองก็เสียอีก ถ้าเลือกเพราะงก เพราะเขาให้ ๒๐ บาท ๑๐๐ บาท บางคนไม่ได้มากเท่าไรเลย เขาก็ให้ ๕๐ บาท มันยังลง ๑๐๐ บาทมันก็ยังลง ยังอุตส่าห์เลือกคนงกเข้าไปบริหารได้ เขาก็ต้องไปตักตวงเต็มที่

ถางรากเง่าอกุศลมูล

แล้วความงกมันก็สร้างปัญหามากมายตามมา มันสลับซับซ้อนมาก บางทีพ่อฆ่าแม่ แม่ฆ่าลูก พี่ฆ่าน้อง ซ้ำซากกันอยู่อย่างนี้ เดี๋ยวคอยดูสิ ไม่นานไม่กี่วันนี้ก็ต้องมีเรื่องแบบนี้กันทุกวันให้ดูอยู่เรื่อย ความโหดเหี้ยม ความไร้น้ำใจ ความไม่โอบอ้อมอารี ความเห็นแก่ตัว ความเป็นคนให้ทุกข์ให้โทษแก่คนอื่น นี่เขาเรียกว่า รากเง้าอกุศลมูล นี่เราต้องถางกันไหม

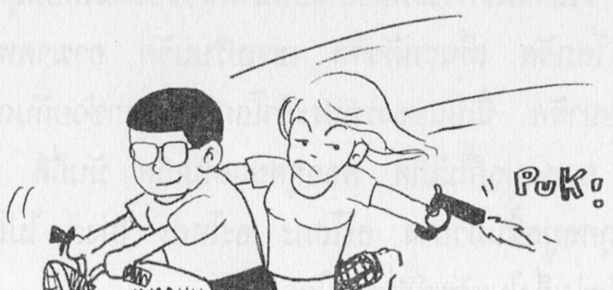
เวลานี้เราถางหญ้าให้โล่งเตียน ทำขยะกองขยะให้สะอาดสะอ้าน เวลานี้มลภาวะที่น่าเกลียดน่ากลัวของคนไทยที่สุด ก็คือ งกจัด โลภจัด เห็นแก่ตัวจัด เอาเปรียบจัด อาฆาตพยาบาท อิจฉาริษยาจัด นี่เป็นของรกประจำโลก ถ้าเราช่วยกันถางอันนี้ได้ล่ะก็ อกุศลมูลก็ไม่เกิด พออกุศลมูลไม่เกิด มันก็ดี ทุกวันนี้มันไม่มีกุศลมูลขึ้นมาถาง อะโลภะ อะโทสะ ไม่งก ไม่โลภของใคร ไม่เพ่งเล็งในทรัพย์สินของใคร

เอ้า เอาล่ะ พวกเราต้องไปถางกันทุกวัน วันนี้มาวัดมาฟังธรรมทำบุญสุนทรทานเพื่อถางอะไร **ถางอกุศลมูล**

โทษของความหลง

แล้วสุดท้าย คือ โมหะ หรือความหลง คนเราทุกวันนี้มันทำอะไรเพี้ยน ๆ เพราะว่ามันหลงผิด เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เวลานี้ความหลงของคนเรานี้ประหลาด อาตมาไม่เคยพบเคยเห็น

วันนี้โยมได้ดูข่าวกันหรือเปล่า ผู้หญิงเป็นมือปืน ซ้อนมอเตอร์ไซค์ยิง ผู้ชายเป็นคนขับ ผู้หญิงเป็นคนยิง นี่มันทั้งโหด ทั้งบอกไม่ถูก ทั้งหลง ทั้งไอ้ตัว ๓ ตัว นี่หนักจริง ๆ เดี๋ยวนี้คนมันทำอะไรในสิ่งที่ไม่ควรทำ

อย่างเมื่อ ๒ วันก่อนนี้ พูดถึงเรื่องเลิกบุหรี่ ตอนนี้เชื่อหรือเปล่า เขาบอกว่าจะทำบุหรี่มวนสั้นเท่ากับครึ่งหนึ่งของมวนที่สูบกันอยู่เดี๋ยวนี้ เพราะอะไร เพราะว่าเดี๋ยวนี้เขารณรงค์

กันไม่ให้สูบบุหรี่ ขึ้นรถเมล์เขาก็ไม่ให้สูบ เข้าห้องประชุมก็ต้องไม่สูบบุหรี่ ที่นี้ คนมันยืนสูบบุหรี่อยู่ พอรถเมล์มามันก็ต้องทิ้งก้นบุหรี่ ทั้ง ๆ ที่สูบไปนิดเดียวเอง เขาก็มาวิเคราะห์กันว่า ทำไมเดี๋ยวนี้คนถึงสูบบุหรี่ทิ้ง ๆ ขว้าง ๆ กันเหลือเกิน จะว่าบุหรี่มันไม่อร่อยหรืออย่างไรก็ไม่ใช่ ตอนนี้ก็เลยคิดจะทำบุหรี่มวนสั้นขึ้น พวกไหนที่มีระยะเวลาสั้นต้องสูบเพื่อนั่งคอยรถเมล์ ก็สูบอย่างมวนสั้น ถ้ากลับมาถึงบ้านก็สูบอย่างมวนยาว แสดงว่ามนุษย์นี่ชอบทำเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องทำเลย ชอบมายุ่งวุ่นวายกับไอ้เรื่องสนองกิเลสตัณหา ซึ่งมันไม่ใช่เรื่องที่มีสาระเลย

⚜ อนันตริยกรรม

บางคนเขายังไม่รู้เลยว่า สูบบุหรี่ทำให้เสียศีลธรรมอย่างไร การเบียดเบียนทุกชนิดนั้นต้องถือว่าผิดศีลธรรม การประทุษร้ายตัวเอง ฆ่าตัวเอง เขาเรียกว่าเป็นอนันตริยกรรม แล้วการสูบบุหรี่เนี่ยเท่ากับฆ่าตัวเองไหม ประทุษร้ายตัวเองไหม แล้วคนที่อยู่ไกล ๆ ยิ่งแย่ ผู้หญิงนี่ยิ่งแย่ ถ้าได้สามีสูบบุหรี่ ผัวมันสูบแล้วงาบไว้ไม่หมด มันพ่นออกมา เมียก็ต้องงาบต่อเข้าไป ทำให้เป็นโรคมะเร็งเร็วกว่าคนทั่วไป

เอาล่ะยังไง ๆ ก็ต้องช่วยกันนะ อย่าให้มันติดบุหรี่กันงอมแงมมากนักเลย รณรงค์ได้ช่วยกันได้ก็ช่วย ๆ กัน อาตมาเองพยายามว่าอะไรที่มันจะทำให้คนเราต้องไม่หลง ไม่ติด ไม่งงไม่งมงายอะไรได้ เราก็พยายามทำทุกอย่าง พยายามทำให้คนหายหลงหายเซ่อ พยายามทำทุกอย่าง

พระพุทธเจ้าตรัสว่า...**กรรมานิ ปาปานิ กะโลนติโมหา**

คนที่ผิด ทำบาป ทำกรรม เบียดเบียนตน เบียดเบียนคนอื่น เพราะความหลงเป็นเหตุ เช่น เขาหลงว่าโก้ สูบบุหรี่เนี่ยเขาหลงกันว่ามันโก้ ที่จริงมันโง่หรือโก้ เสียเงินให้ตับไหม้ไส้พองเนี่ยมันโง่หรือโก้ แต่แล้วมันก็มีคนโง่ไปเห็นโง่เป็นโก้ เพราะฉะนั้นทำอย่างไรถึงจะช่วยกันแก้นิสัยพวกที่เห็นโง่เป็นโก้ ตอนนี้ก็ต้องช่วยกันรณรงค์กันไปเรื่อย ๆ

⚜ กำจัดอกุศลมูลให้สิ้นซาก

ตอนนี้นะเพิ่งเห็น อย. เขาเอาจริง อย. ชุดนี้ดีกว่าชุดของรัฐบาลที่แล้วมา เมื่อก่อนนั้นแม้แต่เครื่องดื่มที่ใส่สารคาเฟอีน เขาไม่เคยพูดให้ประชาชนรู้เลย มีแต่โฆษณาถึงพลังล้นเหลือ เพิ่มพลังงานเครื่องดื่ม มักจะโฆษณาแต่เพิ่มพลังงาน ถามจริง ๆ

เถอะ คนเราทำงานวันละ ๘ ชั่วโมง แล้วพอกินไอ้นี่เข้าไป มันจะทำได้ ๑๒ ชั่วโมงหรือเปล่าโยม สมัยรุ่นปู่ย่าตายาย ทำงานหนักกว่าพวกเราไหม เขามีเครื่องดื่มแบบนี้ไหม แล้วพลังงานเขามาจากไหน น้ำฝนก็มีพลังงาน เดี๋ยวนี้อาจจะเป็นเพราะว่าคนเรามันห่างดินมากไป เขาว่า ธาตุดิน ธาตุเหล็ก ไม่ค่อยได้สปาร์คเลยแรงน้อย

แล้วเชื่อไหมโยม เวลาอาตมาไปต่างประเทศ ลิโพกับกระทิงแดง นี่ไม่มีขายในต่างประเทศ เพราะคนต่างประเทศเขาไม่นิยมกินกัน ที่กินก็มีแต่คนไทยที่ติดไปจากที่นี่ ถ้าคนไทยที่ไปอยู่ที่นั่นนาน ๆ เขาก็ไม่กิน

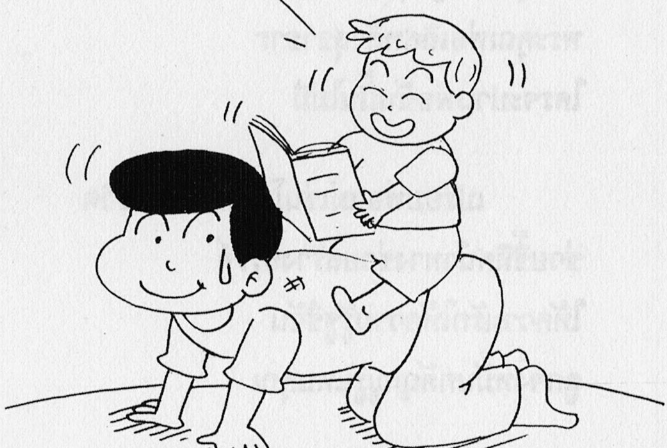
ตกลงว่าคนไทยเป็นทาสของสารคาเฟอีนแทบจะทุกอย่าง ต่อไปคอยดูเถอะ ร้านอาหารจะต้องใส่คาเฟอีน เช่น ข้าวต้มคาเฟอีน พอใครมาก็ต้องมากินร้านนี้ เพราะมันติด ร้านอื่นเลยไม่อร่อยไปเลย

มันทำให้นึกถึงสมัยก่อนนี้ที่อาตมายังเด็ก ๆ เขาเลี้ยงนกพิราบ รู้ไหมเขาเลี้ยงนกพิราบกันอย่างไรให้นกบ้านอื่นมาอยู่บ้านเรา เขาเอากัญชาใส่คลุกกับเม็ดถั่วเหลือง พอมันกินกัญชาเข้าไป มันติด มันก็ไม่ไปกินที่บ้านอื่น มันก็มากินบ้านเรา แล้วเราก็จับมัน

เอาล่ะ วันนี้คงพอแค่นี้ ก็อยากจะบอกไว้ว่า เรามาวัดมาช่วยกันถางให้อกุศลมูลมันเบาบางไป แล้วก็ตั้งหน้าตั้งตาทำไป ใครเขาไม่เข้าใจชีวิตของเราอย่างไร เราก็ทำของเราไป จนกระทั่งในที่สุด ให้มันถึงความเป็นคนไม่มีโลภะ ไม่มีโทสะ ไม่มีโมหะ ตอนนั้นชีวิตก็จะมีทั้งชีวิตและชีวา

ขอให้อำนาจการฟังธรรมบรรยาย การทำบุญสุนทรธรรมตลอดทั้งวันนี้ จงส่งผลให้มีกำลังจิตมีอำนาจจิต มีจิตรานุภาพที่จะขับไล่ ความงก ความโลภ ความโกรธ ความหลง อย่าให้เข้ามาเบียดเบียน ทำให้ชีวิตสร้อยเศร้าหงอยเหงา รับกรรม รับวิบาก อย่างที่เคยประสบกันมา

ขอให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ให้ผาสุกในครอบครัว โดยถ้วนทั่วกันทุกท่านทุกคนเทอญ

ธรรมะวันพ่อแห่งชาติ

พ ร ะ ร า ช ธ ร ร ม นิ เ ท ศ

(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

พระคุณพ่อแม่

พระคุณพ่อเลิศฟ้ามหาสมุทร
พระคุณพ่อสูงสุดมหาศาล
พระคุณพ่อเลิศหล้าสุธาธาร
ใครจะปานพ่อฉันนั้นไม่มี

เปรียบพ่อแม่เช่นโคมทองของชีวิต
ช่วยชี้ทิศนำทางช่วยสร้างสรรค์
ให้ความรักให้ความรู้ชูชีวัน
ลูกจงหมั่นกตัญญูรู้แทนคุณ

มีไม้เท้าใช้ยันยุดกันร่าง
คลำหาทางแกว่งกวัดสัตว์ร้ายหนี
ป้องกันตัวติดตนผลทวี
ดีกว่ามีลูกรั้นอกตัญญู

■■■

: จากหนังสือ "ธรรมะจากสวนแก้ว"

ธรรมะเพื่อชีวิต

ธรรมะวันพ่อแห่งชาติ

■ ***ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...***

การบรรยายธรรมในวันนี้ ก็คงจะได้นำข้อคิดหลักธรรมเพื่อมาสร้างความเป็นผู้ที่มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต ถ้าเรารู้สึกว่าดำเนินชีวิตถูก ก็จะเป็นเรื่องสำคัญต่อชีวิตเราไม่ใช่น้อยทีเดียว เพราะว่าเราจะมีชีวิตที่ดี มันก็ต้องมีชาติที่ดี มีชาติที่ดีมันก็ต้องมีอะไรในชาติที่ดี มีบทกลอนหนึ่งของหลวงพ่อพุทธทาสเขียนไว้ว่า

มีชีวิต　　มีให้ดี　　ต้องมีชาติ
ชาติมีวิลาศ　　นั้นก็ต้องมี　　ศรีศาสนา
สองนั้นจะดี　　ต้องมี　　ธรรมราชา
เป็นหัวหน้า　　และตัวอย่าง　　ทุกอย่างไป

ประเทศชาติ เหมือนร่างกาย ให้คิดดู
ไม่มีกาย ใจจะอยู่ อย่างไรได้
ศาสนา เป็นเหมือนใจ ฝ่ายนามกาย
ไม่มีใจก็เหมือนตาย ซากก่ายกอง นอนกันอยู่

พระมหากษัตริย์ เหมือนสติ และปัญญา
ที่บัญชา กายและใจ ให้เป็นสมร
ร่วมกันไป คล้ายกับงาน สหกรณ์
ไม่ม้วยมรณ์ ไทยเจริญ เกินเปรียบเอย.

เราลองทบทวนดูให้ดีว่า ประเทศชาติของเราจะอยู่ดี มีชีวิตที่ดี เพราะเรามีชาติที่ดี ที่นี้ชาติจะดีก็ต้องมีศรีศาสนา เรามีศาสนาที่ดีอยู่ แต่ศาสนานี่จะอยู่โดยไม่มีใครอุปถัมภ์ยกย่องขึ้นเทิดทูนขึ้นก็คงจะยาก สมัยก่อนนี้พระราชาไม่ได้เที่ยวแสวงหานักเศรษฐศาสตร์มือหนึ่งของประเทศ พระราชาไม่ต้องไปหาอะไรที่เก่งกาจ เพราะพระราชาเก่งกาจอยู่ในตัวเองแทบทุกอย่าง แต่พระราชาคอยสดับแต่ข่าวอะไรรู้ไหม สดับข่าวว่าศาสดาเกิดขึ้นที่ไหน มีศาสดาสอนศาสนาสอนธรรมะดี ๆ เกิดขึ้นสารทิศใด ส่งอำมาตย์ไปตรวจสอบทั่วสารทิศทั้ง ๔ ทิศ ส่วนพระองค์เอง

ก็ตั้งหน่วยกิจขึ้นแสวงหาว่า ที่ใดมีพระศาสดาเกิด สอนศาสนาที่ดี ก็จะเสด็จไปเฝ้าฟังหลักธรรม แล้วนำเอามาพัฒนาประเทศของท่าน จึงเป็นพระราชาที่ไม่เบียดเบียนประชาชน ไม่ปล่อยให้ข้าราชบริพาร อำมาตย์ คอรัปชั่นโกงกิน บ้านเมืองก็จะไม่สิ้นชาติ ไม่สิ้นแผ่นดิน

เวลานี้ถ้าเรามาคิดดูว่า ถ้าเราไม่มีพระราชาที่ดี ไม่มีธรรมราชา ไม่มีพระราชาที่ทรงทศพิธราชธรรม ก็จะกลายเป็นเรื่องที่ทำให้ประเทศชาติอาจจะอยู่ไม่รอด ถ้ามีพระราชาดีก็จะช่วยชาติบ้านเมืองให้อยู่รอดปลอดภัย

⚜ ศาสนาเปรียบเหมือนจิตใจ

สำหรับพระราชาหรือพระมหากษัตริย์นั้น ท่านเปรียบศาสนาเหมือนใจฝ่ายนามกาย มีใจเป็นเหมือนประธานที่จะคอยแนะนำอะไรที่จะคิดไปในทางไหน แต่ว่าทั้งหมดนี่จะคิดถูกผิดต้องอยู่ที่สติปัญญา ถ้าเราได้พระมหากษัตริย์ที่ทรงสติปัญญา บัญชาให้กายกับใจนั้นได้ทำสิ่งที่ถูกที่ดีที่งาม เราก็จะกลายเป็นประเทศชาติที่เจริญหาใครเปรียบได้ยาก แต่ถ้าหากว่าได้พระราชาที่เบียดเบียนประชาชน ประชาชนก็เดือดร้อน

⚜ สะสางปัญหาด้วยปัญญา

เมื่อก่อนนี้ถือกันว่าพระราชาเป็นใหญ่ ทำอะไรต่ออะไรได้สำเร็จเองหมด ไม่มีคณะรัฐบาล ถ้าหากว่าท่านตั้งอยู่ในธรรมด้วยก็ยิ่งดี ทำให้ประเทศชาติและประชาชนมีความหวัง อย่างเช่นในหลวงของเรา ท่านสะสางปัญหาด้วยสติปัญญา ท่านจะเล่าเรื่องราวต่าง ๆ เปรียบเทียบให้ชาวไทยได้มีสติปัญญามากขึ้น ไม่ให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ใช้สติปัญญาเตือนใจว่าอย่ากัดกัน อย่าทะเลาะกัน บ้านเมืองจะพินาศ

พอดีกันกับที่อาตมาได้ไปเทศน์ในหน่วยทหารหลายหน่วย เขาก็เริ่มกระซิบบอกมาว่าประเทศไทยในช่วงนี้น่าเป็นห่วง เกรงว่าประวัติศาสตร์จะซ้ำรอย ไม่ทราบว่าพม่าเขาคิดอย่างไร เขาคิดกำเริบเสิบสาน หรือเขาคิดว่าบรรพบุรุษของเขาเคยยึดเมืองไทยได้ในสมัยอยุธยา ตอนนี้เขาก็คิดอยากจะทำอีก แต่เขามีแผนอันแนบเนียน ซึ่งมีบทความทั้งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แล้วก็มีญาติโยมที่ห่วงใย คอยนำข้อมูลมาให้อาตมา จะเป็นด้วยเหตุนี้หรือเปล่าในหลวงท่านจึงได้ตรัสเปรียบเทียบไว้ว่า ถ้าเรายังกัดกันอยู่อย่างนี้ประเทศชาติก็มีโอกาสพังได้ เพราะพวกคอรัปชั่นมันกำลังคิดฆ่าประเทศไทยอย่างหนัก ถ้าเมืองไทยยังมีคอรัปชั่น ประชาชนยัง

ติดยาเสพติดกันงอมแงม แล้วก็ทะเลาะกันเองอย่างทุกวันนี้ พม่าก็คงจะยึดไม่ยากกว่าในสมัยอยุธยา ไม่น่าจะยาก

เพราะตอนนี้ที่เขาส่งพวกแรงงานมา ไอ้เราก็นึกว่าเป็นพวกใช้แรงงานธรรมดา ที่ไหนได้ แท้จริงแล้วมันคือแรงงานนักรบแบบกองโจรของพม่า ซึ่งเขาฝึกการรบแบบกองโจรอย่างดีที่สุดเลย มาทำงานแล้วก็เอาเงิน พม่าเขาจะจัดอย่างนี้นะ เขาจะเอาผู้ชาย ๓๐๐ บาท ผู้หญิง ๒๐๐ บาท ต้องส่งให้ทางกองทัพพม่าที่มาทำงานในบ้านเรา ถ้าไม่ส่งกลับไปบ้านเขาเชือดเลย

ที่พูดมานี้ ไม่ใช่เพื่อหวังจะปลุกระดมคนไทยให้ตื่นตัวกลัวภัยจากแรงงานพม่าจนเกินไป เพียงแต่ให้ตระหนักว่า อย่ามองแรงงานพม่าว่าแค่เป็นคนกรรมกรขั้นต่ำ แรงงานพม่าเป็นทหารเป็นนักรบกองโจร เงินเลี้ยงกองทัพไม่เพียงพอ เขาจึงให้ทหารของเขาทะลักเข้ามาขายแรงงานในเมืองไทยถึง ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน เขาต้องส่งส่วยเลี้ยงกองทัพ ผู้ชายเดือนละ ๓๐๐ บาท ผู้หญิงเดือนละ ๒๐๐ บาท ใครไม่ส่งก็ถูกเชือดทิ้ง

เงินเลี้ยงกองทัพอีกส่วนก็มาจากการขายยาบ้า ที่จังหวัดสมุทรสาครกับสมุทรสงคราม มีเรือประมงวิ่งไปถึงกัมพูชา จะเป็นไปได้หรือไม่ ถ้าเขาซื้ออาวุธซุกซ่อนส่งไปยังกองกำลังชนกลุ่มน้อยตามชายแดน เขาว่าอาวุธที่มันรบกันในเขมรเนี่ยมันยังเหลือ

อีกเยอะ ถ้าส่งขายไปแล้วก็เป็นเรื่องที่น่าชวนขนหัวลุกหรือไม่ว่า ถ้าอาวุธเหล่านั้นส่วนหนึ่งถูกซุกซ่อนอยู่ในประเทศไทย และตกอยู่ในมือของแรงงานพม่า แรงงานผู้ชาย ซึ่งเชี่ยวชาญการรบแบบกองโจร เพราะนักรบพม่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน ถ้าแตกเป็นกองโจรแล้วจะได้ถึง ๓๐,๐๐๐ หน่วย ๆ ละ ๕ คน แล้วเขาก็ลงมือปฏิบัติการพร้อมกันทั้งประเทศ มันจะน่าสยดสยองสักแค่ไหน ลองหลับตาวาดภาพดู

⚜ ลักษณะของคนวิสัยทัศน์ไม่ดี

อาจจะเป็นเพราะเหตุนี้ ที่ในหลวงทรงเห็นว่า เรามัวแต่ทะเลาะกัน ไม่ได้รู้เรื่องรู้หนาวรู้ร้อนว่าประเทศไทยเราจะกลับหวนประวัติศาสตร์ไปเป็นเมืองขึ้นพม่าอีกทีหนึ่ง ก็น่าช้ำใจ ท่านจึงบอกว่าหยุดกัดกันเสียที ให้มารู้จักมองภัยบ้าง น้ำท่วมบอกแล้วให้ไปทำอย่างนั้นอย่างนี้ก็ไม่ทำ จะทำเขื่อน จะทำอ่าวอะไร ก็จัดประท้วงกันตะพึดตะพือ ท่านบอกว่า ร้อยกว่าล้านนี่ให้ทำกันไว้ก่อน เขาก็บอกไม่ได้บอกว่ามันแพง งบแพง ตอนนี้ท่วมหมดไปพันกว่าล้าน นี่เขาเรียกว่า เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย นี่แหละที่เขาบอกว่าเป็นคนวิสัยทัศน์ไม่ดี

ถ้าเราได้คนที่วิสัยทัศน์ไม่ดี ให้ทำอะไรก็กลัวจะแพง แต่ทีไปเที่ยวต่างประเทศกันละไม่แพง ทีซื้อของต่างประเทศใช้กันไม่แพง ในหลวงท่านไม่ทรงชอบให้บูชาของต่างประเทศ แม้แต่คอมพิวเตอร์ของท่านนี่ใช้มากี่ปีแล้วรู้หรือเปล่า ของเราถ้า ๕-๖ ปี ตกรุ่นก็เปลี่ยนใหม่ ของท่าน ๑๒ ปี ยังไม่ได้เปลี่ยนเลย อันที่จริงท่านเอ่ยปากแป๊บเดียว กี่รุ่นก็ได้ ทันสมัยกว่าใครก็ยังได้ แต่ท่านบอกว่าขอใช้อันเก่าเฝ้าดูมันว่า ๒,๐๐๐ ปี มันจะเกิด Y2K ไหม ก็ไม่เกิด แล้วท่านก็ใช้ของท่านมา ๑๒ ปี

⚜ เศรษฐกิจพอเพียง

แล้วที่ท่านพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง คนก็ไม่เข้าใจท่านหมายความว่าเรามีเครื่องป้องกันความเสียหายของเศรษฐกิจอย่างพอเพียงหรือเปล่า แต่เรากลับไปคิดกันว่า ปลูกไอ้นั่นกิน ปลูกไอ้นี่กิน แบบพืชผสมผสาน แล้วก็พอเพียง อันที่จริงนั้นมันลึกซึ้งไปถึงขั้นว่า เราป้องกันความเสียหายทางเศรษฐกิจไว้พอเพียงด้วยหรือเปล่า เช่น ถ้าตรงนี้น้ำจะต้องท่วมบ้านท่วมเมือง แล้วมันเสียหายที่เป็นพันล้าน นั่นคือทำลายเศรษฐกิจที่มีพอมันก็เลยไม่พอ ถ้าเรายังป้องกันเรื่องน้ำท่วมไม่พอ ก็เรียกว่าเศรษฐกิจ

ที่พอเพียงมันก็จะไม่พอ เพราะถ้ามันมีพอแล้วน้ำท่วมหมด มันก็เลยไม่พอ

ธรรมราชาผู้นำประเทศ

ธรรมราชามีไว้เพื่อแผ่นดินนี้ จะได้เป็นสุขทั้งปวงประชา เหมือนกับสมภารห่วงวัด เหมือนดังจอมพระห่วงสงสารสัตว์โลกที่น่าสงสาร

มีอยู่ตอนหนึ่งที่ว่า อาตมาอยากจะฝากโยมไว้เหมือนกันนะที่พูดเนี่ย พูดมา ๒-๓ ปีแล้ว บอกให้ทำบุญช่วยคน ถ้าทำบุญช่วยคนป่านนี้ประเทศชาติของเราจะเจริญขึ้นกว่านี้ เรามัวแต่ไปบ้าสร้างเจดีย์ใหญ่ โบสถ์ใหญ่ ที่แล้วมาเนี่ยน่าเสียดาย

ในหลวงทรงตรัสว่า เมื่อคนช่วยพระราชา พระราชาก็เอาพระราชกุศลที่มอบให้เนี่ยไปช่วยประชาชน ประชาชนมีความเอื้ออาทรกลัวว่าพระราชาจะไม่มีเงินใช้ พระราชาก็เอื้ออาทรกลัวประชาชนจะเดือดร้อน ก็เอาไปสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ ตอบแทนกับประชาชนเช่นกัน

อาตมาว่าตอนนี้ประชาชนเริ่มคิดดีขึ้น ที่เอาเงินไปถวายเป็นพระราชกุศล แล้วท่านก็เอาเงินก้อนนั้นไปสร้างเขื่อนที่จังหวัด

ชุมพร ชาวชุมพรก็น้ำไม่ท่วมมา ๔ ปี ปีนี้เขาเก็งว่าชุมพรจะต้องท่วม ฝนตกปริมาณเท่าที่เคยท่วม แต่ก็กลับไม่ท่วม

ท่านบอกว่า จะทำอะไรให้ดี ทำคนเดียวนั้นคงไม่ได้ มันต้องร่วมกันทำทุกฝ่าย

อาตมาว่าต่อไปนี้เราต้องคิดกันบ้างแล้ว ท่านบอกว่าให้ช่วยกันคิด ควรจะมีความคิด เพราะอะไร ๆ มันขึ้นอยู่กับความคิด ไม่ว่าจะสุขจะทุกข์ ประเทศชาติจะพินาศ จะดีไม่ดี มันก็อยู่ที่ความคิดเช่นกัน

ถ้าเมืองไทยของเราเกิดมีใครคิดบ้าอย่างพลพตแบบเขมรแดงขึ้นมาบ้าง เขาก็จะฆ่าล้างเผ่าพันธุ์กันไป ในหลวงท่านคิดเพื่อให้ประเทศชาติเจริญ แต่มันก็มีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มันคิดจะทะเลาะกันทุกวี่ทุกวัน

ไอ้เก้าอี้เนี่ยเขามีไว้ให้นั่ง มันจะแย่ง ๒ คนต่อตัวมันก็นั่งไม่ได้ เปรียบเทียบว่า ไอ้เด็ก ๒ คน คนหนึ่งมันจะรีดผ้า แต่อีกคนดันไปนั่งคร่อมโต๊ะรีดผ้า ให้ลงก็ไม่ลง มันเลยเอาเตารีดโขกหัว ก็คือมันแย่งตำแหน่งนายกกันนี่เอง อีกคนหนึ่งจะลงก็ไม่ลง อีกคนหนึ่งจะขึ้นก็รีบซะ นี่มันเป็นเสียแบบนี้

⚜ ศูนย์รวมแห่งสติปัญญา

เมืองไทยเรา ถ้าไม่มีศูนย์รวมสติปัญญาของธรรมราชาคอยเป็นกองบัญชาการเตือนภัยให้พวกเรานี่ เราก็อาจจะเฉยเหมือนอย่างที่เขาเรียกพระเจ้าขี้เรื้อนที่อยุธยา มัวแต่ไปติดพันนางสนม จะเอาปืนไปช่วยยิงที่ค่ายบางระจัน ก็กลัวนางสนมจะตกใจ เสร็จเลยแบบนั้น มันก็เลยพัง อยุธยาโดนพวกพม่าเผาพินาศไป

แต่คราวนี้พม่าวางแผนเผาเราด้วยยาเสพติด มันกะว่าจะเอายามาก่อนแล้วก็สะสมอาวุธ แล้วก็แตกเป็นกองทัพกองโจรจุดละ ๕ ละ ๕ เข้า จุดไหนก็ยึด ๆ ๆ พรึบหมดเลย อาตมาว่าเราพินาศไม่ใช่น้อย ถึงจะฆ่ามันได้อย่างคราวที่แล้ว ไอ้นั่นมันทำแบบทดสอบ แต่สังเกตดูไหมว่ามันยึดทีไร มันสำเร็จทุกทีเลย

ทำไมคนธรรมดาทำได้ไหม อาตมาว่าไหน ๆ เรื่องมันก็ผ่านมาแล้ว คุยได้แล้ว เพราะว่ามีประสบการณ์

⚜ สติไม่มา ปัญญาไม่เกิด

เราต้องอยู่กันแบบไม่ชะล่าใจ ต้องเตรียมพร้อมอยู่ตลอด ไม่ประมาทอะไร มันก็ระวังกันดี มันจะไม่ค่อยเสีย บ้านเมืองจะไม่เสียช่วงนั้น มันจะเสียช่วงที่มันจะเกิดอาเพท คนก็ระเริงเหลิงหลงไปหมด ดินฟ้าอากาศอะไรก็วิปริต ควรจะร้อนก็เป็นหนาว ควรจะหนาวก็เป็นร้อน สับเปลี่ยนไป เขาเรียกว่าอาเพทหรือวิปริตเกิดขึ้นเหมือนกัน มันมีหลายอย่างเหมือนกันนะธรรมชาตินี่ ถ้าคนไม่สังเกตก็จะไม่รู้ เช่น น้ำจะท่วม ฝนจะตกหนัก บางทีก็มีอาเพทให้ดู เช่น มดนี่แปลก ฝนก็ยังไม่ตกน้ำก็ยังไม่มา ขนไข่กันอุตลุดหมด มันจะขนไข่ย้ายกันขึ้นที่สูงอุตลุด หนูจะไม่อยู่ในรูจะขึ้นไปทำรังบนยอดไม้

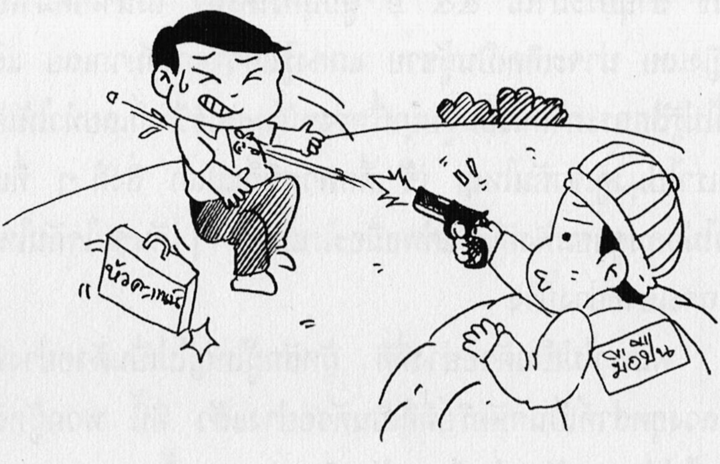
เมื่อสมัยโบราณไม่มีอุตุนิยมวิทยา แต่เขาดูอาเพทจากพวกสัตว์ พวกธรรมชาติ แล้วเขาก็มองออกว่ามันจะเกิดอะไรขึ้น แต่เดี๋ยวนี้ที่จริงทางกรมอุตุ ฯ เขาก็บอกนะว่าจะมีพายุ ฝนจะตกหนัก และน้ำจะท่วม แต่ชาวบ้านกลับ ไม่เตรียมขนย้ายของเลย

เพราะความชะล่าใจ แล้วท้ายที่สุด ก็จมเสียหายตั้ง ๙-๑๐ ล้าน เพราะฉะนั้น เวลาเราไม่ได้ตั้งสติกันไว้ให้ดีก่อน สติไม่มาปัญญาไม่เกิดอีก ไม่ต่อเนื่องกัน

ธรรมราชาเปรียบเหมือนสติปัญญา

เพราะฉะนั้น พระราชาพระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนสติปัญญากองบัญชาให้กายและใจเคลื่อนไหวไปอย่างถูกต้อง ถ้าหากว่ามีธรรมราชาเป็นเสมือนสติปัญญา เป็นกองบัญชาการที่จะเตือนกายกับใจให้คิดให้ทำอะไรถูกต้องเสมอ เป็นเรื่องยิ่งใหญ่เลย ประเทศเราถ้าเราไม่มีธรรมราชา อาตมาว่าป่านนี้เราอาจจะเป็นแบบเขมร เสียบ้านเสียเมืองวุ่นวายแตกไม่รู้กี่ก๊กกี่เหล่า นี่ถ้าเราไม่มีจุดศูนย์รวมจะทำอย่างไร เวลาทะเลาะก็ทะเลาะกัน เลือกตั้งไม่รู้ว่าแข่งขันหรือแข่งฆ่า

นี่หัวคะแนนจังหวัดเดียวนะ จังหวัดแพร่ตอนนี้ฆ่าไปแล้ว ๙ ศพ ไม่รู้ว่าไอ้หัวคะแนนนี่มันมีแต่หัวกับคะแนนจริงๆ ไม่ได้มีหัวคิดธรรมะอะไรเลย ญาติพี่น้องตระกูลเดียวกันนี่ ถ้าไปอยู่กันคนละพรรค ก็ถึงกับฆ่ากัน ทะเลาะกัน อย่างนี้แล้ว เยาวชนรุ่นหลังจะดูแบบอย่างที่ดีได้จากที่ใด

ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

ที่นี้มาดูว่า ถ้าหากเราปล่อยให้พวกนี้มันเข้ามาแล้วเราก็ชะล่าใจ แล้วเด็ก ๆ ทำไมมันติดยากันง่ายจริง ๆ นะ อาตมามานั่งคิดดู เด็กอายุ ๑๐ กว่าขวบ ทำไมถึงอยากจะลองเรื่องของเสพติดนัก อย่างพวกเด็กกำพร้านี่อาตมาเฆี่ยนไปหลายคน เฆี่ยนจนเนื้อแตกก็ต้องยอม มันอยากไปเก็บบุหรี่ที่เหลือก้นเขาทิ้ง ๆ ไว้เอามาสูบเล่นกัน แปลก ! ทำไมมันถึงอยากลองแต่เรื่องไม่ดีอย่างนี้ ไม่รู้มันเป็นอย่างไร

เมื่อเช้านี้มีโยมผู้หญิงคนหนึ่ง ท่าทางดูแกจะเป็นอาซ้อ ไม่น่าเชื่อเลย เดินสูบบุหรี่ท้าวสะเอวสั่งคนงาน ยืนเต๊ะท่าอยู่หน้า

มูลนิธิ อายุประมาณ ๔๕ ปี สูบบุหรี่เต๊ะท่า ไม่น่าเกิดมาเป็นผู้หญิงเลย น่าจะเกิดเป็นผู้ชาย แกคงรู้สึกว่าแกโก้มากเลย แล้วแกก็ไม่รู้สึกกระดากนะยืนสูบบุหรี่ตรงหน้ามูลนิธินี่ ก็เลยทำให้เด็กของเราไปมุงดูเขากันใหญ่ เจ้าเด็กพวกนี้ก็แปลก สิ่งดี ๆ ที่เราสอนไม่ยอมดูยอมฟังกัน แต่พอมีอะไรแปลก ๆ ดันสนใจกันใหญ่อยากจะเอาอย่างบ้าง

คนเราไม่เป็นตัวอย่างที่ดี ผู้หลักผู้ใหญ่ไม่เป็นตัวอย่างที่ดี ในหลวงอุตส่าห์เป็นกษัตริย์ที่ดีเป็นตัวอย่างแล้ว ทีนี้ พวกผู้หลักผู้ใหญ่ไม่ค่อยเอาตัวอย่างอีก ถ้าเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทก็น่าจะได้รับแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

⚜ บุญทำให้โลกรอดได้

แต่อย่างไรก็ตาม อาตมาก็ยังอยากจะทบทวนอีกสักครั้งว่าประเทศไทยของเรานั้นยังมีทางรอดอีกทางหนึ่ง ก็คือการช่วยกันทำบุญ มีบางคนเหมือนกันนะ เขาไปเข้าเฝ้าในหลวงเพื่อถวายเงินเป็นพระราชกุศล ในหลวงท่านก็ทรงนำเงินนั้นไปช่วยเหลือคนยากไร้ แต่พวกเรานี่มัวแต่หลงงมงาย ไปสร้างโบสถ์ เจดีย์ใหญ่ จนกระทั่งโกงเงินกัน เกิดความวุ่นวายในเรื่องการก่อสร้าง

อาตมาเองนี่น่ายิ่งเบื่อกว่าโยมอีก บางครั้งจะมีหลวงพ่อต่างจังหวัดมาค้างที่นี่บ่อย ๆ มาติดต่อขอให้ไปสร้างโบสถ์ ช่วยสร้างศาลา เผลอ ๆ บางวันก็มากันทั้งมัคทายก ทั้งโยมแก่ โยมหญิง โยมชาย มากัน ๑๐ กว่าคน เหมารถตู้มา ไม่รู้เขาไปเอาข่าวมาจากไหนว่าพระพยอมใจบุญ ชอบช่วยคน แกไม่ฟังให้ดีว่าเราช่วยคน ไม่ใช่ช่วยโบสถ์ ช่วยศาลา ก็ไปร่ำลือกัน เขาก็มากันเรื่อยเลย จัดกันมาเป็นคัน ๆ รถ พอมาถึงก็ผิดหวังเพราะอาตมาไม่ยอมช่วย เพราะว่ามันไม่ตรงกับสเป็คที่เราคิดเห็นแล้วถ้าช่วงนี้ยังไปละเริงกับวัตถุอยู่ไปก็ไม่รอด ฉะนั้น ประเทศไทยต้องตื่นตัวก้าวหน้าด้วยความคิดให้ดี เราขาดนักคิดที่คิดถูกสถานการณ์ หลังจากนั้นจึงทำอะไรให้มันถูกต้องกับสถานการณ์

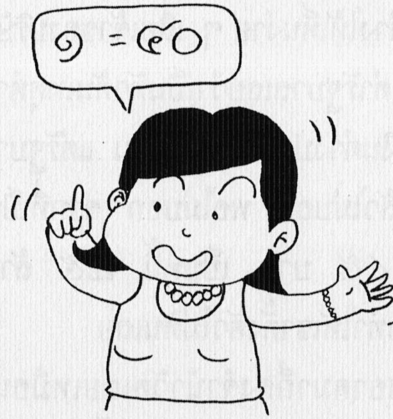
⚜ อย่าเดินตามแบบสังคมตะวันตก

เวลานี้สถานการณ์น่าเป็นห่วงจริง ๆ คนในสังคมสมัยนี้คุณภาพตกลงไปขนาดหนัก มีนักเศรษฐกิจนักการเงินมากมายแต่แก้ปัญหาการเงินของประเทศชาติไม่ได้สักที ในหลวงท่านทรงตรัสในทำนองว่า ตัวท่านเองก็ไม่ค่อยรู้หรอกเรื่องเศรษฐกิจ แต่มันควรที่จะแก้แบบนี้ ๆ

ท่านไม่รู้เรื่องเศรษฐศาสตร์การเงิน แต่ท่านบอกว่า เราควรรณรงค์ให้ช่วยกันปลูกอ้อย เพราะอ้อยนี่สามารถผลิตเป็นน้ำมันได้ แล้วก็วิ่งได้ดีด้วย เครื่องก็ไม่พังง่าย เราก็ไม่น่าต้องไปซื้อน้ำมันจากต่างชาติ ทำให้ราคาน้ำมันมันแพงขึ้นทุกวัน ๆ แต่เราก็ยังต้องไปซื้อเขา

ทำอย่างไรเราถึงจะไม่ต้องตกเป็นเหยื่อของพวกต่างชาติ อาตมาว่าเวลานี้ในหลวงท่านเริ่มรู้สึกว่าคนไทยนี่มันตามก้นฝรั่งเกินไปแล้ว แล้วเดี๋ยวนี้ตามหมดทั้งหัวทั้งก้น หัวดำ ๆ ก็ไปย้อมแดงเหมือนฝรั่ง มันตามทั้งหัวทั้งก้น

อยากให้พวกเราสังเกตดูในหลวงของเราเป็นแบบอย่าง คอมพิวเตอร์ของท่านท่านใช้มาแล้ว ๑๒ ปี ไม่เคยคิดเปลี่ยนไม่มีตกรุ่น ส่วนพวกเราสมัยนี้นั้น ใช้อะไรปุ๊บพอตกรุ่นก็เลิกใช้กันแล้ว เพียงท่านเอ่ยปากว่าท่านไม่มีคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ใช้ คนก็จะไปถวายกันมากมาย แต่ท่านก็ใช้ตัวเก่ามา ๑๒ ปีแล้วไม่ได้ตกรุ่นอะไรเลย ใช้ได้ท่านก็ใช้ แต่พวกเราพอจะรู้สึกว่าตกรุ่นก็จะหาใหม่อยู่เรื่อย เงินมันก็ไหลไปสู่ต่างประเทศ

คนไทยนี่โง่ต่อความรู้สึกแปลก ๆ เช่นเวลาจะไปซื้อของนอกนี่ ก็จะบอกว่าไม่แพง ก็เพราะเราไปแลกเงินดอลล่าร์หนึ่งดอลล่าร์มันเท่ากับ ๔๐ บาท เราบอกว่าซื้อเหรียญเดียว ที่จริงเหรียญเดียว คือ ๔๐ บาท เพราะฉะนั้นมันเป็นการหลบราคาแพงแบบโง่ ๆ ไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินเหรียญเขามา แล้วไปซื้อของต่างประเทศ แล้วบอกว่าถ้าซื้อเงินไทยนะตั้ง ๔๐ กว่าบาท นี่ไปซื้อ ๕ เหรียญเอง ๕ เหรียญน่ะเท่าไร ๕ เหรียญนี่ตั้ง ๒๐๐ แล้ว มันก็เลยกลายเป็นเรื่องความคิดที่มันพิสดารขึ้นเรื่อย ๆ ซื้อของเขามาแพงยังไปหลบค่าเงินบาท เปลี่ยนจากเงินบาทเราไปซื้อด้วยเหรียญเขา แต่มาแลกแล้วมันเท่ากับเป็นเงินเราตั้ง ๔๕ บาท เวลานี้เกือบจะ ๕๐ บาทแล้ว

ยกตัวอย่างให้เห็นง่าย ๆ เสี่ยเจ้าของบริษัทเขาประท้วงเขาทนไม่ไหวออกมาด่ารัฐบาลเลยว่าเป็นตัวต้นเหตุทำให้เขาพัง เพราะเขากำลังจะไปกู้เงินต่างประเทศมาลงทุน แต่รัฐบาลดันไปลดค่าเงินบาทฮวบเลย แล้วไม่บอก พอไม่บอก จากที่เป็นหนี้ ๒๕ บาท ก็กลายเป็นหนี้ ๔๕ บาท เป็นหนี้ ๒๕ ล้าน กลายเป็นหนี้ ๔๐ ล้าน ก็เลยทำให้เขาตั้งตัวไม่ทันเลย

นี่ถ้าเป็นอาตมาก็คงจำนำวัดเลยเหมือนกัน เรานึกว่าเราเป็นหนี้ ๒๕ บาท แต่พอไปลดเงินปั๊บ เรากลับกลายเป็นหนี้เขา ๔๐ กว่าบาทหมดเลย เจ๊งหมดเลย

แต่ถ้าตอนนี้เราตั้งสติรวมตัวกันดี ๆ ไม่ปล่อยให้ลูกเด็กเล็กแดงพล่านขี่มอเตอร์ไซด์ดึก ๆ ดื่น ๆ ไปเที่ยว RCA เที่ยวกินใช้แบบชนิดไม่รู้หนาวรู้ร้อนเลย อาตมาว่านี่มันเป็นสิ่งยับเยินมันยุบมันพังไปรอบด้าน โดยเฉพาะความประหยัดมันพัง ความประหยัดพังก็เท่ากับเป็นการทำลายระบบความเพียงพอ ที่จริงเราจะพอถ้าเรารู้จักประหยัด แต่ถ้าเราเป็นคนแบบนั้นนะไม่มีทางหรอกมันถลุงกันรอบด้านเลย ชอบใช้ต้นทุนสูงหาความสุขราคาแพงโดยไม่รู้สึกตัว

⚜ โง่แล้วอวดฉลาด

เดี๋ยวนี้ที่น่าตกใจที่สุดก็คือ ถ้าโยมได้ไปเห็นสภาพถ้ำที่พระไปธุดงค์กัน ถ้ำสวย ๆ ที่ดูเป็นธรรมชาติ ก็ไปตกแต่งไปปั้นไปพอกอะไรซะจนเสียหายหมด อาตมาเห็นมาหลายถ้ำแล้ว ที่พระกัมมัฏฐานไปอยู่ ญาติโยมเขาก็ศรัทธา เอาเงินไปถวายเป็นแสนเป็นล้าน พอมีเงินเป็นล้าน ๆ ก็ไม่รู้จะเอาไปทำอะไร ก็เอาไปแต่งถ้ำซะเลย บางทีก็ปั้นพระพุทธรูปซะเต็มถ้ำไปหมด บางทีก็ไปตกแต่งไปทำอะไรต่อมิอะไร ไปประดับติดไฟอึรุงตุงนัง สายไฟระโยงระยางเต็มถ้ำไปหมด มันทำให้เสียสุนทรียภาพของธรรมชาติน่าเสียดายจริง ๆ

มนุษย์นี่เขาเรียกว่าโง่แล้วอวดฉลาด อย่างนี้เขาเรียกว่าขยันอย่างโง่ ๆ ขยันไปแต่งไปทำอะไรต่อมิอะไร แต่ไม่ได้รู้เลยว่าที่ทำลงไปนั้นน่ะมันเป็นการทำลาย เหมือนกับภาพปริศนาที่เขียนไว้ตามผนังโบสถ์ พระสมภารรุ่นใหม่บางองค์ไม่รู้ความหมาย ก็เอาสีไปทากลบหมด อันที่จริงแล้วภาพปริศนาธรรมเหล่านั้น มีความหมายลึกซึ้ง ถ้าสามารถตีความหมายออกบรรยายได้ มันเป็นเรื่องกินใจ

เอาล่ะ วันนี้ก็คงแค่นี้ก่อน ให้เราระลึกกันไว้ว่า...

มีชีวิต มีให้ดี ต้องมีชาติ
ชาติมีวิลาศ นั้นก็ต้องมี ศรีศาสนา
สองนั้นจะดี ต้องมี ธรรมราชา
เป็นหัวหน้า และตัวอย่าง ทุกอย่างไป
ประเทศชาติ เหมือนร่างกาย ให้คิดดู
ไม่มีกาย ใจจะอยู่ อย่างไรได้
ศาสนา เป็นเหมือนใจ ฝ่ายนามกาย
ไม่มีใจก็เหมือนตาย ซากก่ายกอง นอนกันอยู่
พระมหากษัตริย์ เหมือนสติ และปัญญา
ที่บัญชา กายและใจ ให้เป็นสมร
ร่วมกันไป คล้ายกับงาน สหกรณ์
ไม่ม้วยมรณ์ ไทยเจริญ เกินเปรียบเอย

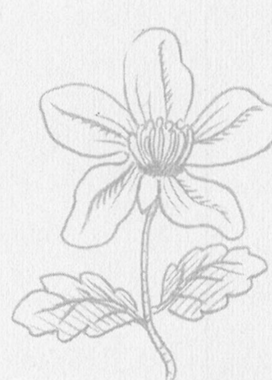
ชาติดีต้องมีศรีศาสนา

ฉะนั้น การที่เราประสงค์จะมีชีวิตที่ดีนั้น เราต้องพัฒนาประเทศชาติของเราให้ดีด้วย ถ้าเราบอกว่าอยากมีชีวิตที่ดี แต่ประเทศชาติของเรากลับโกงกิน คอรัปชั่น เยาวชนวัยรุ่นติดยา

บ้าง ลูกเล็กเด็กแดงไร้ศีลธรรม ประพฤติตัวเสียหาย ในเมื่อสถานะของประเทศชาติไม่ดี ชีวิตของพวกเราจะดีได้อย่างไร

เราจะดำรงชีวิตอยู่ในประเทศชาติที่มีแต่พลเมืองไม่ดีนั้นจะอยู่กันได้อย่างไร ฉะนั้นชาติจะดีต้องมีศรีศาสนา มีนักปราชญ์ทางศาสนา มีอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นศรีศาสนา ใครมาที่วัดนี้ก็ขอให้มีทายกทายิกาที่เป็นศรีของวัด เป็นศักดิ์เป็นศรีของวัด ถ้ามีศักดิ์มีศรีอยู่ในวัด มีคนดีมีศีลธรรม ใครมาเห็นก็ประทับใจ ที่ไม่ศรัทธาก็เกิดศรัทธา ที่ศรัทธาแล้วยิ่งเลื่อมใสมากขึ้นไปอีก

เอาล่ะ ตอนนี้นั่งสงบใจประมาณ ๓ นาที เพื่อจะได้ถวายเป็นพระราชกุศลต่อในหลวงด้วย และก็เพื่อเป็นกุศลแก่จิตใจที่ได้ใฝ่สงบด้วย เอ้า ตั้งกายให้ตรง ดำรงสติมั่น กำหนดลมหายใจให้ดี

ดำรงชีวิตอย่างไม่ประมาท

พ ร ะ ร า ช ธ ร ร ม นิ เ ท ศ

(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

ประพฤติธรรมะ

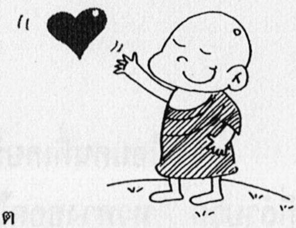
ประพฤติธรรมสำคัญอยู่ที่จิต
ถ้าไม่ผิดมัวหมองใจผ่องใส
ถ้าตั้งถูกผุดผ่องไม่หมองใจ
สติใช้คุมจิตไม่ผิดนา ฯ

อิฏฐารมณ์นิยมว่าเป็นสุข
ที่แท้ทุกข์จริงเจียวที่เดียวหนา
สำคัญผิดติดทุกข์ว่าสุขนา
เป็นสัญญาวิปลาสพลาดผิดธรรม ฯ

อย่าทะนงองอาจประมาทรัก
มาชวนชักรวนเรให้เหหัน
ไม่กลัวเป็นกลัวตายวายชีวัน
ถ้าแพ้มันแล้วก็ต้องตายวายชีวี ฯ

■ ■ ■

: จากหนังสือ "ธรรมะจากสวนแก้ว"

ธรรมะเพื่อชีวิต

ดำรงชีวิตอย่างไม่ประมาท

■ ***ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...***

การบรรยายธรรมในวันนี้ ก็คงจะได้นำหลักธรรมที่จะประคับประคองชีวิตของเราให้อยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่โลกมันจะต้องเปลี่ยนแปลงไป เราจะได้ไม่มีความเข้าใจผิดไปยึดมั่นกับเรื่องความมี ความรวย ความสวย ความหนุ่มสาว เขาบอกให้เตรียมตัวแก่ เตรียมตัวตาย เตรียมตัวที่จะเจ็บไข้ได้ป่วยเอาไว้บ้าง อย่าดำรงตนเป็นเหมือนคนที่เมาไม่สร่าง เพราะเมื่อเวลาโรคภัยไข้เจ็บมาถึง เวลาที่ใกล้จะตาย ก็จะมีความทุกข์ทรมานทุรนทุราย ไม่สามารถที่จะปรับจิตปรับใจรับสถานการณ์เหล่านั้นได้

เหมือนคนที่เคยร่ำรวยมาก่อน พอเกิดตกอับยากจนเข้าก็ลำบาก หาทางออกไม่ได้ ไม่เหมือนคนที่เคยยากจนมาก่อนแล้วมาร่ำรวยทีหลัง เพราะเขารู้ว่าเขาควรจะดำเนินชีวิตอย่างไร

มีชมรมหนึ่งที่เขาตั้งขึ้นมา ชมรมคนเคยรวย ที่นี้มันก็จะมีปัญหาตรงที่ว่าทนต่อสภาพความยากจนได้แค่ไหน ถ้าทนไม่ได้ก็ฆ่าตัวตาย นักธุรกิจที่ฆ่าตัวตายเพราะเหตุการณ์นี้ก็มีมาก และมีบางคนทำใจไม่ได้ มาปรึกษาทุกวัน พามาให้อาตมาปลอบใจ บอกว่า ช่วยทีเถอะ เขากลุ้มใจเรื่องธุรกิจล้มละลาย ลูกหลานเกเร ติดยา ตัวแม่ ตัวยาย ตัวย่า ก็พากันทุกข์กลุ้มอกกลุ้มใจ จนกระทั่งบอก ไม่รู้จะทำใจอย่างไร พูดให้ฟังก็แลตาลอย เบลอ ๆ ซะแล้ว

นี่ก็เป็นเพราะไม่เคยเข้าวัด ไม่เคยซึมซับธรรมะ กว่าจะพามาเข้าวัด สมองมันไม่รับธรรมะเสียแล้วก็ลำบาก ถ้าคนไหนฝึกเตรียมไว้ซะก่อน เอาสมองมารับธรรมะไว้เผชิญกับทุกข์ พอทุกข์มาธรรมะเกิด พอปัญหามาปัญญาเกิด มันก็จะแก้ปัญหาได้ดี แก้ทุกข์ได้ดี นี่ทุกข์มาน้ำตาไหล ปัญหามาก็ยืนงงมึน ไม่รู้จะทำอย่างไร นั่งเป็นทุกข์กับปัญหาเพิ่มเข้าไปอีก แล้วธรรมะก็ไม่มี ปัญญาก็ไม่เกิด ก็เลยคิดเลยเถิด เป็นทุกข์เป็นร้อน จนกระทั่งเป็นโรคประสาท โรคจิตเข้าครอบงำ เสียศูนย์ เสียการทรงชีวิตจิตใจที่ดีไป

⚜ ยึดหลักธรรมะเป็นจุดยืน

คนเรานี่จุดยืนไม่มี กลายเป็นคนล้มละลายทางอารมณ์อยู่เรื่อย เวลาเกิดเรื่องอะไร เศรษฐกิจล้มไม่เท่าไหร่ แต่พวกล้มละลายทางอารมณ์นี่น่าสงสาร ต้องเข้าโรงพยาบาลโรคจิตกันมากมาย ตอนนี้เขาบอกว่า ถ้าเศรษฐกิจยังเป็นอย่างนี้ คนไทยจะฆ่าตัวตายเพิ่ม โรคจิตเพิ่ม คิดดูแล้ว แหม! คนมันไม่เตรียมตัวเตรียมใจ ทำอะไรเป็นหมด แต่ทำใจไม่เป็น พวกทำใจไม่เป็นนี่เก่งทุกอย่างหลายอย่าง ทำโน้นได้ ทำนี้ได้

มีอยู่คนหนึ่งฆ่าตัวตาย ทั้ง ๆ ที่ทำธุรกิจท่องเที่ยว พาคนไทยไปเที่ยวต่างประเทศ ทำเงินเข้าบริษัทปีหนึ่งเป็นพันล้าน พอช่วงหนึ่งเศรษฐกิจทรุดย่ำแย่ ผลประกอบการขาดทุน หาทางออกไม่ได้ ก็เลยต้องฆ่าตัวตาย อย่างนี้ก็เรียกว่าไม่ได้เตรียมตัวเตรียมใจ

✤ ปรากฏการณ์แห่งโลก

คนเรานี่สังเกตดูอย่างหนึ่งนะโยม มีแต่พูดกันว่าข้างหน้าจะร่ำรวย จะเจริญ มีแต่คนเตรียมตัวจะก้าวไปสู่โลกแห่งความเจริญ ไม่มีใครเตรียมตัวรับสถานการณ์เสื่อมของโลก ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริง โลกนี้น่ะมันใกล้จะเสื่อมแล้ว มันไม่ใช่จะเจริญนะ ไอ้ทฤษฎีปรากฏการณ์เอลนิโน่นี่มันจะเกิดแล้วโยม ธรรมดาเดือนพฤศจิกายนจะสิ้นธันวาคมมันจะต้องหนาวแล้ว แต่นี่มันยังร้อนอยู่เลย ทำไมมันถึงร้อนล่ะ เพราะว่าปรากฏการณ์ของโลกมันเปลี่ยน

นี่ที่เรียกว่าปรากฏการณ์เอลนิโน่ ที่มันจะเกิดร้อนทั้งโลก ขั้วโลกน้ำแข็งละลาย บางคนก็ไม่เชื่อ อาตมาไม่ได้อธิบายให้กลัวนะ ที่นอตสตาดามุสทำนายไว้อีกสองปีโลกจะแตก แต่เรา

อย่ากลัวโลกแตกเลย เราควรจะกลัวครอบครัวแตก สามัคคีแตก ดีแตก น่ากลัวกว่าโลกแตก โลกแตกมันก็ตายไปหมดพร้อมกันจบ แต่โลกยังไม่แตก แต่เราครอบครัวแตกแยกสามัคคี เราควรจะกลัวตรงนี้มากกว่า

⚜ เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส

แต่ว่าพวกเราทำใจเตรียมอยู่ในสถานการณ์ที่โลกเลวร้ายได้ไหม ตอนนี้ดูนะแผ่นดินไหวก็มาก น้ำท่วมก็บ่อย พายุก็เยอะ ผู้คนล้มตายกันไปมากมาย เพราะโลกเราไม่ได้เตรียมพร้อมอะไรเลย

จริง ๆ แล้วน่าจะมีโรงเรียนซักโรงเรียนหนึ่ง สอนการเตรียมตัวรับความเสื่อมของโลก นี่ไม่มี มีแต่คนเตรียมตัวจะเจริญกันทั้งนั้น จะอยู่ดีกินดีมีสุขกันทั้งนั้น เวลาพอโลกมันเสื่อมปุ๊บ อาตมาว่าถ้าเกิดแผ่นดินไหวในกรุงเทพ ฯ นี่ คนกรุงเทพฯ จะตายมากที่สุด เพราะอะไรรู้ไหม มันไม่ตายเพราะดินทับตึกทับหรอก มันจะตายเพราะความทุกข์ความเครียดทับใจมัน เพราะมันไม่ได้เคยปรับใจเตรียมใจ

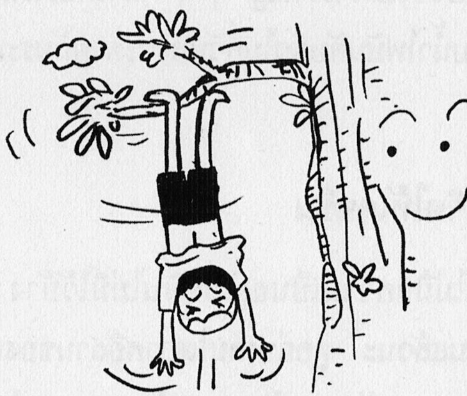
ความทุกข์นี่ถ้าคนตั้งต้นรับมันเป็น ก็จะตรงกับคำที่ว่าเปลี่ยนเคราะห์เป็นโอกาส โอกาสดีนะที่คนจนในช่วงนี้น่ะ ถ้าอีกสิบปียี่สิบปี ยี่สิบปีจนจะแย่กว่านี้ เพราะอะไร มันจะระเริงเหลิงหลงไป ถ้าเศรษฐกิจไทยดีไปกว่านี้อีกนิดเดียว อีกสักสิบปีข้างหน้านี่คนไทยจะหลงกันเป็นบ้า ซื้อรถกันเป็นว่าเล่น ถนนยังทำไม่ทัน

เห็นบ่นกันว่าตอนนี้คนมันเพิ่ม เพิ่มอะไรไม่เพิ่ม เพิ่มรถ แต่เขาพูดดีนะ "เพิ่มรถ" มันไม่ได้เพิ่มขึ้นนะ มันเพิ่มลด เพิ่มแล้วลดลง เศรษฐกิจอะไรต่ออะไรก็แย่ ตอนนี้คนพอสบายมันก็ออกรถ ไปไหนมันก็ออกรถ ตอนนี้เดินไม่เป็นแล้ว จักรยานก็ไม่ยอมขี่ มันติดสุขติดสบาย พอเกิดสุขสบายนี้เวลามันร่วงเขาเรียกว่าเทวดาตกสวรรค์ โยมจะคิดว่ามันเป็นยังไง ถ้าคนตกลงมาจากที่สูงลงมาข้างล่างมันก็เจ็บแย่แล้ว ถ้าเทียบกับเทวดาที่ตกสูงกว่ามันจะเป็นอย่างไร เทวดาตกสวรรค์

⚜ ฝึกใจให้เอาชนะความตาย

ฉะนั้น เราควรเตรียมซ้อมโดดร่มไว้เหมือนกับเตรียมตัวตาย เหมือนคนเตรียมตัวตกบันได เตรียมตัวทำอย่างไร โดย

เตรียมตัวโดด อย่าเอาขาขัดหัวห้อย เหมือนคนแก่ใกล้จะตาย แทนที่จะเตรียมตัวโดดดิ่งไปกับความตาย กลับเอาขาขัดหัวห้อยไปติดขัดกับสมบัติลูกหลานเงินทอง พะงาบ ๆ จะตายอยู่แล้วยังเรียกลูกหลานเอยมึงเอาสมุดเงินฝากมาให้กูดูตัวเลขครั้งสุดท้ายหน่อยเถอะ อย่างนี้เขาเรียกว่า **ขาขัดหัวห้อย**

อย่างคนที่เคยอยู่แต่ในห้องแอร์ แล้วไม่เคยต่อสู้ที่จะอยู่กับความร้อน นี่นั่งฟังเทศน์อากาศร้อนหน่อยก็ชักจะรู้สึก... นี่อาตมาเทศน์ไปก็เหงื่อไหลซะแล้วนะ ก็ต้องทน เพราะว่าเคยไปเทศน์ที่ร้อนกว่านี้ก็มี เคยไปเทศน์ในโรงเรียนบ้านนอกหลังคาเตี้ยแล้วเป็นสังกะสีด้วย ร้อนจัดจนเขาต้องเอาน้ำฉีดหลังคา มึนทั้งคนเทศน์ทั้งคนฟัง อาตมาเคยเผชิญมาแล้ว เพราะฉะนั้นมา

เทศน์อย่างนี้มันสบาย ถึงร้อนก็ยังสบาย เพราะคนเคยเผชิญร้อน เผชิญหนาว ฝึกหัดเผชิญร้อน เผชิญหนาว ไม่ปวดร้าว เมื่อมันหนาว มันร้อน ถ้าคนไม่เคยร้อนไม่เคยหนาว พอเจอหนาว เจอร้อนก็สะท้อนใจเฮือกฮาก หนักใจ ท้อใจ กลุ้มใจ ไปหมด เพราะฉะนั้น ถ้าเราไม่คิดเตรียมตัวจะเผชิญกับโลกที่มันจะเสื่อม หวังแต่อย่างเดียวว่าโลกจะเจริญ ๆ ๆ น้ำไฟอะไรนี่นะ อาตมาว่านะ ถ้าระบบน้ำไฟมันดับซักไม่กี่วันคงจะตายกันระเนระนาดแน่

⚜ ฝึกสภาพจิตให้เคยชิน

คนเราไม่ฝึกความเป็นอยู่เผื่อมันไม่มีไว้บ้าง อาตมาว่าน่าจะถึงเวลากันแล้วนะ ดูอย่างคนในภาคอีสานของเราสิ ทั้ง ๆ ที่สภาพแวดล้อมเขาแห้งเขาแล้ง เขาลำบาก แต่เขาก็อดทนได้ ไม่เป็นทุกข์เหมือนเรา

คนพวกนั้นเขาฝึกสภาพการเป็นอยู่อย่างนี้มา พอเข้าสู่วัยชรา ลูกหลานก็มาทำงานในกรุงเทพ ฯ ปล่อยให้ผู้เฒ่าผู้แก่อยู่เพียงลำพัง อาตมาไปเทศน์เขาก็ไม่ได้ทุกข์ร้อนอะไร ลูกหลานสิเข้ามาระเริงรวยในกรุงเทพ ฯ พอโรงงานปิด ตอนนี้ต้องกลับไปอยู่กับย่ากับยายที่บ้านนอก ปรากฏว่าอยู่ไม่ได้ ลำบาก อะไร

ก็สู้ไม่ไหว หนักไม่เอาเบาไม่สู้ บางคนก็ต้องกลับไปกรุงเทพ ฯ ไปขอทานเขากิน หรือปล้นจี้เขา มันก็แย่หนักเข้าไปอีก

เขาบอกว่า...

อยู่เรือนพังยังดีไม่มีทุกข์
ดีกว่าอยู่ในคุกหลายเท่ามันเศร้าหมอง
อยู่เรือนพักยังดีมีธรรมค้ำประคอง
ยังดีกว่าหมายปองทุจริตคิดร่ำรวย

บางคนคิดร่ำรวยแล้วก็หมายปองทุจริต โกงเขาอะไรเขาก็ไปกันใหญ่ ที่นี้ก็มานึกว่า คนเรานี่นะพอยิ่งห่างจากทุกข์คนก็จะยิ่งห่างจากธรรมะ ห่างศาสนา และก็ห่างมรรค ผล นิพพานไปในตัวของมันเองด้วย เพราะว่าทุกข์เป็นเหตุให้เกิดศรัทธา ทำ

ให้เกิดความรู้สึกอยากจะหาทางออก ถ้าไม่ทุกข์เลยก็ไม่คิดหาทางออก ก็พยายามที่จะระเริงหลงไป

เพราะฉะนั้น เวลานี้คนที่เคยสุขสบาย แล้วพอมาประสบกับความลำบาก นี่มันทนความลำบากไม่ได้ คนไหนทนลำบากได้ฝึกสู้มาตลอดชีวิตมันก็ดีไป

เหมือนคนที่เขาไปขับแท็กซี่ ทั้ง ๆ ที่เขาเคยเป็นรองผู้จัดการไฟแนนซ์ เคยมีเงินเดือนเป็นแสน พอมาขับแท็กซี่ร้อยสองร้อย เขาก็สู้ เขาก็เอา

แล้วก็ไม่ใช่แต่ประเทศเรานะ เกาหลีเขาก็หนัก เมื่อคืนนี้ดูข่าวเกาหลีแล้วตกใจมากเลย ตัวเลขคนตกงาน บางประเทศตกงาน ๑๗ ล้าน แล้วตกงานในวัยหนุ่มวัยฉกรรจ์ แล้วพวกนี้นี่จะไปไหน จะไปทำอะไรกัน

สมัยก่อนนี้มันอยู่กันเป็นกลุ่มเป็นก้อน เดี๋ยวนี้ประชาชนนี้ก็มาอยู่ในกรุงเทพ ฯ ขนาดห้องติดกันยังไม่รู้จักกัน บ้านติดกันก็ไม่รู้จักกัน อาตมาเห็นเขาทะเลาะกันทุกทีเลย กรรมการบ้านจัดสรรไปรวมตัวกันอยู่ตามหมู่บ้าน นี่มันไม่อยู่กันดี ๆ สามัคคีกัน เป็นอะไรต่ออะไร ต่างคนต่างมากัน ภาคใต้ ภาคเหนืออีสานไปรวมกันอยู่ ถ้าหมู่บ้านไหนยิ่งมีนายพล ก็โอ้อวดว่าเป็นนายพล คนนั้นก็อวดเป็นหมอ คนนั้นก็อวดเป็นอาจารย์ มันก็

เลยต่างคนต่างอยู่ คนนั้นก็รวย เราเป็นนักธุรกิจไม่เคยเชื่อมต่อ ไม่เคยปรึกษา ไม่เคยเตรียมตัว

⚜ เศรษฐกิจเป็นพิษจิตเป็นทุกข์

มันมีอยู่คำหนึ่งที่น่าตกใจกับคำว่าคิดไม่ถึง โยม คำว่าคิดไม่ถึงนี่ไม่มีใครคิด มักจะเกิดเหตุการณ์เศรษฐกิจวิกฤต และถ้าเศรษฐกิจมันวิกฤต จิตเราเป็นทุกข์ เราจะทำอย่างไร ทีนี้ก็ต้องมีการฝึกเตรียมตัวเตรียมใจ ไม่ใช่เศรษฐกิจเป็นพิษแล้วจิตจะเป็นทุกข์กันทุกคนหรอก บางคนจิตก็ไม่เป็นทุกข์เพราะเศรษฐกิจไม่ดีก็มี อาตมาคนหนึ่งล่ะ ถึงเศรษฐกิจไม่ดีก็จะไม่ไปนั่งเป็นทุกข์เป็นร้อนกับใคร

บางคนเขาบอกว่า ท่านเป็นพระนี่ ไม่ต้องกินไม่ต้องใช้ ไม่จริงหรอกโยม โยมไปดูซิอาตมาเลี้ยงเด็กก็ตั้งเยอะ โรงเรียนก็มี ก็ต้องมีเงินจ่าย เงินเดือนครูก็เดือนละหมื่น ก็แสนกว่าบาท จ่ายครู จ่ายเด็ก เดือนหนึ่งก็ตกประมาณล้านหนึ่งเหมือนกัน แต่เรานี่ไม่คิดทะเยอทะยาน ไม่มองข้ามของเล็กของน้อย รับของเหลือใช้มา เศษผ้ามาทำที่เช็ดเท้า อะไรต่ออะไร บริษัทเขาเลิกกิจการ เขาก็ขนวัตถุดิบมาให้ ก็ขยันทำเอาหน่อย

คนเรานี่คิดตรงโน้นนิดเสริมตรงนี้หน่อย เอามาเติม นี่มันก็สามารถที่จะอยู่ได้ แล้วอย่าลืมนะโยมว่า จิตของเราไม่ได้เป็นทุกข์เพราะเศรษฐกิจเป็นพิษทุกครั้งทุกเรื่องทุกวันเสมอไปหรอก ส่วนมากจิตที่มันเป็นทุกข์ก็เพราะ ความประมาท ความไม่ระมัดระวังรักษาจิตของเราเอง เป็นส่วนมาก

ความประมาทเป็นเหตุแห่งทุกข์

พระพุทธเจ้าบอกว่า จิตมนุษย์นี่เป็นทุกข์เพราะเหตุของความประมาทมัวเมา ท่านตรัสว่า ความประมาทมัวเมา ๔ เรื่องนี้ที่ทำให้มนุษย์เป็นทุกข์ที่สุด

เรื่องที่หนึ่ง คือ ไม่ปล่อยให้ใจถูกอารมณ์กำหนัดเข้าครอบงำ หรืออารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความกำหนัด ระวังรักษาใจไม่ให้กำหนัดในอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความกำหนัด มันจะเป็นทุกข์เพราะว่าแบบนี้ แม้เศรษฐกิจดีก็ยังเป็นทุกข์ ถ้าใจของเราไปหลงใหลกำหนัด

ยกตัวอย่าง ผู้จัดการบริษัทเอไอเอ ถูกลูกน้องหน้าห้องยิงตาย คนยิงนั้นก็ติดคุก คนสองคนนี่เศรษฐกิจดีไหม คนถูกยิงก็เศรษฐกิจดี เป็นผู้จัดการบริษัทประกันใหญ่ มีเงินเป็นร้อยล้าน

พันล้าน หมื่นล้าน และคนยิ่งก็มีเงินเดือนดี อยู่หน้าห้องผู้จัดการ แต่เขาเป็นทุกข์เพราะตกลงเรื่องส่วนตัวกันไม่ได้ ก็เลยแก้ปัญหาแบบโง่ ๆ นี่เพราะจิตไปหลงใหลในอารมณ์ที่เป็นที่ตั้งแห่งความกำหนัด จิตมันก็จะเป็นทุกข์

เพราะฉะนั้น เราอย่าไปคิดว่าเศรษฐกิจไม่ดีแล้วเราจะเป็นทุกข์เสมอไป เรื่องมีกินมีใช้ เรื่องเสื้อผ้า ถ้ามันไม่มี ก็ใส่เสื้อปะ ๆ ขาด ๆ แต่ถ้าไม่มีจริง ๆ ก็จะต้องยังไงดีละ ใบไม้ก็อาจจะต้องนุ่งได้ถ้ามันถึงคราวไม่มี กินก็เหมือนกัน ถึงคราวไม่มีจะต้องกินผัก กินหญ้า กินต้นไม้ใบไม้ มันก็ต้องกิน จิ้งจกมันยังเปลี่ยนสีได้ แล้วทำไมคนเราจะปรับเปลี่ยนตัวเองไม่ได้ ให้รับกับสถานการณ์ต่าง ๆ เป็น

⚜ ความขัดเคืองเป็นอารมณ์แห่งทุกข์

ตอนนี้จิตเป็นทุกข์ข้อที่สองนี่อะไร โยม จิตเป็นทุกข์ข้อที่สองนี่คือ ไม่ระวังรักษาใจให้ขัดเคืองกับอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความขัดเคือง

คนนี่เศรษฐกิจดีมันก็ขัดเคือง เศรษฐกิจไม่ดีมันก็ขัดเคือง ถ้าสันดานมันไม่เคยรักษาจิตฝึกใจ ฉะนั้น อย่าลืมว่าคนที่อารมณ์

ฉุนเฉียวเกรี้ยวกราดขัดเคืองนี่ เศรษฐกิจดีมันก็เป็นทุกข์ ดูเถอะพรรคการเมือง หัวหน้าพรรคก็ว่าลูกน้องเป็นงูเห่า ตัวเองก็ทำเหมือนพังพอนขู่กันฟ่อ ๆ มันก็ทุกข์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย นี่คนมันไม่ใช่เศรษฐกิจมันไม่ดี มันไม่ใช่คนจิตเป็นทุกข์เพราะเศรษฐกิจไม่ดี เศรษฐกิจดี แต่ถ้าไม่รักษาใจให้ดี มันก็เป็นทุกข์ได้

อย่างโรคเอดส์นี่เหมือนกัน ถ้าเศรษฐกิจดีจะยิ่งเป็นมากกว่านี้ใช่ไหม เที่ยวกันบรรลัยหมด นี่ทุกข์มันเกิดจากอะไร เอดส์นี่มันเกิดจากอะไร เกิดจากการไม่รักษาใจ เรื่องอารมณ์ของความกำหนัด มันเป็นทุกข์

⚜ ตัวนำความทุกข์ร้อนแก่จิต

พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า ความกำหนัดขัดเคืองนี่เป็นตัวนำความหงุดหงิดทุกข์ร้อนแก่จิตมากที่สุด ไม่ใช่เพราะเศรษฐกิจไม่ดี เศรษฐกิจไม่ดีนี่ ถ้าคนมันฝึกมาดีน่ะ มันก็สู้ชีวิตได้โดยไม่มีปัญหา แต่เรื่องจิตใจที่คนไม่รักษานี่สิแย่ มันก็จะอึดอัดขัดเคืองเดือดดาล งุ่นง่าน เรื่องนิด ๆ หน่อย ๆ ก็มานั่งโกรธ นั่งเป็นทุกข์ บางคนนี่อาฆาต เขาเรียกความโกรธประดุจดังรอยอะไร รอยมีดกรีดหิน

ความโกรธของคน นี่ท่านจัดแบ่งไปว่า เหมือนมีดกรีดพื้นดิน กรีดหิน รอยมันไม่หายเลย บางคนเป็นพี่น้องกันแท้ ๆ แต่ไม่ยอมเผาผีกัน อาฆาตเอาเป็นเอาตาย บางคนนี่มันโกรธพ่อ พ่อมันตายมันไม่มาเผา มันอาฆาต มันเก็บอารมณ์เคียดแค้นขัดเคือง พระพุทธเจ้าทรงบอกว่า หากไม่ระวังรักษาจิต ปล่อยให้อารมณ์ขัดเคืองเข้าครอบงำ ไม่ว่าเศรษฐกิจจะดีหรือไม่ดี ทุกข์มันก็เกิด

⚜ ทุกข์จากการลุ่มหลง

สาม จิตจะเป็นทุกข์เพราะไม่ระวังรักษาจิตในอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความลุ่มหลง บางคนนี่หลงอะไรอย่างชนิดที่ไม่น่าจะหลงก็มีนะ บางคนนี่หลงลูกหลาน หลงสัตว์เลี้ยง บางคนมันเหลือเชื่อจริง ๆ หมาตายนี่ รดน้ำศพให้นะ ใส่โลง นิมนต์พระ

บังสุกุล ถวายสังฆทานให้หมา พระนี่มึนเลย พระมาเล่าให้ฟัง เจอสองสามรายแล้ว แกหลงจริง ๆ แต่ไอ้หมาตัวนั้นมันก็ดีนะ มันแสนรู้ ตัวที่แกต้องบังสุกุลใส่โลง นิมนต์พระไปสวดด้วยนะ ตอนเผาหมา ทำอย่างกับคนเลย คนซะอีกหลงทำอะไรเลว ๆ นี่เขาต้องคิดว่ามันตายแล้ว

⚜ ความตายสองแบบ

พระพุทธเจ้าท่านบอกว่าความประมาทนี่ทำให้คนตาย คนประมาทแล้วเหมือนคนตาย ตายเสื่อมน่ะมันไม่เป็นไรหรอก สังขารมันเสื่อมไป โรคภัยไข้เจ็บทรุดโทรม เสื่อมตาย มีแต่คนสงสาร มีแต่คนเสียดาย ส่วนตายเสีย นี่หมายความว่าอย่างไร คือ มันประพฤติตัวน่ารังเกียจยิ่งกว่าซากศพเน่าเหม็น และที่เลวที่สุดก็คือ สามี ภรรยา ลูก พ่อแม่ นี่ต้องตัดใจว่ามันตาย เช่น ลูกเลวที่สุด ผลาญเงินพ่อแม่จนพ่อแม่ทนไม่ไหว ในที่สุดพ่อแม่ต้องตัดใจว่านึกเสียว่ามันตายไปแล้ว ฉันทำใจได้แล้ว ฉันคิดว่ามันตายไปแล้วไอ้ลูกคนนี้

อย่างนี้เขาเรียกตายอะไร ตายเสีย ประพฤติกรรมเสีย ส่วนตายเสื่อมนั้นไม่มีใครเขาว่า

ความหลงที่ทุกข์ที่สุด

ทีนี้พูดถึงเรื่องความหลงของคนเรานี่ หลงที่แย่ที่สุดเขาเรียกว่า หลงเห็นผิดเป็นชอบ หลงเห็นชั่วเป็นดี หลงกงจักรเป็นดอกบัว เมื่อเร็ว ๆ นี้ไปเทศน์ที่เชียงใหม่ มีเด็กนิ้วขาดมากเลย เพราะมันเล่นประทัด เล่นดอกไม้เพลิง ตอนหยิบดอกไม้เพลิงมาเล่น มันนึกว่าอะไร มันนึกว่าเป็นดอกบัว พอระเบิดดัง **ปัง!** นิ้วขาด อ้อ...กงจักรหรือนี่ กว่าจะรู้นิ้วก็ขาดไปเสียแล้ว แต่เราก็ยังหลงเล่นของพรรค์นี้กัน มีแต่เผาผลาญ ไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตเลย

ความหลงนี่ คนมันหลงสนุก หลงเที่ยวกลางคืน ดูการเล่นเป็นของสนุกสนานในชีวิต ในที่สุดความหลงเหล่านี้มันทำให้เป็นทุกข์ ความจนน่ะมันไม่เท่าไหร่ คนสมัยก่อนนี้เขากลัวจนไม่เท่าไหร่ แต่เขากลัวบาป ถ้าต้องไปทำบาป ทำโง่ ทำเลว นี่ถือว่าเขากลัว กลัวเป็นมิจฉาทิฏฐิ กลัวเกิดเป็นคนอยู่เปล่า ๆ ไร้สาระ กลัวคำตำหนิจากพระพุทธเจ้าที่ว่าเป็นโมฆะบุรุษ แปลว่า อยู่เปล่า เกิดเปล่า ผลาญเงินไปเปล่า ๆ เช่น จุดประทัดดอกไม้เพลิงเล่นกันนี่ มันผลาญไปเปล่า ๆ ไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ไม่น่าจะทำ ก็ไปหลงว่าสิ่งเหล่านี้มันเป็นเหมือนดอกบัว จุด

ขึ้นไปแล้วก็แตกลงมา เกิดไฟไหม้ ก็มีความเสียหายหลายเรื่อง หลายอย่าง โดยเฉพาะเสียมลภาวะ เพราะควันดินประสิวพวกนี้ ก็ทำลายคละคลุ้งไปหมด

เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราพิจารณาดูใจของเราเองว่า สิ่งที่เรากำลังทำนี่เราหลงหรือเปล่า เรากำลังเห็นผิดไหม ถ้าเรา ระวังใจไม่ให้ไปหลงกับพวกนี้ได้ ทุกข์ก็ลดลง เศรษฐกิจก็จะดีด้วย เศรษฐกิจไม่ดีนี่ ส่วนหนึ่งมันมาจากความหลงไหล หลงไหลใน การกิน ในการเที่ยว อย่างชนิดที่เรียกว่า เท่าไหร่เท่ากัน หมด เท่าไหร่เท่ากัน

⚜ ทุกข์แห่งความมัวเมา

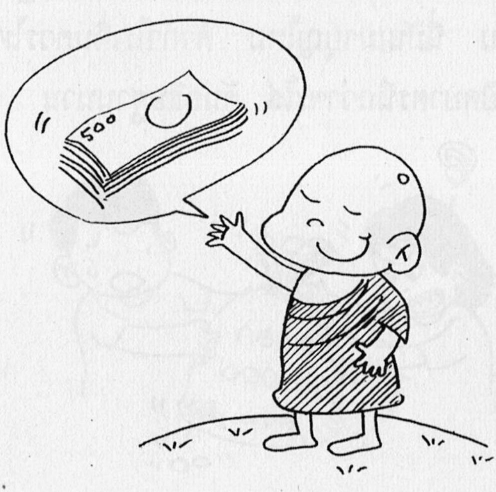
ทีนี้ข้อสุดท้ายก็คือ ระวังใจไม่ให้มัวเมาในอารมณ์อันเป็น ที่ตั้งแห่งความมัวเมา เวลานี้ของเมาน้ำเมานี่เหลือเกิน คนมัน มัวเมากินเล่นกันอย่างชนิดที่เรียกว่าไม่ยอมเลิกรา ปีนี้รถยนต์ก็ ซื้อลดลง อะไรก็ลดลง เที่ยวเตร่ก็ลดลง แต่เหล้าซิกลับไม่ลดลง จนขึ้นมา ตกงาน ไม่มีงานทำ ก็กินเหล้าอีก เหล้ากลับขายได้ มากกว่า แต่ไอ้ที่เมาที่เลวร้ายที่สุดตอนนี้น่ะ คือ เมาผลประโยชน์ ในความเมา ในน้ำเมา ในของเมา

อย่างเมื่อไม่นานมานี้ โยมคงจะได้ยินข่าวที่เมียหลวงกับเมียน้อยฟ้องแย่งมรดกกัน ๕๐,๐๐๐ ล้าน ผัวตายปุ๊บ ฟ้องแย่งมรดกกัน ผัวทำอะไรถึงรวยขนาดนั้นรู้หรือเปล่า มันเป็นยี่ปั๊วเหล้าภาคเหนือ ขนาดนี่ภาคเดียวนะ ถ้ามีซัก ๒-๓ ภาคละก็ คงจะเป็นแสนล้าน นี่ผลประโยชน์มหาศาลไอ้ของมึนเมามันมากขนาดนี้นี่เอง ไม่อย่างนั้นยาบ้ายาอะไรคงค้ากันไม่ได้หรอก

โลกเราสังคมเรานี่เราทุกข์เดือดร้อน เพราะคนมึนเมาผลประโยชน์ในความเมายาเสพติดนี่เป็นปัญหาที่สุด เรื่องเมาเพศเมาสุรา เมาการพนัน เป็นชีวิตที่ไม่สร่างเมา แม้แต่ศาสนานี่ถ้าคนรักษาศึกษาไม่ดีก็พลอยเมาไปด้วย ทำบุญกันแบบเมาบุญเมาสวรรค์ ใส่บาตรทัพพีเดียว ขันเดียว อธิษฐานเอาสวรรค์เจ็ดชั้นแปดชั้น นี่มันเมาบุญไหม ค้ากำไรเกินควรไหม พระยืนขาสั่นเลย เปิดบาตรนึกว่าจะใส่ ดันอธิษฐานนาน

คนเราเวลานี้ แม้กระทั่งเรื่องเมาศาสนา เมาบุญ เมาสวรรค์ บางคนมาเป็นทุกข์เพราะเขาบอกต้องสร้างโบสถ์ สร้างเจดีย์ สร้างพระพุทธรูป แต่ตัวเองไม่มี ไม่มีเงินก็ดันไปกู้เขามา นี่ไม่ถูก สร้างบุญไม่ถูกหลัก มันมัวเมาวัตถุกันเกินไป และเดี๋ยวนี้หลายวัดเริ่มสร้างเจดีย์ใหญ่ ๆ สร้างโบสถ์วิหารใหญ่ ๆ หลังละร้อยล้าน เมื่อสองวันนี้มีโยมมาที่วัด บอกว่าวัดหนึ่งกำลังจะตอกเสาเข็มสร้างเจดีย์ ไม่ใช่ตอกตรงกลางนะ ตรงกลางตอกไปแล้ว ๔-๕ ร้อยล้านทีนี้ตอก รอบ ๆ ที่ลานเชิงอะไรนี่แหละอีกร้อยล้าน ในภาวะเศรษฐกิจไม่ดีแบบนี้ ถ้าวัดหลงสร้างก็ยิ่งไปใหญ่เลย

ธรรมะรักษาใจ

เพราะฉะนั้น คนเรานี่จิตไม่ได้เป็นทุกข์เพราะเศรษฐกิจไม่ดี จิตเป็นทุกข์เพราะรักษาใจไม่เป็น ไม่ระวังรักษาใจ ใจก็เป็นทุกข์ทั้งเศรษฐกิจดีและไม่ดีอยู่นั่นแหละ ปีที่เศรษฐกิจดีคนฆ่าตัวตายมีไหม ก็มี คนผูกคอตายเรื่องชู้สาว ฆ่ากันตายเรื่องชู้สาว คนเป็นทุกข์ติดคุกติดตะรางเพราะโกรธแค้นกันมีไหม มันก็มี

ตกลงว่า จิตเป็นทุกข์นั้นไม่ได้อยู่ที่เศรษฐกิจ แต่อยู่ที่ระวังรักษาใจไม่เป็น เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า ควรทำความไม่ประมาทไว้ในใจสี่อย่าง ถ้าพูดให้สั้น ๆ จำง่าย ๆ คือ กำหนัด ขัดเคือง ลุ่มหลง มัวเมา พยายามรักษาใจไว้ อย่าให้สี่อย่างนี้ครอบงำเกินไป ใครมีสามีภรรยาแล้ว ก็อยู่กันเป็นคู่ของตัว ไม่มีปัญหาหรอก ไม่มีใครเขาว่า แต่ถ้าปล่อยให้มันพล่านกระจายทั่วไปก็ลำบาก โรคเอดส์รอคิว นึกถึงวัดของท่านอลงกตนะโยม เมรุแตกไปสองหลังแล้ว นี่ไปรอคิวจ่อคิวจะตายดูแล้วก็ผื่นขึ้นเตรียมตัวจะตายกันเยอะเลย

เมื่อก่อนประเทศไทยต้องประสบครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดที่มนุษย์ตายกันมากที่สุดด้วยโรคห่า ชนิดที่เขาเรียกว่าตายเป็นใบไม้ร่วงเลยแหละ และคราวนี้เอดส์มันก็กลับมาเป็นห่าครั้งที่สอง ทำให้

คนตายเป็นใบไม้ร่วง ตอนนี้ถ้าถามตามมูลนิธิดูแลเด็กกำพร้า เด็กที่อยู่ในความดูแลมากที่สุดก็คือเด็กที่พ่อแม่ติดเอดส์ตาย แต่ลูกเขาไม่ตาย เขาก็เอามาเลี้ยงไว้ที่นั่นหมด เพราะคนเขารังเกียจ พ่อเขาตายด้วยโรคเอดส์ แม่เขาตายด้วยโรคเอดส์ แต่ที่จริงก็ไม่ติดหรอก แต่ว่าคนเขารู้สึก นี่เด็กคนนี้พ่อแม่มันตายเพราะโรคเอดส์ ก็ไม่มีใครเอา เลยต้องเอาไปให้ที่มูลนิธิที่เขาดูแลอยู่ น่าอนาถใจจริง ๆ นี่แหละความทุกข์เหล่านี้มันเข้ามาเตือนแล้ว เทวทูตมาเตือนแล้ว เรานี่อย่าระเริงหลงมัวเมาประมาท

❧ มรดกชิ้นสุดท้าย

พระพุทธเจ้าบอกคำสอนทั้งหมดเพียงคำเดียว คือ ความไม่ประมาท เพราะรอยเท้าสัตว์อื่นใหญ่สัตว์เล็ก ๆ เหยียบไปในสัตว์ที่เรียกว่าช้างทุกเท้าเลย คำสอนทุกคำของพระพุทธเจ้าใส่ลงไปในคำว่าไม่ประมาทได้ทั้งหมดเลย เคยได้ยินไหมอุปมานี่ พระพุทธเจ้าบอกว่า เราสอนอะไรไปกี่อย่างก็ตาม สรุปแล้วลงไปในความไม่ประมาทเพียงเรื่องเดียว

ก่อนที่พระพุทธเจ้าจะดับขันธปรินิพพาน ปัจฉิมโอวาทว่าไว้อย่างไร ปัจฉิมโอวาทมรดกชิ้นสุดท้ายที่พระพุทธเจ้าทรง

มอบให้ ท่านได้ตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราขอเตือนท่านทั้งหลายว่า วายาธรรมาสังขารา สังขารทั้งหลายมีความไม่เที่ยง ย่อมเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา เธอทั้งหลายจงทำความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด เมื่อเห็นประโยชน์ตน เมื่อเห็นประโยชน์ผู้อื่นที่ทำประโยชน์ผู้อื่น หรือจะทำทั้งประโยชน์ตนและผู้อื่นให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทก็ยิ่งดี

นี่เป็นโอวาทครั้งสุดท้ายก่อนจะปิดพระโอษฐ์ จึงบอกว่าคำสอนทั้งหมดที่สอนมา มันลงอยู่ในคำเดียวว่า **ไม่ประมาท**

⚜ บุญเหนือบุญ

เพราะฉะนั้น บุญที่ไม่ควรเมา ที่ต้องเสียเงินเสียทอง พระพุทธเจ้าจึงบอกว่า การทำใจให้เห็นความไม่เที่ยง อยู่อย่างไม่ประมาท ชื่อว่าทำบุญดีที่สุดในบรรดาบุญทั้งหลาย โยมจะมีเงินถวายพระพุทธเจ้า ถวายอาหารพระพุทธเจ้า ๑๖ ครั้ง ท่านตรัสว่าก็ยังไม่เท่ากับเจริญเป็นอนิจสัญญาด้วยความไม่ประมาท คือ ให้รู้ไว้ในใจว่าเราไม่เที่ยงนะ ความรวยของเราก็ไม่เที่ยงนะ ความมั่งคั่ง ความอยู่ดีมีสุข โรคภัยไข้เจ็บ มันก็ไม่เที่ยงนะ ชีวิตเรานี่ตอนนี้มันอยู่ดีอย่างนี้ แต่มันไม่เที่ยงนะ มันอาจจะ

เปลี่ยนจากอย่างนี้ไปเป็นอย่างโน้นได้นะ เราก็ฝึกทำใจไว้ พอเวลามันเป็นขึ้นมาก็พูดในใจว่า กูว่าแล้ว เราพูดว่ากูว่าแล้ว กับคำว่า โอ้ ไม่น่าเลย อันไหนจะดีกว่ากัน เวลามันเปลี่ยนแปลงขึ้นมาเราก็บอกกูว่าแล้วไง ถ้าบอกว่ามันทำไมเป็นอย่างนี้ ทำไมมันถึงเป็นอย่างนี้ ที่จริงมันก็เป็นเช่นนั้นเอง เพราะว่าโลกมันไม่เที่ยงนะ

เอาล่ะพวกเรา ยังไงก็เตรียมรับมือ เตรียมตัวสู้กับความเสื่อมความเปลี่ยนแปลงของโลกไว้ให้ดี นั่งท่องว่า กูว่าแล้วไง กูว่าแล้วไง กันดีกว่า ตั้งท่ารอไว้ก่อนก็น่าจะดี

วันนี้ก็ขอให้ข้อคิดเตือนใจไว้เท่านี้ก่อน ขออวยพรให้ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้อยู่อย่างไม่ประมาท จงเอาบทเรียนของความทุกข์จากเศรษฐกิจไม่ดี เปลี่ยนเคราะห์ให้เป็นโอกาส ทำโอกาสให้เป็นโชค และอยู่ด้วยความระมัดระวัง ฝึกฝนจิตใจจนกระทั่งภูมิต้านทานทางจิตดี สถานการณ์โลกจะเป็นอย่างไรใจก็ไม่เป็นทุกข์เป็นร้อนกับเศรษฐกิจ ขอให้รักษาจิตระวังใจให้เป็นสุขร่มเย็นตลอดไปในทุกทิพาราตรีกาลเทอญ.

แขกของใจและการควบคุมจิต

พ ร ะ ร า ช ธ ร ร ม นิ เ ท ศ

(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

ปล่อยปละละวาง

เขาทำดีทำชั่วตัวของเขา
อย่าเอาเหาใส่หัวของตัวหนา
มันจะยุ่งนุงนักหนักอุรา
ตามยถากรรมเขาเราสบาย ฯ

สมัยใดทำใจให้ผุดผ่อง
จากหม่นหมองราคินสิ้นทั้งหลาย
จะพบสุขสดใสใจสบาย
อภิปรายคงไม่ชัดปัจจัตตัง

นึกนึกแล้วก็น่าอนาถหนา
เพราะตัณหาพายุ่งออกนุงถัง
ต้องรบราฆ่ากันลั่นลือดัง
ใครพลาดพลั้งแล้วก็ตายวายชีวา ฯ

■ ■ ■

: จากหนังสือ “ธรรมะจากสวนแก้ว”

ธรรมะเพื่อชีวิต

แขกของใจและการควบคุมจิต

■ ***ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...***

การบรรยายธรรมในวันนี้ ก็คงจะได้นำข้อคิดหลักธรรมกับการรู้จักพัฒนาชีวิตจิตใจ การพัฒนาชีวิตก็คือการทำให้จิตใจเราเจริญ ถ้าหากว่าเรามีจิตตภาวนา คือ ทำชีวิตให้พัฒนา ชีวิตที่พัฒนาก็คือชีวิตที่มีจิตใจเจริญ

เดี๋ยวนี้เราอาจจะรู้จักสภาพธรรมชาติของจิตใจน้อยเกินไป มัวแต่อยากจะแข่งขันกันให้มันเจริญทางวัตถุมากจนเกินเหตุ ก็เลยทำให้วัตถุกับอะไรต่าง ๆ เดี๋ยวนี้มันกลับกลายเป็นตัวก่อกวนความเจริญชีวิตไปเลย ชีวิตจริง ๆ นี่มันต้องการความสงบ ต้องการความร่ำงับ ต้องการสภาพเดิมของจิตที่แท้จริง เรายังรู้จัก

เรื่องนี้กันน้อยไปเกินไป อย่างเช่นเมื่อตอนเรายังเด็ก ๆ เราจะไม่ค่อยมีอะไรมารบกวนจิตใจมาก

⚜ จิตมีประภัสสรเป็นที่ตั้ง

เขาบอกว่าจิตเดิมมันเป็นจิตเด็ก ๆ ไม่ค่อยมีอะไรมากวนเรื่องราคะก็ไม่กวน เรื่องหลง เรื่องชอบ เรื่องค่านิยมประเภทอะไรครอบงำกันง่าย ๆ เนี่ยมันไม่ค่อยมี จึงใช้คำว่าประภัสสรมิตรทางจิต จิตนี้มีความประภัสสรอยู่ก่อน จิตนี้มันมีความเป็นของเดิมแท้ ๆ มันประภัสสรเหมือนกับพระจันทร์ที่ไม่มีเมฆ แต่เมฆมันจรมาเป็นขาว ๆ บางทีใช้คำว่า **อาคันตุเกหิอุปกิเลเสหิ** ซึ่งแปลว่าเป็นเหมือนอาคันตุกะจรมา อะไรที่มันเข้ามาในจิตแล้วทำให้เราปั่นป่วน มันไม่ได้เข้ามาตลอด มันมาเป็นกระแส มันมาเป็นครั้งคราว

จิตนี่มันมีแขกมาเยี่ยมเป็นครั้งคราว บ้านเรานี่ว่างอยู่ก่อนโบสถ์เมื่อก่อนนี้ว่าง พวกเราเข้ามาฟังกันก็มาเป็นครั้งคราว ไม่มีใครนั่งอยู่ในโบสถ์นี้ตลอด เดี๋ยวก็โบสถ์นี้ว่าง เมื่อเช้านี้ก็ว่าง แต่พวกเราจรเข้ามาฟังกัน มาศึกษา มาทำกิจกรรมอะไรต่าง ๆ โบสถ์หลังนี้ บ้านหลังนี้ ใจหลังนี้ เรือนใกล้เรือนใจนี้ มันก็เกิด

มีแขกมา แขกมาก็มีเรื่องวุ่นวาย เพราะแขกบางคนก็แปลก ๆ เมื่อตะกี้แขกตัวเล็ก เขาก็กลิ้งขวดนมมาวิ่งเล่นอะไรของเขา นั่นก็เป็นแขกตัวเล็ก แขกตัวโตก็มี แขกแก่ แขกเมา ก็มีเรื่อย ๆ ไอ้โบสถ์หลังนี้มันจะมีแขกมาเยี่ยมแล้วก็มีท่าทีแปลก ๆ มาแบบเด็ก ๆ ก็มี มาแบบหัวขโมยก็มี บางคนก็มาขโมยกระถางธูป แขกตัวนี้พอมาทีมันก็หายไปที มันมาเป็นครั้งคราว

⚜ กิเลสทำให้จิตเศร้าหมอง

จิตนี้ประภัสสร มีกิเลสจรมาให้เศร้าหมอง ขุ่นมัว เป็นครั้งคราว ทีนี้ เรานี่มันมีหน้าที่ดูแลจิต รักษาจิต เราจะปล่อยให้อะไร ๆ เข้าไปอยู่ในนั้น เหมือนปล่อยให้แขกที่มีนิสัยไม่ดี อะไรไม่ดีเข้ามาเต็มบ้านไปหมด บ้านเราก็วุ่นวาย จิตเราก็เหมือนกัน ปล่อยให้อะไรชั่วร้ายเข้ามามาก ๆ มันก็วุ่นวาย ปล่อยให้โลภมากเข้า อยากได้สวยเหมือนเขาบ้าง เดี๋ยวพอเขาแฉขึ้นมา ก็เกิดเรื่องวุ่นวาย จิตของตำรวจพวกนั้นโลภเกินไปหรือเปล่า เขาปล่อยให้ความโลภเข้าไปกระตุ้นจิต ทำให้โลภมาก

ทีนี้ ถ้าเกิดปล่อยให้ความโกรธความแค้นครอบงำจิตล่ะ เดี๋ยวนี้มันมีพวกหนึ่งที่แค้นพวกตะวันตก มันก็ตั้งองค์กรก่อการ

ร้าย ไม่ก่อการดีหรอก มันก่อการร้าย บึ้ม! ที่นั่น พลีชีพที่นี่ ด้วยความอาฆาต ขับเครื่องบินชนก็มี

นี่โลกนี้เมื่อก่อนมันไม่มี มันเพิ่งจะเกิด แล้วมันก็จะเกิดรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ แขกหน้าใหม่มันมาแปลก ๆ แล้วความลุ่มหลงมันก็มาแรงขึ้น ๆ

เกิดมาก็ไม่เคยเห็นเด็กมันลุ่มหลงอะไรกันขนาดนี้ สมัยอาตมายังเด็ก ๆ ก็มีดารานักร้องดังมากมาย พอเขาตายเราก็ไม่ได้น้ำตาไหลอาลัยอาวรณ์ แต่เด็กสมัยนี้มันไปนั่งเฝ้าดารา แล้วก็พับนกกระเรียนร้องไห้ร้องห่ม ซึ่งความหลงชนิดนี้มันก็ไม่ได้มีมาตั้งแต่เด็ก มันเพิ่งเกิดความนิยมชมชอบครอบงำไหลตามกันไปเป็นครั้งคราว ไม่รู้เหมือนกันนะว่า ถ้าแม่เขาป่วยเขาจะทำแบบนี้

กันบ้างหรือเปล่า นี่เรียกว่าความหลงมันก็เข้ามาสุมอยู่ในจิต มันมาเป็นคราว ๆ มันไม่ได้หลงตลอด มันหลงแล้วเดี๋ยวก็ลืม แล้วก็ไปหลงคนใหม่อีก มันก็มีหน้าใหม่ออกมาถูกใจวัยรุ่นอีก แล้ววัยรุ่นก็ครุ่นคิดลุ่มหลง การเล่าการเรียนก็เสียเวล่ำเวลา มีหน้าที่ก็ต้องเรียนหนังสือหนังหา ไม่ใช่มีหน้าที่ไปนั่งพับนกกระเรียนเกะกะขวางห้อง หมอเขาจะทำงานทำการ ลำบากต้องจัดห้องให้ร้องไห้อีก นี่แหละความหลง

เพราะฉะนั้น คนเรามักไม่ค่อยศึกษาสภาพของจิต มันจึงมีจิตที่ไม่พัฒนา เดี๋ยวนี้การพัฒนานี่มันก็ดูยาก เพราะตามศัพท์นี่คือมันทำให้มากยิ่งขึ้น ๆ เขาเรียกว่าพัฒนา เราต้องมาดูกันว่าการพัฒนาจริง ๆ นั้นมันต้องขึ้นกับการกระทำอะไรบ้าง มันยังใช้กันผิด ๆ อยู่หรือเปล่า

การพัฒนาที่ถูกเป้าหมาย

พัฒนา คือ การทำให้มันมากขึ้น ๆ บอกว่าโลกนี้เจริญเพราะมันมีอะไรมากขึ้น ๆ แต่เรารู้หรือเปล่าว่าเรากำลังทุกข์กับการที่มันมีอะไรมากขึ้น ๆ พระเองก็พลอยทุกข์ไปด้วยกับไอ้สิ่งที่มันมากขึ้น

เมื่อก่อนนี้ เวลาไปเทศน์นี่สบายเลย เทศน์อย่างสงบ แต่เดี๋ยวนี้มันมีวัตถุที่อ้างว่าเจริญแล้วเป็นตัวกวน เช่น โทรศัพท์มือถือ พอเทศน์ ๆ เดี๋ยวกริ๊ง...ออกมาแล้ว แล้วเขาก็พูด รับเลยนะขณะพระกำลังเทศน์ ถามว่านี่มันพัฒนามาเพื่ออะไร เดี๋ยวถ้าใครเปิดโทรศัพท์รับในที่นี้ต้องว่ากันบ้าง พวกไม่รู้กาลเทศะจังหวะสถานที่

นี่เห็นไหม ไอ้เราว่าเราเจริญพัฒนาจนมีนั่นมีนี่ จนคนเกิดเป็นทุกข์เพราะความไม่มีกับความมีนี่เยอะขึ้น ๆ เมื่อตอนเราเป็นเด็ก ๆ โชคดีอย่างหนึ่ง คือ ไม่ค่อยเดือดร้อนเพราะความไม่มี เพราะเหลียวไปทางไหนก็เจอแต่คนไม่มี มันไม่เห็นมีอะไรกันเลย เราก็ไม่รู้จะมีไปทำไม มันไม่มีมือถือ มันไม่มีคอมพิวเตอร์ เราก็ไม่ต้องคิดจะมี เพราะเหลียวไปทางไหนเขาก็ไม่มี เดี๋ยวนี้พอเหลียวไปดู เขามีรองเท้าราคาแพง เราก็อยากได้ กระเป๋าเขาหิ้วมาราคาสูง เราก็อยากมี เห็นเขามีมือถือใหม่ ๆ ก็อยากมีบ้าง ก็กระเสือกกระสนจนได้ นึกว่าจะหมดทุกข์ เอ้า ตกรุ่นอีกแล้ว ทุรนทุรายอีก อยากได้รุ่นใหม่

เห็นไหมการเป็นทุกข์กับการพัฒนานั้น มันทำให้คนเรามีสภาพจิตใจย่ำแย่ แล้วก็ยังพยายามหาทางพัฒนากันทุกรูปแบบ อยากจะพัฒนาสถาบันนั้นองค์กรนี้ของตัวให้ดีขึ้นสุด ๆ รู้สึกว่า

ยังมองไม่ออกว่าไอ้คำว่าพัฒนานี่มันได้แก่อะไรกันแน่ ท่านบอกว่าทำให้มันมากขึ้นทุก ๆ เรื่อง ทำให้มันเจริญทุกอย่าง จนโลกนี้กลายเป็นโลกที่เจริญด้วยปัญหา เจริญด้วยความทุกข์ เจริญด้วยการเบียดเบียนกันหนักขึ้น เจริญด้วยความลุ่มหลง มีค่านิยมแปลก ๆ ในเรื่องการลุ่มหลงมากขึ้น แล้วก็เลวร้ายเพิ่มขึ้น หรือว่าเราจะดูการพัฒนาแต่ละเรื่อง ๆ เช่นว่า ตอนนี้ต้องปฏิรูปการศึกษา ต้องพัฒนาการศึกษา แล้วเป็นไง การศึกษาเจริญพัฒนาไปถึงไหนแล้วตอนนี้

⚜ โทษของการพัฒนาผิดหลัก

สังเกตให้ดีก็ไม่เห็นมีสิ่งที่น่าพอใจในการศึกษา หรือควรจะพอใจที่เป็นผลมาจากการศึกษา ตรงกันข้าม ยังมีอันธพาลในสถาบันการศึกษามากขึ้น นักศึกษาตั้งแก๊งค์กันเยอะขึ้น ลักรถไปแยกชิ้นส่วนขายตั้งแก๊งค์กันก็มี และที่แย่ที่สุด ไม่รู้มันเกิดขึ้นได้อย่างไร จริงไม่จริงตอนนี้กำลังทำวิจัยกันหนัก เขากำลังทุกข์กันมาก ก็คือว่า นักศึกษาทำแต้มชั่วแข่งกัน เข้าใจหรือเปล่า! มันแย่ถึงขนาดว่า ใครฆ่าพวกวิศวะกับแพทย์ได้ แต้มสูง ก็จะได้เป็นหัวหน้านักศึกษา หัวหน้าแก๊งค์ ส่วนเด็กผู้หญิงก็ทำแต้มใคร

จะฟันผู้ชายได้มากกว่ากัน แล้วก็มาอวดกัน นี่มันอะไรกัน มันเป็นผลของการเจริญทางการศึกษาหรือเปล่า ปาร์ตี้ยาเค ยาอีกลุ่มไหนทำมากที่สุดตอนนี้ กลุ่มที่มีการศึกษา แล้วกลุ่มไหนใช้เงินเปลืองไปเที่ยวเธค ผับ อาร์ซีเอ กันมาก

อาตมาพยายามจะหาทางพัฒนาปฏิรูป หาทางกลั่นกรองหาแนวทาง จนกระทั่งมาฮือกันเรื่อง ชายด์เซ็นเตอร์ แล้วก็มาไฟล์เซ็นเตอร์ ว่าจะเอามาเด็กเป็นศูนย์กลางการศึกษา เด็กมันเสียศูนย์ไปแล้วจะเอามันเป็นศูนย์กลางอีก นี่ก็พยายามหาทางคิดกันทุกวี่ทุกวัน เพื่อจะพัฒนาการศึกษา

⚜ จัดระเบียบจิตใจให้ถูกต้อง

ถ้าเราไม่พัฒนา ไม่จัดระเบียบจิตใจให้ดีถูกต้อง เราก็ต้องมานั่งจัดระเบียบสังคม ถ้าเราจัดระเบียบจิตใจให้ถูกต้อง เห็นถูกเห็นควร เห็นดี เห็นงาม ให้มันรู้ว่าสภาพของจิตไม่ใช่ไปเอาไอ้โน่นไอ้นี่มาชั่วครู่ชั่วยาม จิตต้องรู้จักคำว่าหักห้ามบ้าง เบรครั้งยับยั้งบ้าง ห้ามใจไม่อยู่นี่เป็นอันตรายที่สุด

คนเราที่ห้ามใจไม่อยู่ มันแลดูอดสู มันแลดูไม่เป็นตัวของมันเอง มันถูกใครต่อใครลากจิตลากใจของมัน จนมันเป็นทุกข์

ระทมขมขื่น เป็นปัญหาตามเขาไป ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ปัญหาส่วนตัวซักนิดหนึ่ง นี่มันเป็นเพราะอะไร

ถามว่า การศึกษาที่จะใช้กันต่อไปนี้ จะต้องแก้ไขไหม หรือว่าจะต้องมีอะไรเพิ่มเติม เมื่อก่อนการศึกษาอยู่ที่วัดแยกออกไป เดี๋ยวนี้พวกเราเห็นท่าจะต้องย้อนยุคกลับมาใหม่ ไม่อย่างนั้นก็คงจะเจอวิกฤติของเยาวชนรุ่นต่อไปนี้หนักข้อขึ้น

⚜ ภูมิปัญญาของบรรพชน

ตอนนี้เด็กถูกทิ้งมากขึ้นไหม แล้วก็เป็นผลของใคร คนมีการศึกษาเขาทิ้งลูกไหม ตกลงว่าฉลาดจะรับผิดชอบ หรือฉลาดจะปัดความรับผิดชอบ บางทีคำพูดหรือคำสอนนี่ ไม่ต้องรอฟังจากดอกเตอร์ ศาสตราจารย์ ที่ไหนหรอก คำสอนแบบโง่ ๆ ที่

คนยุคนี้มองว่าโง่งมงาย แต่มันกลายเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านของบรรพชน โยมว่าคำนี้เขาสอนฉลาดไหม เช่น ทำให้เราเรียนให้รู้ให้รอด ให้เราจบ ให้เราสิ้นเสียก่อน เขาเตือนลูกผู้ชายว่าให้บวชเรียนเสียก่อน เออ...เอ็งบวชก่อนเบียดนะดีแล้วลูก เอ็งบวชให้แม่ได้เกาะชายผ้าเหลืองน่ะดีแล้วลูก เอ็งยังเล็กอยู่ ยังเอาตัวเองไม่รอดเลย อย่าเพิ่งไปมีเมียมีแฟนเลยลูก เขาเตือน...

คำพูดซื่อ ๆ อย่างนี้ คนเดี๋ยวนี้พูดเป็นไหม ไม่เป็น มัวแต่ไปห่วงเขา จนตัวเองไม่ได้ห่วงเลย พวกโยมนี่เรียนกันจนขึ้นมหาวิทยาลัยแล้ว บางทีก็มั่วสุมกันจนกระทั่งเงินที่พ่อแม่ให้มาเรียนหมดไปเพราะเรื่องแบบนี้ ก็ต้องทบทวนกันแล้วว่าจะเรียนให้มันมีการศึกษาเพื่อจะได้พัฒนาชีวิตได้หรือยัง

⚜ สภาพจิตที่พัฒนาแล้ว

ชีวิตพัฒนา คือ การทำให้จิตมันเจริญ จิตใจมันเจริญขึ้น จิตที่เจริญเป็นอย่างไร ลองมาดูกันซักนิดซิว่า จิตที่เจริญนี่มันมีสภาพอย่างไร ฝึกอย่างไร เรียนรู้ฝึกฝนอย่างไร จิตถึงจะเจริญแล้วพาชีวิตให้เจริญ แล้วก็พาโลกหรือประเทศชาติให้เจริญ

มีอีกคำหนึ่ง จากคำว่าเจริญกับคำว่าพัฒนา ที่ใช้กันมากในปัจจุบัน ทางศาสนาใช้คำว่า ภาวนา จิตตภาวนา หรือมีการภาวนา ซึ่งมันก็แปลว่าทำให้เจริญเหมือนกัน แต่มันเป็นภาษาธรรมะ ซึ่งใช้กันอยู่ในวัด ไม่ค่อยมีความเปลี่ยนแปลง

ส่วนคำว่า การพัฒนา ที่รู้จักกันดี ก็แปลว่าทำให้เจริญเหมือนกัน คำนี้ใช้กันที่นอกวัด ข้างนอกวัดเขาจะเรียกว่าช่วยกันพัฒนา เดี๋ยวนี้ก็นำมาใช้กับวัดอีก เช่น วัดพัฒนาตัวอย่าง เรื่องแบบนี้น่าศึกษาไหม

วัดพัฒนาตัวอย่าง รู้ไหมคือวัดทำอะไร ก็คือวัดที่มีโบสถ์สวย เจดีย์สวย แล้วก็เรียกว่าวัดพัฒนา แต่วัดที่ได้ชื่อว่าพัฒนาแล้วเนี่ย แต่จิตใจบางคนก็ต่ำที่สุด ทำให้เกิดปัญหาอื้อฉาวขึ้น อย่างวัดบางวัดใช้เงินสร้างหมื่นกว่าล้าน โดยสมภารองค์เดียวหาเงินมาถลุงมาพัฒนาเป็นหมื่น ๆ ล้าน เป็นเจดีย์หมื่นล้าน เป็น

อะไรหมื่นล้าน เป็นพัน ๆ ล้าน แต่คดีเพี้ยบเลย ขึ้นโรงขึ้นศาล โกงที่ดินกันวุ่นวาย นั่นมันยังไม่ใช่การพัฒนาที่ถูกหลัก ที่ถูกคือ ต้องพยายามทำจิตใจให้มันเจริญ ให้มันมีจิตตานุภาพ คือ มีอานุภาพในการหักห้ามใจ ถ้าเห็นอะไรได้ยินอะไรแล้วเนี่ยจะนำพาไปปรุงแต่งให้เกิดกิเลส แล้วเราห้ามใจตรงนั้นอยู่ได้ ถึงจะเรียกว่าใจนี้มันมีความเจริญ

สมัยก่อนเขาเรียกพระว่า ท่านผู้เจริญ พระไม่มีอะไรเลย กล้องก็ไม่มี ใช้คอมพิวเตอร์ก็ไม่เป็น แต่เขาเรียกว่าท่านผู้เจริญ แต่เดี๋ยวนี้เราเรียกกันว่าท่านผู้มีเกียรติใช่หรือเปล่า แต่ก็มีนะ ที่ทำตัวน่าเกลียดหลายคน

เดี๋ยวนี้คนในสภาเขาจะใช้คำว่า ท่านผู้มีเกียรติ เขาไม่ได้ใช้ท่านผู้เจริญนะ น่าเอาไปใช้ไหม ท่านประธานสภาผู้เจริญ ท่าน ส.ส.ผู้เจริญ ฯลฯ

⚜ ความเจริญทางวัตถุ

เดี๋ยวมาดูกันใหม่อีกนิดหนึ่ง คำว่า เจริญหู เจริญตา เจริญใจ กับเจริญทางวัตถุ ที่มันมากมายจนกลายเป็นตัวปัญหา เมื่อก่อนเทศน์ไม่มีปัญหา เพราะพวกมือถือไม่รบกวน

เดี๋ยวนี้บางทีเชื่อไหม เขานิมนต์เราไปเทศน์เรื่อง ชุมชนเข้มแข็ง เดี๋ยวนี้เราไปเทศน์นะ เขานั่งกันข้างหน้า รับโทรศัพท์ไปพร้อมกันทีเดียว ๓ คนเลย แล้วมันอยู่ใกล้ ๆ กัน รับทั้งคู่มันก็ต้องตะเบ็งกันเข้าไป มันตะเบ็งเราก็เทศน์ไม่ออก เรายิ่งคิดชักจะฉงนใจ อยากเห็นความเจริญต่อไป หรืออยากลดความเจริญ เพื่อให้มันวุ่นวายน้อยลง มีความสงบมากขึ้น

นับวันมันจะมีแต่สิ่งที่แปลก ๆ เดี๋ยวนี้จะประชุมสัมมนากันก็ต้องในห้องแอร์นะ ที่แจ้ง ๆ โล่ง ๆ เขาไม่เอา เขาว่ามันไม่เจริญ ต้องประชุมในห้องแอร์เท่านั้นถึงจะเรียกว่าเจริญ

อย่างการกีฬาที่บอกว่าเจริญแล้ว มีมวยล้มต้มคนดูไหม ต้องไปจ้างเขามาแข่งกับเราทีหนึ่ง ๕๐ ล้าน เจริญในการเอาเงินออกนอกประเทศนี่ดีไหม ต้องเช่าโรงแรมดี ๆ ให้เขาพัก แล้วยังต้องหาหมอนวดไปนวดแขนนวดขาให้เขาอีก แล้วต้องให้ใครเป็นสปอนเซอร์ ต้องให้ใครอุปถัมภ์ การกีฬาเจริญนี่ต้องให้พวกยี่ปั๊วเหล้า พวกผลิตแอลกอฮอล์เป็นผู้อุปถัมภ์ แล้วตอนนี้จะห้ามมันโฆษณา มันก็ประท้วงกันแล้ว แล้วบอกว่าจะไม่อุปถัมภ์การกีฬา ตกลงว่าการกีฬานี่ต้องพึ่งเหล้าพึ่งยาเพื่อเจริญต่อไป นั่นมันไม่เจริญจริงเลย ถ้ามีหัวใจเป็นนักกีฬาจริง ก็ไม่ต้องอิงพวกแอลกอฮอล์อุปถัมภ์เลย มันไม่เจริญแน่

ระบบอาชญาวิทยา

อาตมามองว่าโลกเราเวลานี้ เพราะเราไม่ช่วยกันสืบทอดศาสนากันอย่างจริง ๆ จัง ๆ มันก็เลยเจริญทางวัตถุสุดขีด ระบบอะไรแปลก ๆ ต่าง ๆ อย่างระบบลัทธิต่าง ๆ ที่มันเกิดขึ้น มันล้มไปไม่รู้ตั้งกี่ลัทธิแล้ว คอมมิวนิสต์มันก็ล้มไปแล้ว ตอนแรกมันก็ว่าดีที่สุด และมันคิดจะล้มระบบอื่นหมด แต่เดี๋ยวนี้มันก็ไม่เหลือ พุทธศาสนาเกิดมาก่อนหลายลัทธิ ก็ยังอยู่มาจนกระทั่งปัจจุบัน แต่ก็ยังมีความรู้สึกว่าทุกคนยังไม่เข้าใจนะ

เพราะระบบอาชญาวิทยาที่เขาพยายามเรียนกัน ศึกษากันระบบนั้นระบบนี้ คุมความประพฤติ ตั้งกระทรวงยุติธรรม ย้ายคุก ย้ายอะไรต่ออะไรไปอยู่ตรงโน้นตรงนี้ เพื่อความถูกต้องทางกฎหมายทางยุติธรรม แต่แล้วมันก็ยังมีปัญหาเกิดขึ้นไม่หยุดหย่อน

ถามว่าในคุกนี่มียาเสพติดขายไหม เราอยากให้ดูให้พัฒนาอะไรเป็นหลัก อยากจะเรียนให้ก้าวหน้าก็ต้องมีอะไรเป็นหลัก อยากจะทำให้ระบบลงโทษอะไรเป็นหลัก

เคยมีเด็กนักเรียนถามอาตมาว่า หลวงพ่อ ศีลธรรมนี่เขามีไว้ทำไม ศีลธรรมดีอย่างไร แล้วจะรู้ได้ยังไงว่าศีลธรรมดี แล้วจะพิสูจน์ได้อย่างไร ถามว่าระหว่างมีคุกกับมีวัดเยอะ ๆ อย่างไหนจะดีกว่ากัน วันนี้เขาพาเธอไปคุก ๓ วัน จะไปไหม ถ้า

พามาวัด ๓ วัน พอมาได้ใช่ไหม เอาไหม ไปนอนคุกกันซัก ๓ วัน

แล้วเขาสร้างคุกขึ้นมาทำไม สร้างคุกไว้เพื่อใคร คุกมีไว้สำหรับคนไม่มีศีลธรรมใช่หรือเปล่า เพราะฉะนั้น การมีศีลธรรมก็คือเพื่อไม่ต้องมีคุกไว้ลงโทษคนที่ไม่อยากเข้าวัด ไม่อยากเข้าหาศีลธรรม ก็ต้องไปเข้าคุกเข้าตะรางกันเยอะแยะ แล้วมันไม่รู้สำนึกเลยหรือว่ามันเป็นเพราะอะไรที่ต้องไปนอนกันแน่นคุกเช่นนั้น แล้วเดี๋ยวนี้คนก็ไปติดคุกกันจนแน่นไปหมด เพราะคนไม่เข้าวัด วัดกำลังจะร้าง ตะรางกำลังจะเจริญ

ตอนนี้ที่วัดสวนแก้วนี้มีเด็กมามากที่สุด ซึ่งอาตมาได้ตั้งใจไว้แล้วว่าจะพยายามสร้างวัดให้เป็นประโยชน์ที่สุด และวัดต้องมีสถานภาพเป็นแหล่งให้ประโยชน์ทางปัญญา ด้านชีวิตงาม ชีวิตดี ชีวิตคุณจะเก่งวิชาการหรือวิชาชีพนั้นก็เรื่องของคุณ ไปหาเอาเองข้างนอก แต่วัดต้องมีทางเดียว คือ ชีวิตงาม ชีวิตดี ชีวิตงามเห็นหน้าเราแล้วเขาไว้ใจเหมือนยังกับไว้ใจดอกไม้ไม่มีพิษ อยากดู อยากมอง อยากดม อยากชิดใกล้

⚜ จิตเป็นศูนย์รวมแห่งกาย

ตอนนี้ก็อยากจะบอกว่า จิตตภาวนามันเป็นภาษาธรรมะ คือ การทำจิตให้เจริญ ตัวเองนั่นแหละจะได้รับประโยชน์จากจิตเจริญ คือ ทำให้ชีวิตพัฒนา การทำให้ชีวิตมันเจริญและพัฒนามันมีหลักอยู่อย่างหนึ่ง คือ มีหลักในบาลีแนะนำไว้ว่า ทุกอย่างมันรวมอยู่ที่จิต ถ้าคนเราไม่มีจิตเลย มันจะเป็นเหมือนท่อนไม้แข็ง ๆ อยู่เฉย ๆ ถ้าคนเราไม่มีจิตนึกคิดรับรู้อะไร ร่างกายมันก็จะเหมือนท่อนไม้อยู่เฉย ๆ มันไม่มีอะไรเลย

ฉะนั้น อัตตภาพนี้จิตเป็นผู้สร้างมันขึ้นมา เราจะสร้างเธค ผับ คลับ บาร์ ถามว่าใครสร้าง จิตมันน้อมใจอยากสร้าง

อยากทำจะสร้างอะไรต่อไปอีก ตอนนี้จิตมนุษย์อยากสร้างอะไรมากที่สุดรู้ไหม บ่อนการพนันเสรี ที่ทำแท้งเสรี ที่ขายเนื้อหนังเสรี ใช่ไหม? นี่แหละจิตเป็นผู้สร้าง ร่างกายมันก็แล้วแต่จิตจะนำไป จึงมีคำว่า มโนปุ๊บพัง มโนกรรมมา มโนเศรษฐา มโนมายา โลกทั้งหลายมีจิตนำไป มีจิตเป็นผู้คิด ผู้สร้าง ผู้ทำ ถ้าไม่มีจิตเพียงอย่างเดียว ลองคิดดู มันก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้น มันก็จะเหมือนท่อนไม้ท่อนหินระเกะระกะไปหมด

ที่นั่ง ๆ อยู่เนี่ยเป็นท่อนไม้ก้อนหินระเกะระกะเฉย ๆ มันไม่มีจิตที่จะไปคิดอะไรทำอะไร แต่เพราะมันมีสิ่งที่เรียกว่าจิตนี่แหละมันจึงมีอะไรเกิดขึ้นมากมาย เมื่อจิตมันคิดได้จิตก็ทำอะไร ๆ ให้เกิดอะไร ๆ ขึ้นมามากมายได้ จิตมันก็กำหนด จิตมันทำหน้าที่ทางไหนรู้ไหม ตอนนี้มันถึงจุดไคลแม็กซ์ นักศึกษาควรศึกษาตรงนี้นี่ดีนะ

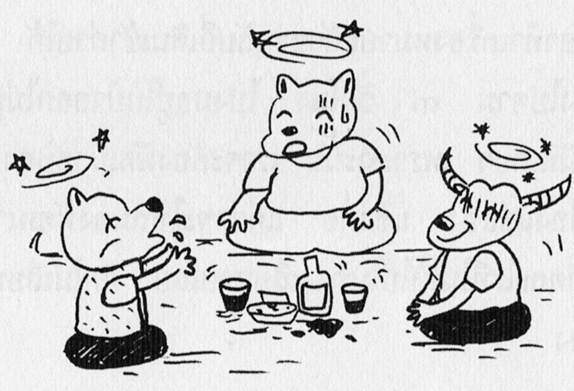
จิตมันทำหน้าที่ทางอายตนะ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย มันจะเชื่อมต่อมันจะสัมพันธ์กันตรงนั้นนะ มันเป็นตัวเชื่อมติดต่อกันระหว่างภายในกับภายนอก ผ่านทางหู ทางตา ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ มันไปสัมผัสรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสอะไรต่าง ๆ ขึ้นมา

ถ้าไม่มีตา หู จมูก ลิ้น กาย อยู่ภายในเมื่อไหร่ จิตก็ไม่มีเครื่องมืออะไรที่จะทำหน้าที่ มันทำงานไม่ได้เลย เพราะจิตมันทำหน้าที่ของมันแล้ว ทำหน้าที่สัมผัส มันก็ไปสัมพันธ์กับสิ่งภายนอก คือ รูปที่มาทางตา เสียงที่มาทางหู กลิ่นที่มาทางจมูก อาหารลิ้มรส รสชาติต่าง ๆ ก็มาทางลิ้น มันก็เกิดสิ่งหนึ่งเขาเรียกว่าเกิดความรู้สึก

⚜ เวทนา : ความรู้สึกเป็นสุข

ความรู้สึกอันนี้ทางศาสนา เรียกว่า เวทนา เวทนาไม่ใช่น่าเวทนาอะไรอย่างนั้น เวทนา คือ ความรู้สึกอร่อยเป็นสุข เพราะเป็นสุข อย่างชอบ บิ๊ก ดี้ทูบี มาก เพราะเขาร้องแล้วมีความสุขกระทบหู หน้าตาเขาก็ดี ดูแล้วเขาก็หล่อกว่าคนอื่น พอผัสสะแล้ว ใจเขาก็เริ่มคิดยอมรับ พอเขายอมรับชื่นชอบยอมรับคล้อยตามกันไป คนโน้นก็ยอมรับ คนนี้ก็ยอมรับ แล้วคนดังนี้ก็มีกาลต้องดับไป โดยวัยอันควรบ้าง ไม่ควรบ้าง บิ๊ก ดี้ทูบี นี่ก็ถือว่าวัยยังไม่ควรจะดับ แต่ก็มีอันเป็นไป เพราะว่าสมองมันมีแต่เชื้อรา สมองมีเชื้อรา มีเชื้อไม่ดีเข้าไปในสมอง ทำให้ชีวิตที่ดี ๆ มานี่จบหมดเลย

อย่างบางคนนี่หน้าตาดีไหม ก็พอใช้ได้นะ สมองก็สวย หัวผมทรงดี แต่ถ้ามีเชื้อรานิดเดียวเสร็จไหม? เชื้อราเข้าสมองกับกิเลสเข้าใจมันก็คล้าย ๆ กัน ชีวิตทั้งชีวิตที่ดี ๆ ก็เสียผู้เสียคนเลย พอกิเลสเข้าไป เอายาใส่เข้าไป ยาบ้า ยาเค ยาอี เข้าไปเสียเลย

แล้วมันยังมีอีกคำที่แย่กว่าเชื้อราเข้าสมองอีก ที่เขาเรียกว่า **สมองหมา ปัญญาควาย** หมายความว่า ชอบทำอะไรโง่ ๆ เราเคยว่าผู้ชาย ๕-๖ คน ชอบไปล้อมขวดลูกเดียวตั้ง ๓ ชั่วโมง ขวดก็ไม่มีเท้าเดินหนี ก็ไปนั่งล้อมกัน แล้วยังมีหน้ามาคุย ข้านี่คอแข็ง นั่งไปนั่งมาแข็งอยู่คอเดียว คือ คอขวด ส่วน ๕-๖ คอ นั่งอ่อนงออยู่ข้างคอขวด อย่างนี้ที่เขาเรียก สมองหมา ปัญญาควาย อย่างนี้คล้าย ๆ กับว่าคนเรานี่มีเชื้อรา

เกิดขึ้นในสมอง ฝีขึ้นในสมอง มันก็เหมือนคนที่มีความคิดชั่วร้ายขึ้นในสมองเหมือนกัน

เดี๋ยวนี้ถ้าคิดแต่เรื่องใฝ่ต่ำขึ้นสมอง ความใฝ่รู้มันก็ไม่มี ฉะนั้น เด็กไทยมันถึงมีเรื่องเซ่อ ๆ เยอะ ดูซิประชุมลูกเสือโลกคราวที่แล้ว ก็ไปหลงป่าบ้านตัวเอง แย่ไหม เด็กฝรั่งเขาเดินถือแผนที่ เขาทำเครื่องหมายแล้วขากลับก็เดินเข้าค่ายได้ เด็กไทยตำรวจต้องไปตาม ๓ ชั่วโมง ไปงมอยู่ในป่าออกไม่ถูก ป่าชลบุรีเล็กนิดเดียว เพราะฉะนั้น เราจะต้องพัฒนาสมอง อย่าให้สมองลงล่องแช่แข็ง แข็งทื่อ แต่ว่าจะให้สมองพัฒนาอย่างไร มันก็ต้องคิดอะไรที่ไม่ให้ไปในทางเสียหายเลย คิดไม่เสียหายนี่คิดอย่างไรบ้าง

⚜ แนวทางในการคิด

พระพุทธเจ้าเสนอให้คิด ๓ เรื่อง คิดอย่างนี้มาก ๆ จิตคิดอย่างนี้มาก ๆ ดีที่สุดเลย คือ คิดออกจากกาม คิดออกจากความพยาบาทเบียดเบียน คิดออกจากการอาฆาตมาดร้าย คิดออกจากความลุ่มหลงเนื้อหนัง คิดออกจากความพยาบาท คิดออกจากความเบียดเบียน

เอาล่ะ ที่นี้เรามาดูอีกนิดว่า เราจะมีจุดพัฒนาชีวิตของเราอย่างไร เราจะต้องไม่โง่เมื่อเกิดเวทนา เมื่อตากระทบเห็นรูป หูกระทบเสียง มันเกิดความรู้สึก เมื่อเกิดความรู้สึกชื่นชอบ มันก็เกิดความโลภอยากได้สิ่งที่ตัวเองชอบหนักขึ้น และมันก็ติดเป็นอุปนิสัย หรืออนุสัยก็ได้ ถ้ากินอย่างนี้อร่อยก็พยายามปรุงน้ำจิ้มเพิ่มกันจนนับไม่ถ้วน ถ้าอยากเอร็ดอร่อยทางเพศ ก็พยายามปรุงแต่งสถานที่สิ่งแวดล้อมอะไรต่าง ๆ เพื่อให้คนเนี่ยเอร็ดอร่อยอยู่แต่เรื่องแบบนี้ มันก็ตามไปเป็นอนุสัยต้องการไม่หยุด ปริมาณก็จะต้องเพิ่มขึ้น คนแก่แล้วก็ยังต้องการจนจิตเหลือตกค้างเลย

พวกเราทราบไหมว่า จิตตกค้างหมายความว่าอย่างไร คือ ร่างกายมันไม่ร่วมมือแล้ว มันแก่แล้ว แต่อารมณ์ของจิตยังต้องการ สภาพนั้นเขาเรียกว่า จิตตกค้าง นี่มันเก็บเป็นอนุสัยแล้วก็จะลำบากเรื่อย ๆ แล้วตัณหากับความโง่ความอยากก็จะมาสุมหัวเรา จนกระทั่งเต็มไปว่า นี่แหละกูอยาก กูเป็นผู้อยากแล้วก็มีกูผู้ได้สมอยาก แล้วก็สะสมกูเป็นผู้ไม่ได้บ้าง กูผู้เสียหายบ้าง กูด้อยกว่าเขาบ้าง

ที่นี้ทิ้งท้ายสรุปนิดเดียวว่า การที่เราจะฝึกให้จิตของเราพัฒนาเจริญขึ้นมาในทางศาสนา ให้เรียนที่ไหน ให้เรียนที่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย เรียนตรงนี้ที่เดียวจบเลย แปลกนะพุทธ

ศาสนานี่นะ เรียนเริ่มต้นก็ตรงนี้ แล้วเรียนจนถึงที่สุด ๆ ๆ ก็จบลงตรงนี้ จบตรงที่ควบคุมผัสสะ ที่ตา ที่หู ได้

การควบคุมผัสสะ

ฉะนั้น หลวงพ่อพุทธทาสท่านจึงย้ำว่า อยากเก่งอะไรก็ตาม ต้องเก่งการควบคุมผัสสะ อยากจะรู้ตรงไหน เริ่มต้นเรียนภาษาพุทธศาสนา เรียนเล่มเดียว อ่านเล่มเดียวจบ ปฏิบัติเรื่องเดียวจบ ก็คือต้องปฏิบัติ เรียนรู้เรื่อง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เรียกว่า **ควบคุมผัสสะ**

ควบคุมผัสสะไม่อยู่ กรรมก่อไม่หยุด ผูกกรรมก่อกรรมตลอด แต่ถ้าเราควบคุมผัสสะอยู่ แก้กรรมได้สำเร็จ ท่านก็ให้หลักง่าย ๆ ว่า เวลาตายเห็นรูป หูฟังเสียง เจริญสติ บริกรรมพึมพำสู้กับผัสสะ พอเห็นอะไรปั๊บก็บอกว่าเห็นแล้ว ๆ ระวัง ๆ อย่ารัก อย่าชัง อย่าวูบวาบไปกับมัน ได้ยินแล้ว ๆ ระวัง ๆ อย่ารัก อย่าชัง อย่าวูบวาบไปกับมัน ถ้าเราไม่วูบ กรรมก็ไม่เกิด

วิธีแก้กรรมมันอยู่ตรงไหน อยู่ตรงที่ เมื่อตาเห็น หูได้ยิน จมูกได้กลิ่น ลิ้นได้ลิ้มรส ไม่หลงใหลวูบวาบไปกับมัน ถ้าอยากจะเจริญต้องทำตรงนี้ อยากเป็นนักศึกษาธรรมะชั้นยอดเยี่ยมก็

ต้องควบคุมผัสสะ ลองไปฝึกดูซิ พอเห็นอะไร เออ...กูเห็นแล้ว ๆ จะทำกูวูบไม่ได้ กูไม่วูบกับมึงแล้ว ถ้าไม่วูบเนี่ย มีหวังไม่ต้องติดคุก ติดดอก ติดใจ หลงใหลใครเลย มีอะไรมาทำให้เราชื่นชอบ เราก็อย่าชื่นชอบแบบหัวปักหัวปำ มีอะไรมายั่วให้เราชัง เราก็จะไม่ชังแบบหัวฟัดหัวเหวี่ยง หัวเหนี่ยทั้งปักทั้งปำ ทั้งฟัดทั้งเหวี่ยงแล้วสมควรจะเป็นหัวคนไหม พิจารณาดูเอง

ศาสนาเป็นที่พึ่งของโลก

ฉะนั้น เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา ท่านสอนให้เราได้เป็นคนคิดเป็น ทำอะไรถูก เราก็น่าจะมีความสุขกับการมีพุทธศาสนา ก็ควรจะใช้ศาสนารักษาศาสนาเอาไว้เป็นที่พึ่งของโลกต่อไป แล้วก็ขอฝากพวกเราให้ใช้วัดใช้พระให้เป็นประโยชน์ในทางปัญญาไว้ ถ้าจะเอาอาหารมาทำบุญใส่บาตรพระ ก็ต้องให้เป็นประโยชน์ในทางปัญญาไว้ ไม่ใช่เลี้ยงพระเพราะความโง่ เลี้ยงพระเพราะผีเข้าฝัน หรือเพราะหมอดูทักทายว่าชะตาจะขาด และเดี๋ยวนี้มันก็มีทั้งของจริงและของปลอม จะทำบุญกับพระก็ต้องเลือกเหมือนกัน ดูซิเป็นเนื้อนาบุญหรือเปล่า ไอ้พวกเนื้อนรกก็อย่าไปทำกับมัน

⚜ มั่นคงในการควบคุมผัสสะ

วันนี้ก็คงแค่นี้ก่อน ก็ขออวยพรให้ทุกคนพยายามฝึกฝนตนที่ผัสสะ อย่าปล่อยให้ตาหูพาไปหาเรื่องก่อเรื่องก่อราว เห็นอะไรก็พยายามตั้งสติ อย่าหลงใหลรักหัวปักหัวปำ อย่าไปเกลียดไปชังหัวฟัดหัวเหวี่ยง พยายามนึกถึงจิตที่เป็นปกติไว้ก่อน

ก็ขอให้ทุกคนมั่นคงในการควบคุมผัสสะ รู้ศาสนาตรงนี้แล้ว ทุกปัญหาทั้งหลายจะไม่เกิด ขอให้ทุกคนมีความประเสริฐในการได้เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ที่ได้ศึกษาปฏิบัติควบคุมปัญหาไม่ให้เกิดที่หูที่ตาให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้น ด้วยกันทุกท่านทุกคนเทอญ.

เลี้ยงพระทำไมและเพื่ออะไร

พระราชธรรมนิเทศ
(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

ศึกษาหาทรัพย์

อันการงานการศึกษาหาเสียก่อน
อย่ารีบร้อนไปหารักงานจักเสีย
ถ้าขาดเงินขาดงานพาลขาดเมีย
งานไม่เสียเมียก็มาเงินก็มี

การเล่าเรียนก็เบื่อหน่ายคล้ายจะบ้า
ใช้เงินอย่างเทน้ำท่าน่าใจหาย
ไม่เท่าไรใจกระด้างสิ้นยางอาย
หญิงหรือชายเรียนไม่ดีสิ่งนี้เอง

ถ้าคร้านเรียนเรียนอะไรก็ไม่รู้
ถ้าคร้านดูดูอะไรก็ไม่เห็น
ถ้าคร้านทำทำอะไรก็ไม่เป็น
ต้องลำเค็ญเป็นขอทานเพราะคร้านเอย

■ ■ ■

: จากหนังสือ "ธรรมะจากสวนแก้ว"

ธรรมะเพื่อชีวิต

เลี้ยงพระทำไมและเพื่ออะไร

■ ***ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...***

การบรรยายธรรมในวันนี้ ก็คงจะได้นำข้อคิดหลักธรรมสำหรับการเข้าวัด การมาเกี่ยวข้องกับวัด ชีวิตกับวัดนั้นบางคนก็แนบแน่นสนิท มีโอกาสเชื่อมโยงกันอยู่เสมอ ส่วนบางคนก็นาน ๆ ครั้ง หรือบางคนแทบจะไม่ได้มีโอกาสมา แต่ว่ามาน้อยมามากไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่ว่ามาแล้วได้ประโยชน์อะไร เรามีอะไรมากน้อยไม่สำคัญ สำคัญที่ว่าใช้ดีหรือเปล่า ใช้ถูกต้องไหม บางคนมีสตางค์เยอะ แต่นำไปใช้ไม่ดี ไปใช้จ้างฆ่าเขา ไปใช้ซื้อเหล้าซื้อยา ไปใช้ทำลายตัวเอง ทำลายสังคม สตางค์นั้นก็ไม่มี

ประโยชน์อะไร มีศาสนาก็เหมือนกัน ถ้าใช้ไม่เป็นก็อาจจะไม่ได้ประโยชน์จากสิ่งที่เรามี เดี๋ยวนี้เราใช้ศาสนาคือใช้สิ่งที่เป็นธรรมะ ใช้ส่วนที่เป็นหลักธรรมคำสอนกับใช้สิ่งที่เป็นประวัติเรื่องราวของพระพุทธเจ้าอย่างถูกต้องไหม

เดี๋ยวนี้นะ คนไทยเราบางทีก็เอาเรื่องกระดูกหรือพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้ามายึดมั่นถือมั่นกันว่า ถ้าไม่ได้เคารพตรงนี้แล้วเราจะไม่ได้มงคล เพราะฉะนั้น เวลาเขาอัญเชิญพระธาตุที่ไหน คนก็จะแห่ไปกัน แล้วที่น่าเป็นห่วงก็คือ เราเคยรู้เรื่องพระสารีริกธาตุไหมว่า ตอนพระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพานใหม่ ๆ เขาแย่งอะไรกัน หัวเมือง ๗-๘ เมือง จะฆ่ากันตาย พูดง่าย ๆ ว่าแย่งกระดูกพระพุทธเจ้า เพราะฉะนั้น ถ้าต้องแย่งกันตีกันเพราะกระดูกของผู้ที่เราเคารพนับถือนั้น ถือว่าเสียจุดยืน เสียประโยชน์ในการนับถือ เพราะนับถือแล้วยื้อแย่งกัน ทุบตีกัน ฆ่ากัน ไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย

เพราะฉะนั้น เราจะนับถือพระพุทธเจ้า อย่ามัวไปนับถือแค่พระสารีริกธาตุ เราจะต้องเห็นธรรมให้มากกว่าอยากเห็นพระพุทธเจ้า หรืออยากมีกระดูก หรือสารีริกธาตุ พระธาตุของพระพุทธเจ้าก็ไม่สามารถจะช่วยเราให้ดีทุกเรื่องทุกอย่างได้เลย ถ้าเราไม่เอาสิ่งที่ดีที่สุดที่พระพุทธเจ้าบอกว่า ใครเห็นเราคนนั้นต้องเห็น

ธรรมะ ให้รู้ว่าชีวิตของเรานี้ จะต้องใช้ชีวิต ดำเนินชีวิตอย่างไร ให้มันงดงามที่สุด

⚜ เข้าวัดอย่างไร้เป้าหมาย

ทีนี้ มีพระธรรม มีพระสงฆ์ เราจะใช้อย่างไรอีก บางคนใช้วัดใช้พระสงฆ์ไม่ถูกเรื่อง เดี๋ยวนี้น่าเป็นห่วง พวกโยมใช้พระไม่ถูก เข้าวัดไม่มีเป้าหมาย เดี๋ยวนี้ใช้พระสงฆ์ทำอะไร ใช้เจิมรถบ้าง พระขับรถไม่ได้มันก็ให้เจิมรถอีก ใช้พระรดน้ำมนต์บ้าง อาบน้ำมนต์บ้าง ตัวใหญ่ยังกับวัวกับควาย อาบเองไม่เป็น ใช้พระอาบให้ อย่างนี้มันก็แย่

และเดี๋ยวนี้บางคนใช้พระเครื่องรุ่นนั้นรุ่นนี้ ใช้ไปต่าง ๆ นานา ที่แย่ที่สุดก็คือ ใช้พระให้เป็นเสน่ห์ เขาบอกองค์นี้เอาไปแขวนคอแล้วมีเมียน้อยได้เป็น ๑๐ คนเลย โยมว่าอย่างนี้แย่ไหม พระไปช่วยโยมแบบนั้น ทำให้ครอบครัวเขาปั่นป่วน

เพราะฉะนั้น คนเรามันอยากได้ของ ได้พระไปใช้ แล้วบางทีก็พูดกันนะ อยากจะเช่าพระไปใช้สักองค์ มีบ้างไหมที่เมตตามหานิยม นึกว่าจะได้ขายของดี มันจะให้พระไปช่วยขายของ นี่มันใช้พระแบบผิด ๆ

พวกเราชาวพุทธควรจะใช้ให้พระท่านสอน ให้ท่านเตือนให้ท่านแนะ ให้ท่านบอกเรื่องที่จะทำให้เรามีความดี ความงามช่วยทำให้โลกนี้ให้มีสันติภาพ ให้มีความสงบร่มเย็นกันโลก ทำให้โลกเรามีสันติภาพสันติสุขที่สุด

⚜ สันติภาพของโลก

หลวงพ่อพุทธทาสพูดไว้ประโยคหนึ่ง ใครจำได้บ้าง ที่วัดนี้ก็เขียนไว้เยอะเลย ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก ถ้าช่วยกันทำให้ศีลธรรมมีกับเด็กรุ่นนี้ ถ้าเด็กรุ่นนี้ระรานเกเร เป็นอันธพาล เป็นไพร่ เป็นคนเลว ข้างหน้าก็มีแต่อันธพาล ตีกัน

ตั้งแต่ ป.๓ ฆ่ากันตั้งแต่ ม.๕ ม.๖ อย่างนี้โลกก็ไม่มีสันติภาพ สังคมก็ไม่มีสันติสุข เพราะฉะนั้น ถ้าจะใช้พระควรจะใช้พระให้สอนให้อบรมเด็ก ๆ ให้ตั้งอยู่ในศีลในธรรม เมื่อเด็ก ๆ อยู่ในศีลในธรรมดีแล้ว โลกก็จะค่อย ๆ มีสันติสุขและสันติภาพ มีระเบียบเรียบร้อย

ทีนี้เจาะลึกไปอีกหน่อยว่า ให้พระช่วยกล่อมเกลาเด็ก ๆ ให้เป็นคนดีมีศีลธรรม แล้วก็ช่วยเตือนผู้ใหญ่ให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีให้เป็นตัวอย่างแก่เด็ก ๆ ขออภัยนะ โยมอายุเยอะ ๆ กันแล้วจะให้คนอื่นมาเตือนจะยอมหรือเปล่า ยอมไหม ถ้าลูกมันเตือนโยมว่า อย่าเมา อย่าสูบบุหรี่ โยมจะยอมหรือเปล่า ไม่ค่อยยอม เห็นจะต้องเหลืออีกอย่างเดียวเท่านั้นแหละก็คือพระ ถ้าไม่ยอมให้พระเตือนอีกที ก็ไม่รู้จะให้ใครเตือนได้แล้ว

เพราะฉะนั้น ก็มีพระไว้คอยตักเตือนผู้ใหญ่ให้ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีงามไว้ให้เด็กดู เพราะฉะนั้น ผู้ใหญ่ต้องท่องคาถาคนแก่ไว้ ช่วยกันปฏิญาณว่า ฉันจะเป็นคนแก่เพื่อทำดีไว้ให้โลก ฉันจะมีชีวิตอยู่เมื่อยามแก่ เพื่อทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ไว้ให้แก่ลูกหลาน ฉันจะไม่ทำสิ่งชั่วช้าสามานให้ลูกหลานดูถูก ส่วนเด็กก็ท่องจำคาถาของเด็กว่า ไม่ดื้ออย่างเดียว ทุกอย่างดีหมด จำไว้ให้แม่นนะ **ไม่ดื้ออย่างเดียว ทุกอย่างดีหมด**

✤ สาเหตุแห่งทุกข์

ทีนี้ถ้าเราจะนึกเป็นข้อ ๆ ว่าเราจะใช้พระเพื่ออะไรดีที่สุด น่าจะใช้พระช่วยแก้ความทุกข์ และเหตุที่มาของความทุกข์ที่เกิดกับชีวิตเรา แก้ด้วยอะไร ก็แก้โดยชี้เหตุให้โยมดู ถามโยมว่าเป็นทุกข์เรื่องอะไร มีปัญหาอะไร บางคนมาหาแล้วเล่าเรื่องปัญหาความทุกข์ต่าง ๆ ให้พระฟัง พระก็บอกสาเหตุแห่งทุกข์นั้น เมื่อบอกสาเหตุถูกแล้ว โยมก็จะได้ไปแก้ไปปรับปรุงให้ตัวเอง ไม่สร้างเหตุของความทุกข์และปัญหาขึ้น หรืออย่างน้อยเมื่อมีทุกข์ มีปัญหา ก็บอกโยมว่า โยม ปัญหาน่ะเขามีไว้ให้แก้ เขาไม่ได้มีไว้ให้กลุ้ม ถ้าโยมนั่งกลุ้มแล้วไม่แก้ มาถึงโวยวาย ตีโพยตีพายอยากฆ่าตัวตายหนีปัญหา พอพระบอก โยม ปัญหาทุกปัญหามีทางออก โยมก็เถียงทันที ทุกทางออกมีแต่ปัญหา แล้วมันจะออกทางไหนล่ะเนี่ย มันก็ต้องทำใจมองเหตุของปัญหากัน

ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความอยาก ความยึด เหตุของปัญหามันมาจากอยากกับยึด อยากอะไรมากเกินไป ยึดถืออะไรเกินไป แล้วก็มานั่งเป็นทุกข์กับสิ่งที่ตัวเองอยาก เช่น อยากมีอยากเป็น เดี๋ยวนี้คนเราเป็นทุกข์ไอ้เรื่องไม่มีไม่เป็น ไม่เป็นไปตามที่ตัวเองต้องการ แล้วอะไรที่ไม่เคยต้องเป็นทุกข์

อย่างเมื่อ ๓๐ ปีก่อน ทำไมเราไม่ลองมองย้อนกลับไปดูบ้าง สมัยนั้นไม่มีเพจเจอร์ ไม่มีโทรศัพท์ยี่ห้อโน้นยี่ห้อนี้ ไม่มีคอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ต แต่เราก็ไม่เห็นเป็นทุกข์อะไร แต่พอมาสมัยนี้มันมากมายเสียจนเด็กติดกันงอมแงม หลงระเริงเล่นกันแล้วก็แทงพนันกัน เลยกลายเป็นการพนันไปแล้ว นี่เราไปเร่งแสวงให้มันมี แล้วบางทีมีก็ไม่ได้ป้องกันว่าจะไม่ทำให้ตัวเองต้องเป็นทุกข์กับเรื่องที่มีนี้ได้อย่างไร

อย่างเดี๋ยวนี้มันแปลก เกมส์โหด ๆ หนังโหด ๆ มันชอบเอามาฉายให้คนดู เมื่อวานนี้นั่งดูเขาโฆษณาหนังว่า หนังเรื่องนี้ถ้าโหดไม่สะใจคนดู จะคืนบัตรให้ คืนเงินให้ รับรองว่าท่านดูแล้วท่านจะได้รู้สึกเหมือนว่าท่านได้ระบายความโหดออกมาอย่างสะใจ นี่มันทำเพื่ออะไรกัน ทำไมต้องโฆษณาสนับสนุนให้คนมีความโหดร้ายเป็นที่ตั้ง ไม่แปลกใจ ทำไมคนเดี๋ยวนี้มันเลยโหดกันหมด หมาที่วัด ๔๘ ตัว มันวางยาตายเรียบ

⚜ วิกฤติทำให้เกิดโอกาส

คนเราเขาบอกว่า ถ้าไม่มีความทุกข์ ความคิดที่จะดับทุกข์ทุรนขวนขวายจะดับทุกข์มันก็ไม่มี ไม่มีวิกฤติ คนก็ไม่คิดจะทำ

ให้เกิดโอกาส ถ้าไม่มีเศรษฐกิจฟองสบู่แตก อาตมาว่าคนไทยก็คงยังระเริงใช้กันฟุ่มเฟือย ทรุดอยู่ ๓-๔ ปีก็ดีเหมือนกัน มันจะได้เจียมเนื้อเจียมตัว คนเราไม่เป็นเมืองขึ้นเขา ก็ไม่คิดอยากจะกู้เอกราช ไม่คิดอยากจะรวมกู้เอกราช แต่ถ้ารู้ว่าเป็นเมืองขึ้นเขาเมื่อไหร่ เราก็อยากจะกู้ชาติกู้บ้านกู้เมือง เรียกร้องเอกราชกลับคืนมา

ยกตัวอย่างเช่น หมู่บ้านพรหมพิราม เมื่อยี่สิบปีก่อนนั้นที่เกิดเหตุการณ์ผู้หญิงถูกขืนใจแล้วเอาศพไปให้รถไฟทับ ตอนนั้นสื่อมวลชน และประชาชนต่างรุมประณามกันต่าง ๆ นานา ทำให้ผู้คนในอำเภอพรหมพิราม ทั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ต่างก็รวมตัวกันจัดตั้งชมรมนั้นชมรมนี้ จนได้รางวัลหลายอย่าง เช่น เป็นอำเภอแรกของจังหวัดพิษณุโลกที่รณรงค์ชนะเรื่องยาเสพติด แล้วก็ได้รางวัลดีเด่นอะไรอีกหลายอย่าง นี่เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส เขาอยากจะกู้ชื่อเสียงกิตติศัพท์ของหมู่บ้านคืน มันก็ดีเหมือนกัน

⚜ พัฒนาจิตให้เป็นกุศล

เพราะฉะนั้น เวลานี้เรื่องการพัฒนาจิตใจให้งดงามนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด อาตมาคิดว่าถ้ามีเงินมากมายแล้วสามารถทำ

อะไรต่อมิอะไรก็ได้ แต่อาตมาตั้งใจจะทำเพียงอย่างเดียว คือ ทำให้มนุษย์มีศีล มีธรรม มีระเบียบ มีวินัย มีจิตใจที่ประเสริฐ ถ้าเราจัดระเบียบจิตใจมนุษย์ให้ถูกต้องแล้ว ระเบียบสังคมนี่ไม่ต้องไปห่วงเท่าไหร่หรอก

ยังคิดเป็นแนวทางอยู่เลยว่า ถ้ามีที่ดิน ก็จะปลูกผักปลูกผลไม้ แล้วก็ทำทางเข้าทางเดียว วันไหนพระเสร็จกิจ ก็ให้ไปนั่งตรงนั้น แล้วก็ป่าวประกาศให้ญาติโยมเข้าไปเก็บผักผลไม้กินได้ แต่ก่อนจะเข้าไป ต้องสมาทานศีล ๕ ก่อน ต้องยกระดับจิตใจก่อน ต้องนั่งสงบใจ ปรับจิตใจให้มันถูกต้องดีงามสัก ๓ นาที แล้วค่อยเข้าไปเก็บ

คนเราก่อนจะทำงาน ทำมาหากิน ถ้านึกถึงเรื่องดีงามสัก ๓ นาที ทำใจฟอกใจให้มันดีงามสัก ๓ นาที แล้วก็ไปทำอะไรเถอะ มันจะดีไปหมด ทุกวันนี้เราออกจากบ้านแบบแทบจะไม่ได้ไหว้พระ แทบจะไม่ได้ทำใจสงบ แทบจะไม่ได้คิดถึงเรื่องดีงามสร้างสรรค์ชีวิตที่สวยงามให้กับตัวเอง มุ่งหน้าออกไปอย่างผลีผลามผลุนผลัน แบบกลางคืนเป็นควันกลางวันเป็นไฟ ร้อนรุ่มกันไป มันก็เลยทำให้การจัดระเบียบจิตใจของมนุษย์นี่น่าจะเป็นความจำเป็นที่สุด การจัดระเบียบใจคนให้ถูกต้องนั้น จำเป็นกว่าจัดระเบียบสังคมเยอะ ถึงแม้การจัดระเบียบสังคมนั้นก็เป็นความ

จำเป็น แต่การจัดระเบียบจิตใจให้ใจมันคิดอะไรเป็นกุศลมากขึ้น คิดในทางสร้างสรรค์สงบร่มเย็นให้มากขึ้น มันเป็นสิ่งจำเป็นกว่า

เดี๋ยวนี้มันคิดทำอะไรกันแผลง ๆ แปลก ๆ คิดพลีชีพให้คนอื่นตายเยอะ ๆ เดี๋ยวนี้มันคิดวิปลาศจริง ๆ เลยนะ คิดแต่เรื่องสกปรก ทำแต่เรื่องไม่จำเป็นต้องทำ เดี๋ยวนี้มันคิดทำอะไรกันแปลก ๆ มีคนคิดวางแผนชั่วร้ายอะไรมากมายหลายอย่าง

และที่คิดกันหนักในเวลานี้ก็คือ คิดให้มันมีบ่อนเสรี คิดให้มันทำแท้งเสรี ต่อไปก็คงมีการขายตัวเสรี อะไรที่เคยหวงห้ามเตือน ๆ กันมา ต่อไปก็คงปล่อยอิสระหมดแล้ว ให้ต้มเหล้ากินกันเสรี ต่อไปคนภาคอีสานก็คงวนกันอยู่หน้าเตา มึนเมากัน กินกัน ก็ตายกันไป เขาว่าอบายมุขมันมีแต่ความเสื่อม พระพุทธเจ้าท่านจึงยกเอาเครื่องดื่มน้ำเมานี้เป็นอบายมุขข้อแรกเลย

⚜ พัฒนาจิตเพื่อหยุดหลง

ที่นี้เรามาดูลึก ๆ อีกทีหนึ่ง เราพอจะมองภาพออกไหมว่าเมื่อไหร่เด็กรุ่นหลังมันถึงจะอยู่ในศีลในธรรม มันจะหยุดก่อเรื่องเลว ๆ ร้าย ๆ กันเสียที ตอนนี้แปลก เรื่องยาบ้ายังไม่ทันจะหยุดดีเลย เรื่องอินเตอร์เน็ตโกงกัน เล่นพนันกัน แล้วตีกัน แล้วฆ่ากัน เออ เอากับมันสิ เด็กไม่ติดยาก็มาติดอินเตอร์เน็ต มาติดเกมส์อะไรอีกแล้ว เดี๋ยวหลุดจากเกมส์มันก็ต้องไปติดอะไรอีก ไล่ตามไล่ปราบไล่จับไล่จัดระเบียบกัน แต่ว่าจิตใจของเด็กมันไม่ได้ถูกจัด มันก็ไปหลง

อีกอย่างหนึ่ง จิตใจของผู้ใหญ่ก็แย่ด้วย ชอบลงทุนสร้างความเสียหายให้เด็ก เธค ผับ คลับ บาร์ สร้างขึ้นมาให้เด็กบรรลัยหมด แล้วก็ไม่มีใครกล้าไปจับ เวลานี้มันหนักข้อขึ้น จะไปปราบไปจับอะไรมันก็ติดขัดไปหมด

แต่สำคัญที่สุดเวลานี้ที่น่าเป็นห่วงมาก คือ เด็กรุ่นหลังนี่เขาจะไม่รู้อย่างหนึ่งว่าเขาเกิดมาทำไม เรียนไปทำไม มีชีวิตอยู่เพื่ออะไร ชีวิตนี้จะมีค่ามีความหมายที่ตรงไหน เป้าหมายของชีวิตคืออะไร เป้าหมายของสังคมที่อยากจะเห็นนั้นคืออะไร และอะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดที่ควรจะได้ควรจะถึง ในการเกิดมาชาติหนึ่งนี้เรียกว่าตรงนี้มันเป็นตัวต้นเหตุไหมว่าเราไม่เคยได้พูดคุยกัน

⚜ หลักในการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

เพราะฉะนั้น วันนี้ควรจะถามควรจะคุยเรื่องนี้กันให้มาก ๆ อาตมาเจอเด็กก็จะถามอยู่ ๒ เรื่อง หนูไปห้างกับมาวัด อันไหนดีกว่ากัน ถ้าโตหน่อยก็จะถามว่า หนูคิดได้หรือยังว่าเราเกิดมาทำไม เรียนไปทำไม อยู่เพื่ออะไร เราจะได้อะไรเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์เราควรจะได้ควรจะมีควรจะถึง เราจะถึงสิ่งนั้นได้ด้วยวิธีใด เราจะทำอย่างไรถึงจะได้สิ่งที่ดีที่สุด เราทำอย่างไรถึงจะไม่เสียชาติเกิด ถ้าเด็ก ๆ มาวัดแล้วขอให้ไปถามตัวเองบ่อย ๆ นะ ถามว่าเกิดมาทำไม มันควรจะได้อะไร แล้วทำอย่างไรเราถึงจะไม่เสียชาติเกิด นี่เมื่อก่อนพระจะเตือนคำนี้เยอะ อย่าให้เสียทีที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เกิดมาแล้วอย่าให้เขาว่าเสียชาติเกิด

ฉะนั้น ตรงนี้เป็นสิ่งที่พวกเราจะต้องพยายาม คนเรามันสามารถทำผิดทำชั่วได้ทุกอย่าง เพราะว่ามันไม่รู้เป้าหมายของชีวิต ไม่รู้ว่าจะดำรงตนอย่างไรชีวิตถึงจะดีงาม

เด็กสมัยนี้ประพฤติตัวเหลวแหลก ใช้ความรุนแรงไปทั่ว ตั้งแก๊งค์ลักรถจักรยาน เวลานี้ตั้งแก๊งค์ลักขโมยมือถือ ฟันแขนฟันขา ทางจุฬา ฯ เขาวิจัยพบว่าเด็กพันธุ์ใหม่มันเหงา มันอยากจะอยู่แบบรื่นเริงเอิกเกริกสนุก ฉะนั้น เวลาอาตมาถามเขาว่าจะ

มาวัดกับไปห้าง เด็กส่วนใหญ่จะตอบไปห้าง วันนี้เด็กหลงมาวัดเยอะ ชวนแม่มาหรือแม่ต้อนมาก็ไม่รู้

เดี๋ยวนี้เห็นเด็กมาวัดแล้วนึกสงสัยเหมือนกันนะ ไม่รู้มันเกิดอะไรขึ้น เขาบอกเด็กมันเหงา มันชอบความรื่นเริง เด็กสายพันธุ์ใหม่ สงสัยไหมโยม ถ้าเจาะลึกไปอีกหน่อย ทำไมเด็กมันถึงเหงาถึงอยากรื่นเริงตะพึด ก็ตอนแม่มันท้องมันยังไม่หยุดเล่นอะไรกันเลยใช่ไหม เดี๋ยวนี้ผู้หญิงท้องยังตะรอน ๆ ไปดูหนังไปดูคอนเสิร์ต ยังดิ้นทั้ง ๆ ที่ลูกกระเพื่อม ลูกมันแกว่งดิ้นตั้งแต่มันยังไม่ทันคลอด โยมเวลาลูกเล็ก ๆ อย่าไกวเปลแกว่งมันมาก เดี๋ยวไม่แกว่งมันเหงา มันนอนมอง ขวักมือแกว่งหน่อย หลับแล้วยังบอกแกว่งอีกหน่อย จิตใจมันถูกแกว่งเหลือเกิน นอนยังต้องแกว่งให้มัน

ฉะนั้น เมื่อไม่แกว่งแล้ว มันจะเหงา นอนไม่หลับ มันก็เลยไปแกว่งเท้าหาเสี้ยน ไปเธค ผับ คลับ บาร์ กลับมาก็เลยถูกตีหัวบ้าง อะไรบ้าง แล้วมันก็อยากจะมั่วเซ็กซ์ ขี้เกียจไม่อยากจะรับผิดชอบอะไร แม้แต่งานไหว้ครูเดี๋ยวนี้ก็ตะลุมบอนกันแล้ว เล่นกันต่อหน้าครูเลย ทำร้ายกัน ยิงกัน ฟันกัน นี่เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงมาก

⚜ สันติภาพสร้างโลก

เพราะฉะนั้น เป้าหมายของชีวิตก็คือสันติสุข และเป็นเป้าหมายของสังคมด้วย ก็ขอให้เราช่วยกันทำหน้าที่สร้างโลก สร้างสังคมให้มีสันติภาพ ยิ่งสร้างได้มากเท่าไหร่ ตัวเราก็จะมีสันติสุขและมีคุณค่าในการเกิดมามากขึ้นเท่านั้น ช่วยกันทำให้ชีวิตเรามีค่าตรงที่ว่า ช่วยทำสังคมหมู่นั้นบ้านนั้นตรงนั้นให้มีแต่ความสงบ อยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข

คนเราเกิดมาชาติหนึ่งหากไม่ได้พบกับความสงบเยือกเย็นภายในจิตใจของตัวเองเลย ก็ต้องถือว่าเป็นการเสียชาติเกิดเป็นอย่างยิ่ง เราจะกล้าไปทำผิดทำชั่วดังกล่าวไม่ได้เลย ถ้าเรารักความสงบ พอเรารู้ว่าความชั่วทำให้เราเสียความสงบ สังคมเสียความสงบ เราจะไม่กล้าทำ เพราะว่าเรารักสันติภาพ รักความสันติสุข แล้วคนเรานี่จะชอบไปทำผิดทำเลวทราม ก็เพราะว่าเขาปล่อยตัวปล่อยใจไปตามอำนาจของรสชาติ ของความเอร็ดอร่อยอยู่เรื่อย ๆ ขณะใดที่ได้รับรสชาติของความอร่อย ก็จะถือว่าเป็นความสุข แต่เป็นความสุกร้อน สุกไหม้ สุกเผา สุกเกรียม อย่างไร เขาไม่ได้สังเกต

ฉะนั้น พวกเรากำลังเผาสังคมให้วอดวาย ด้วยการเอาอะไรมาสนุกปนเปไปหมด อาตมาไปดูงานบวชนาค งานเผาศพเดี๋ยวนี้ชักจะรู้สึกเพี้ยนไปเยอะ เช่น ต้องมีการพนันเล่นเป็นเพื่อนศพ ต้องมีมโหรสพใหญ่โต อึกทึกครึกโครม มาจัดฉลอง เดี๋ยวนี้ไปทอดกฐินผ้าป่า มันก็กินกันเอร็ดอร่อยเมากันไปตลอดทาง แล้วไปถึงวัดก็ขาดทุน พระทำขนมจีน ทำอะไรต่ออะไรเลี้ยง แย่อีก เรามาช่วยกันแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดที่เสียหายให้มันดีขึ้นกันเถอะ เรามาช่วยกันทำให้วัดเป็นแสงสว่างส่องทางชีวิต เรามาสร้างคุกมืดขังกันเองทำไม โลกใบนี้มีคุกมืดเยอะ ก็คือ ที่ขังจิตวิญญาณมนุษย์ให้มันไปอยู่ในที่สว่างแบบ เธค ผับ คลับ บาร์ แต่นั่นมันเป็นทางสว่างแบบมืด ๆ

ฉะนั้น คนที่กลายเป็นคนอาภัพที่สุด ทำบาปหนักที่สุด มีความเห็นแก่ตัวจัดที่สุด ก็ต้องถือว่าเสียชาติเกิดอย่างยิ่ง เราเผาสังคมประเทศชาติให้ย่อยยับ เพราะความสนุกประเภทสนุกสุกแบบร้อน ๆ เนี่ย สุก ก. สะกด ถ้าเราแก้ไขเรื่องความสุขแบบสุขสงบมาเป็นสุขร้อน เอาสุขร้อนมาเป็นที่เชิดชู สุขเย็นสุขสงบ สุข ข. สะกดไม่เอา อยากจะเอาสุก ก. มาสะกดกันเรื่อย มันก็เลยกลายเป็นถูกเผา แล้วเราก็เท่ากับเผาของเราบ้านให้ย่อยยับไปด้วย

ในวันนี้ก็อยากจะบอกว่า ให้ช่วยกันใช้วัด ใช้พระ ใช้พระรัตนตรัย ให้แก้ไขปัญหาบ้านเมือง และปัญหาตัวเราอย่างถูกเรื่องถูกราว อย่าใช้ให้พระรดน้ำมนต์ อย่าใช้ให้ดูหมอ ดูชีวิต อย่าใช้ให้ไปเที่ยว ช่วยขายที่ อย่าใช้ไปชักผ้าหน้างานศพ มันเสียเวลามากไป ใช้พระให้เป็นประโยชน์ มาวัดก็มาเอาเนื้อมนต์ มาเอาเนื้อคำสอนไป พยายามใช้วัดนี้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

ฉะนั้น ก็ขอให้ทุกท่านจงช่วยกันใช้วัดใช้ศาสนาให้เกิดคุณค่าแก่ชีวิต ขอให้ชีวิตได้รับความดีงามจากศาสนา เอาไปใช้ให้ร่มเย็นเป็นสุขตลอดทุกทิพาราตรีกาลเทอญ

สิ่งยอดเยี่ยมหกอย่างของมนุษย์

พระราชธรรมนิเทศ
(ดร.พระพยอม กัลยาโณ)

มิตรดีมีค่า

เมื่อมั่งมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อหม่นหมองมิตรมองเหมือนหมูหมา
เมื่อไม่มีหมดมิตรมุ่งมองมา
เมื่อมอดม้วยแม้หมูหมาไม่มามอง

อันเพื่อนดีมีหนึ่งถึงจะน้อย
ดีกว่าร้อยเพื่อนคิดริษยา
เหมือนเกลือดีมีนิดเดียวน้อยราคา
ยังมีค่ากว่าน้ำเค็มเต็มทะเล

เพื่อนเพราะกินเหล้าด้วยกันนั้นมีมาก
เพื่อนแต่ปากสักแต่ว่าก็เกลื่อนหาย
ส่วนเพื่อนใดในเมื่อกิจเกิดมากมาย
ช่วยจนตายนั่นแหละเพื่อนอย่าเฟือนเลย

■ ■ ■

: จากหนังสือ “ธรรมะจากสวนแก้ว”

ธรรมะเพื่อชีวิต

สิ่งยอดเยี่ยมหกอย่างของมนุษย์

■ ***ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านสาธุชนทั้งหลาย...***

การบรรยายธรรมในวันนี้ ก็คงได้นำหลักธรรมที่ตรงกับเหตุที่พวกเราทั้งหลายชอบแสวงหา ต้องการหาสิ่งที่เรียกว่าดีที่สุด ยอดเยี่ยมที่สุด ใคร ๆ ก็อยากจะได้มีของใช้ที่ยอดเยี่ยมที่สุด และสำคัญที่สุด

ทีนี้มาดูในหลักของคำสอน ที่พระพุทธเจ้าท่านได้จัดแบ่งสิ่งที่ยอดเยี่ยมไว้สำหรับมนุษย์ทั้งหลายในโลกนี้ ซึ่งแต่ละคนอาจจะถึงความยอดเยี่ยมดีเด่นแต่ละเรื่องแต่ละอย่างไม่ตรงกัน แต่จากที่ได้อ่านคำสอนที่ท่านกล่าวไว้ในพระไตรปิฎกว่า ความยอดเยี่ยม

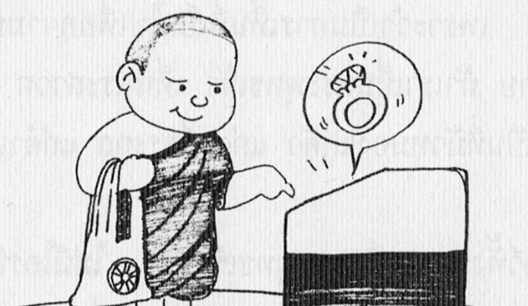
ท่านจัดไว้ ๖ อย่าง ลองดูซิว่าความยอดเยี่ยม ๖ อย่างของท่านนั้นตรงกับที่เราต้องการไหม เรารู้สึกว่ามันเป็นเรื่องยอดเยี่ยมเหมือนที่ท่านรู้สึกไหม

ทัศนานุตริย

ยอดเยี่ยมอย่างแรก ท่านเรียกว่า **ทัศนานุตริย** คำว่าทัศนาทุตริยเป็นไฉน เป็นอย่างไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้ย่อมไปดูช้างบ้าง ม้าบ้าง แก้วมณีบ้าง ของใหญ่ ของเล็ก ของน้อยเพชรพลอยอะไรต่าง ๆ กิจการที่เขาไปดูนั้นเป็นกิจอันเลว ท่านตรัสว่า ทัศนานุตริย ก็คือ ไปดู ไปเห็น ไปมอง ไปชม ใครที่ชอบชมพวกประเภท ม้าแก้ว ช้างแก้ว มณีจินดา เพชรพลอยหรืออยากไปดูกันนัก อย่างมักกะลีผลช้างน้อย อยากไปดูกันนักช้างแก้ว ม้าแก้ว อยากเห็นอะไรที่เป็นเพชรนิลจินดา

ท่านบอกว่า สมณะผู้ปฏิบัติหวังตนให้เจริญ ไม่ควรมีกิจอันเที่ยวไปดูช้างแก้ว ม้าแก้ว มณีเพชรนิลจินดา ของสวย ๆ งาม ๆ ที่เขาปรารถนา นั่นมันเป็นของชาวบ้าน เป็นของคนชั้นปุถุชนที่ไม่ประเสริฐเลย ไม่หวังความประเสริฐไปกว่านี้อีกเลย ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ไม่เป็นไปเพื่อความเบื่อหน่าย ไม่เป็น

ไปเพื่อคลายกำหนัด เพื่อความดับ เพื่อความสงบรำงับ เพื่อรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ หรือเพื่อนิพพานเลย นี่ตรงนี้ คือ ถ้าเราไปดูเพชรนิลจินดา เป็นของสวย ๆ งาม ๆ ยิ่งดูยิ่งกำหนัด ยิ่งดูยิ่งอยากได้ ยิ่งดูยิ่งไม่สงบรำงับ อยากได้ทุรนทุรายกระสับกระส่าย จึงเป็นการไปดูที่ไม่มีประโยชน์ ไม่เกื้อกูลต่อการที่ทำให้สัตว์อยู่อย่างสงบรำงับ แต่ไปดูเพื่อคลั่งไคล้หลงใหล ทะเยอทะยาน ต้องการแก่งแย่งแข่งขันกันดีกันได้ จึงเป็นกิจที่ไปดูแล้วยิ่งเลว ถ้าพระองค์ไหนชอบไปดูเพชรนิลจินดา มณีน้อย ช้างแก้ว ม้าแก้ว ก็ถือว่าเป็นพระที่แหกคอกนอกธรรมเลย

ที่นี้ การได้เห็นอันประเสริฐ ได้ดู ได้ทัศนา ได้ไปดูอันประเสริฐ เป็นอย่างไรเล่า ท่านตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย ผู้ใดมี

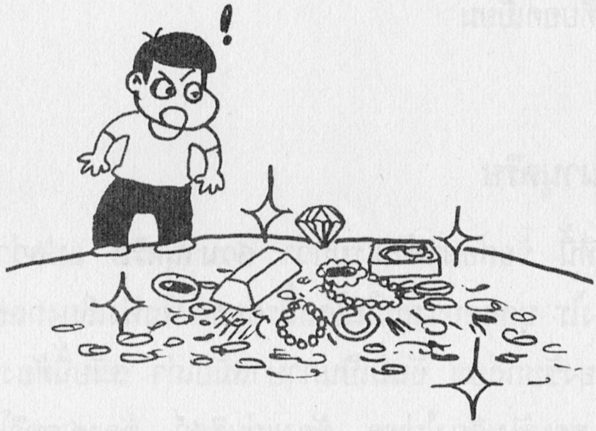
ศรัทธาตั้งมั่น มีความเลื่อมใสยิ่ง ย่อมได้ไปเห็นพระตถาคต หรือสาวกของพระตถาคต ผู้ไม่ยินดีในการกำหนัด ไม่ยินดีในการยึดติดต่อความผูกพัน ต่อความสวย ความงาม ความหลงใหลคลั่งไคล้ แก่งแย่งชิงดีกัน

⚜ การเห็นอันยอดเยี่ยม

เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า เมื่อเรามีศรัทธาที่ตั้งมั่นดีแล้ว เลื่อมใสดีแล้ว ได้เห็นตถาคต หรือสาวกของพระตถาคต การเห็นนี้ยอดเยี่ยมกว่าการได้เห็นทั้งหลายที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้น เพราะว่าเป็นการเห็นที่เป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งหลาย ถ้าเราเห็นพระพุทธเจ้า เห็นพระสาวก เราจะไม่ไปก่อเรื่องให้เป็นที่มัวหมองแก่ตัว แก่วงศ์ตระกูล แก่ตำแหน่งหน้าที่การงาน

สัตว์ทั้งหลายเห็นพระพุทธเจ้าแล้ว ไม่มีใครนึกเรื่องเลวต่ำทรามเลย ถ้าวันนี้เราเห็นพระพุทธเจ้า เห็นพระสาวกที่แสดงธรรม ใครบ้างที่จะคิดเรื่องเลวทราม มัวหมอง มีแต่คิดเรื่องบริสุทธิ์ผุดผ่องขึ้น อยากอยู่อย่างบริสุทธิ์ผุดผ่อง นี่ท่านบอกว่าหนึ่ง จะเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์ผุดผ่องแห่งสัตว์ทั้งหลาย เพราะ

ฉะนั้นจึงถือว่าเป็นการเห็นอันประเสริฐยอดเยี่ยม และจะเป็นไปเพื่อก้าวล่วงความโศกและความร่ำไร แล้วก็จะเป็นไปเพื่อความดับสูญแห่งทุกข์และโทมนัส เพื่อบรรลุญานธรรม เพื่อทำให้แจ้งซึ่งนิพพาน เราเรียกว่า ทัศนานุตริย คือ การเห็นอันยอดเยี่ยม

ฉะนั้น วันนี้อยากจะให้เราได้มาดู มาฟัง มาศึกษา เรื่องความยอดเยี่ยม ๖ อย่าง ข้อที่ ๑ นี้ การได้เห็นเพชรนิลจินดา อยากไปดูของสวย ๆ งาม ๆ ภรรยาที่อ้อนวอนสามีให้พาไปดูของสวย ๆ งาม ๆ พาไปดูกิจอะไร เขาเรียกว่ามันเป็นกิจที่เลวของชาวบ้าน ผู้ไม่หวังความบริสุทธิ์ ผู้ไม่หวังความเบื่อหน่ายคลายจาง เป็นปุถุชนหนาแน่น เดี๋ยวนี้ไปดูเถอะ ชอบอ้อนวอนกันพากันไปดู เป็นกิจอันไม่เป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์เลย แล้วก็

จะไม่หยุดการโสมนัสโทมนัสร่ำไห้อีก ไม่หยุดการโทมนัส เพราะว่าเราได้มาชิ้นหนึ่ง เดี๋ยวคนอื่นมันก็แต่งวาวสวยกว่าอีก ซึ่งมันแตกต่างกับการได้เห็นพระพุทธเจ้า ได้พบหลักธรรมคำสอนของท่าน ซึ่งถือว่าเป็นการเห็นอันประเสริฐ ได้ทัศนานุตริย แปลว่าการเห็นที่ยอดเยี่ยม

⚜ สวนานุตริย

ที่นี้ ข้อต่อมาท่านเรียกว่า **สวนานุตริย** แปลว่าอย่างไรเป็นอย่างไร บุคคลบางคนในโลกนี้รอคอยเพื่อฟังเสียงกลอง เสียงพิณ เสียงขับกล่อม อันนี้เป็นภาษาสมัยเก่า สมัยนี้ต้องประยุกต์หน่อย ชอบฟังเสียงไม่พอ ต้องแผ่นดิสก์ ต้องสเตอริโอ ต้องไฮเทค เสียงกลมกล่อม เสียงดี ของใครยี่ห้ออะไรเสียงดี อยากฟังเสียงดี ๆ เพราะ ๆ เมื่อก่อนนี้มันมีแต่เสียงกลอง เสียงพิณ แต่เดี๋ยวนี้อยากฟังเสียงอะไร **สาวน้อยมหัศจรรย์ดีดพิณ**

ตอนนี้ถ้าใครได้ดูสาวน้อยมหัศจรรย์ดีดพิณ ต้องถือว่าเป็นบุญหู ใครจะรู้สึกเป็นบุญหู ถ้าได้ฟังเสียงของไมเคิลออกมาร้องกรี๊ดสลบ นี่ถือว่าเป็นบุญหูหรือบาปหูกันแน่ เรารู้สึกว่าสุดยอดเมื่อเราได้ยินเสียงใครพูดที่ดังที่สุดที่เด่นที่สุด ดีดสีตีเป่าออกมา

ไพเราะเพราะพริ้งที่สุด เดี๋ยวนี้คนอยากจะฟังกัน อย่างนี้ก็ไม่ชื่อว่าได้สวนานุตริย

⚜ เสียงอันเป็นทิพย์

เพราะฉะนั้น ใครที่คิดว่าเกิดมาเพื่อได้ฟังเสียงพิณ เสียงกลองร้องขับกล่อม ด้วยเครื่องดนตรีสเตอริโออย่างไพเราะ เทปฟังไม่พอใจ เดี๋ยวนี้ต้องแผ่นดิสก์ถึงจะเพราะกว่า ดีกว่า บ้านฉันประเสริฐกว่า เพราะบ้านฉันมีเครื่องเล่นเสียงชนิดที่ไพเราะเป็นยอดสุดแห่งความไพเราะ เสียงเพลงขับกล่อมย่อมเป็นไปเพื่อธรรมะของสมณะ หรือพราหมณ์ผู้เห็นผิด ผู้ปฏิบัติผิด การฟังนั้นเป็นกิจอันเลว ท่านหมายถึงว่าถ้าเราไปฟังนะ

เวลานี้มันมีอีกเรื่องหนึ่ง ไม่น่าเชื่อว่าพระองค์ทรงตรัสเหตุการณ์ล่วงหน้าไว้ตั้ง ๒,๐๐๐ กว่าปี เดี๋ยวนี้พูดตามจริงเลยนะ อาตมาไม่ได้ดูถูกคนแก่นะ คนแก่ที่ชอบฟังพระแหล่เสียงอ้อนเอื้อนเนี่ย เดี๋ยวก็มาถามเรื่อย ที่นี่ท่านมีเทปแหล่เพราะ ๆ เหมือนที่เขาเปิดที่วัดต้นสนไหม เขาชอบถามแบบนี้ อาตมาก็ดักฟังดูกลางคืนดึก ๆ เดี๋ยวนี้พระนะแข่งทำลูกคอยิ่งกว่าไวพจน์อีก

พระพุทธเจ้าท่านว่าไว้อย่างไร ท่านว่า หนึ่ง ตัวผู้ร้องเองเอื้อนออกเอง ก็กำหนัดเป็นเสียงตัวเอง ผู้อื่นก็กำหนัดเป็นเสียงของสมณพราหมณ์ผู้ปฏิบัติผิดแบบนั้น เดี๋ยวนี้ชอบนะโยมชอบมากเลย อาตมายังนึกเบื่ออยู่ เวลาไปฟังสวดศพ ไปเจอพระบางวัด ไม่รู้ท่านสวดอะไรของท่าน ไม่รู้ว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมาได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่หลักฐานมีอยู่ มีอยู่ในพระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๒ หน้า ๓๓๕ มีอยู่ในอนุตรสูตร เป็นหลักฐานเลยว่า ใครก็ตามไปหลงใหลติดเสียงอันขับกล่อมเป็นเทศน์ เป็นแหล่ เป็นร้องเป็นสวดเอื้อน อันนี้เรากำลังเข้าใจผิดกัน เสียงที่เราควรจะได้ฟังคือ เสียงเตือน เสียงสอน เสียงบอกทางถูกทางควรที่ชัดเจนไม่ต้องเอื้อน

เสียงขับกล่อมจากสมณพราหมณ์ผู้ปฏิบัติผิด เป็นกิจการฟังอันเลวนั้น เพราะการฟังนี้ไม่ใช่เป็นกิจอันประเสริฐ ไม่ได้เป็นไปเพื่ออะไร มันไม่ได้เป็นไปเพื่อคลายจาง ไม่ได้เป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์ ท่านบอกว่า ผู้ใดมีศรัทธาตั้งมั่น มีความเลื่อมใส ยิ่งไปฟังธรรมของพระตถาคต หรือของสาวกพระตถาคต คือ ฟังธรรมจากสาวกของพระพุทธเจ้า การฟังนี้ยอดเยี่ยมกว่าการฟังทั้งหลาย ย่อมเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งหลาย เราเรียกว่า **สวนานุตริย** คือ การได้ฟังอันยอดเยี่ยม ดีกว่าไปฟัง

เรื่องอื่น ๆ ทั้งหลาย เพราะฟังแล้วเป็นไปเพื่ออะไรอีก ท่านบอกว่าเป็นเพื่อความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งหลาย เป็นไปเพื่อคลายจาง ไม่ใช่ยิ่งฟังยิ่งกำหนัด ยิ่งย้อมใจให้คลั่งไคล้หลงใหลทุรนทุราย อยากจะฟังเสียงเอื้อน แล้วกระทั่งลามปามไปเวลามาสวดศพ ไม่รู้ว่าจะมาร้องกล่อมเจ้าภาพ หรือจะเอาอย่างไรกันแน่

อาตมาว่าที่สวดกันแบบเดิม ๆ นี่ก็ดีอยู่แล้ว กุศลาธรรมา อกุศลาธรรมา อัปปยากตาธรรมา ธรรมทั้งหลายที่ว่าเป็นกุศลก็ดี อกุศลก็ดี อัปปยากตาบอกไม่ได้ว่าเป็นกุศลหรืออกุศล ศพนั้นตั้งไว้เฉย ๆ ก็บอกไม่ได้ว่าเป็นกุศลหรืออกุศล นิมนต์พระมาสวดมาเทศน์ ศพนั้นก็เป็นที่ตั้งของกุศล เอามาเพื่อเล่นไพ่กินเหล้าก็เป็นที่ตั้งของอกุศล เหมือนแก้วใส่เหล้าเข้าไป แก้วก็เป็นอกุศล ถ้าใส่น้ำหวาน ใส่นม เพื่อดื่มให้ร่างกายแข็งแรง ก็เป็นกุศล เอาตั้งไว้เฉย ๆ คว่ำอยู่ ก็ยังไม่รู้ว่าเป็นกุศลหรืออกุศล

ลาภานุตริย

ทีนี้ ข้อที่สาม ความยอดเยี่ยมข้อที่ ๓ ท่านเรียกว่า **ลาภานุตริย** เป็นความยอดเยี่ยมอย่างไร ดีเยี่ยมอย่างไร ท่านบอกว่าบุคคลบางคนในโลกนี้ย่อมได้ลาภ คือ ได้บุตรบ้าง ได้

ภรรยาบ้าง ได้ทรัพย์สินแก้วแหวนเงินทอง มากบ้าง น้อยบ้าง แล้วก็ได้เกิดศรัทธาในสมณะหรือพราหมณ์ผู้เห็นผิดปฏิบัติผิด

ท่านบอกลาภนั้นเป็นของเลว เราได้ลาภมาจากการที่พระบอกก็ดีนะ พระที่บอกโชคบอกลาภบอกนั่นบอกนี่ เที่ยวเหยียบโฉนดให้ขายดี ได้ลาภ ได้เงิน ได้ทอง หรือปลุกเสกอะไรให้แล้วไปได้ลาภอะไรมา แล้วก็บอก **ลาภานุตริย** ลาภอันยอดเยี่ยม อันที่จริงท่านบอกว่า นั่นเป็นการได้ลาภแบบกิจของคนเลว ไม่ได้เป็นไปเพื่อความสงบรำงับเลย ไปแย่งไปคอยกันรบเร้า เพื่อให้พระสมณพราหมณ์ต้องปฏิบัติผิด ทำผิด บันดาลลาภให้ เช่น ไปตอกตะกรุดฝังอะไร เพื่อจะได้ลาภได้ผล ได้แคล้วคลาด ได้อะไรต่าง ๆ นี้ทั้งยังร่วมกันทำกิจอันเลว กิจอันผิด เป็นคำกล่าวของพระพุทธเจ้า

พวกเรานี่ก็น่าคิดกันบ้างนะ อาตมาพยายามค้นหาสูตรต่าง ๆ บางอย่าง ไม่รู้จะทำอย่างไรถูกดี เพราะไปดูหลักฐานกับความเป็นไปต่อกระแสของสังคมปัจจุบันนี้ ไม่รู้จะเอาอะไรเป็นหลักเป็นเกณฑ์กันเลย ทำผิดกันโดยไม่รู้ว่ามันผิด ผิดกันอย่างชนิดที่ว่าเฮกันไปผิด เป็นกระแสของความผิดไปหมด แล้วก็นิยมชมชอบกัน ทั้ง ๆ ที่ว่านี่เป็นกิจอันเลวนะ พระพุทธเจ้าท่านบอกว่าเรากำลังทำกิจอันเลว ไม่ใช่ว่าได้ลาภมาเป็นความประเสริฐ ไม่ได้ลาภชนิดที่เป็นไปเพื่อหลุดพ้นเลย บางคนได้บุตรก็ดีใจ ได้ภรรยาสวยก็ดีใจ ได้สามีรูปหล่อรวยทรัพย์ ก็ถือว่าตัวเองได้ลาภที่ดีที่สุด ถามจริง ๆ เถอะ ได้เมียสวยมาต้องระวังไหม ใครที่ได้ผู้ชายที่หล่อที่สุดนี่น่ากลัวไหม ขนาดไม่หล่อยังต้องระวังเลย

มีผู้หญิงคนหนึ่ง เขาเห็นพี่สาวเขาได้สามีหล่อแล้วลำบากจริง ๆ ชอบมีเมียน้อย ชอบทำอะไร ๆ แล้วใครก็ชอบมาแย่งเพราะสามีเขาหล่อจริง ๆ มันก็สร้างความทุกข์ทรมานให้พี่สาวเหลือเกิน นี่ได้สามีรวย หล่อ ได้ภรรยาสวย รวย ก็อย่านึกว่าเป็นลาภอันประเสริฐนะ มันยังไม่ใช่ลาภานุตริย

ทีนี้ท่านบอกว่า ส่วนผู้ใดได้ศรัทธาตั้งมั่นในพระตถาคตหรือสาวกของพระตถาคต เรียกว่า เขาเกิดได้ลาภอันประเสริฐตรงที่ว่า เขาโชคดีที่เขามายินดีพอใจในพระตถาคต คือ เขามี

ความพอใจในพระผู้มีพระภาคเป็นอันมาก เขาพอใจที่จะสดับตรับฟังศึกษาปฏิบัติธรรมกับพระสาวกผู้ซื่อตรงต่อพระองค์อย่างมาก

เพราะฉะนั้น ต้องเข้าใจด้วยว่าถ้าผู้ใดโชคดี มีศรัทธาตั้งมั่นในพระตถาคต หรือสาวกของพระตถาคต เรียกว่า เขาได้ลาภอันประเสริฐ เขาได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง เขาได้หลักธรรมของท่าน ประพฤติปฏิบัติด้วยความศรัทธา ชื่อเขาได้นำพาเอาหลักธรรมนำความพ้นทุกข์ ความกำหนัด ความกระวนกระวาย ความเศร้าหมองออกไปได้ จึงชื่อว่าเขาได้สิ่งที่เป็นลาภอันประเสริฐ

ถ้าเราได้เงิน ได้ทอง ได้ของอะไรเยอะ ๆ แต่เราไม่มีสติ เราไม่ความสุข เราไม่มีความสงบ ถามจริง ๆ เราจะร่ำรวยไปทำไม ร่ำรวยลม ๆ แล้ง ๆ ร่ำรวยแล้วอยู่กันไม่เป็นสุข อย่างที่บอกสวยกับรวยยังหย่าร้างกัน ขนาดเป็นเจ้าของห้าง เป็นอดีตนางงามก็ยังอย่าร้างกัน ถามว่าเราได้ลาภอันนี้จริงหรือเปล่า

⚜ ลาภที่แท้คือธรรมะ

ถ้าเรามีการศรัทธาตั้งมั่นในคำสอนของพระองค์ท่าน แล้วนำมาปฏิบัติ จนเราอยู่ของเราอย่างไม่เป็นทุกข์ ถึงเราไม่ได้เงินได้ทอง เราไม่ได้ภรรยาสวย สามีรูปหล่อก็ตาม แต่เรายังมีลาภ

เหลืออยู่ไหม ลาภที่แท้จริง ลาภที่ยอดเยี่ยม ได้ธรรมะเป็นสามีดีกว่าได้สามีที่หล่อแต่มีปัญหา ยังมีทุกข์ ยังมีความห่วงใย ยังมีความหึงหวงยึดติดผูกพันอีก ไอ้ที่ว่าได้ดีมากสวยมากก็ยังแย่อีกเห็นไหม เราได้คนดีสวยรวยหล่อแล้วบางทีเราก็เป็นทุกข์อีก เช่นได้ลูก ท่านระบุไว้ว่า ได้บุตรบ้าง ได้ภรรยาบ้าง ได้ลูกดี ๆ อย่าคิดว่าได้ลาภอันประเสริฐนะ เวลามันตาย มันเป็นอะไรไปนี่เสียใจน่าดูเลย เพราะความที่มันดี มันสวย มันหล่อ

แต่ว่าเราได้ความศรัทธาในตถาคต ได้ศรัทธาต่อการปฏิบัติธรรมอันดีงามตามคำสั่งคำสอนของท่าน ถามจริง ๆ ว่าเรามีวันเสียใจไหม ไม่มีเลย จะมีแต่อิ่มเอิบภาคภูมิใจไปยันวันตายเลยว่า ชาตินี้เราเกิดโชคดีจริง ๆ ที่เราได้ศรัทธาต่อหลักธรรมคำสอนต่อพระตถาคตของเรา เราไม่ได้ไปหลงใหลอย่างอื่นมากไปกว่านี้นั่นคือลาภอันประเสริฐ ใครที่เป็นเด็กเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้วเกิดศรัทธา เกิดศรัทธาเสียตั้งแต่อายุยังน้อย แทนที่จะไปหลงใหลเที่ยวโสเภณี และเดี๋ยวนี้เขาถือเป็นอาชญากรนะ กฎหมายใหม่เขาไม่ได้เอาโทษแต่ผู้หญิงฝ่ายเดียว เขาถือว่าผู้ชายที่ไปเที่ยวเด็กผู้หญิงโสเภณี ก็เป็นอาชญากรด้วย ทีนี้เราจะต้องระวังแล้ว

❧ สิกขานุตริย

ที่นี้ต่อไป ข้อที่ ๔ คำบาลีว่า **สิกขานุตริย** คำว่า สิกขานี้ก็คือคำภาษาบาลีว่า สิกขา หรือ ศิกษา เป็นสันสกฤต แปลเป็นไทยว่า **ศึกษา** ถามว่าการศึกษาอันยอดเยี่ยมเป็นไฉน ในนี้ท่านระบุไว้ บุคคลบางคนในโลกนี้ย่อมศึกษาศิลปะเกี่ยวกับช้างบ้าง ม้าบ้าง รถบ้าง นี่คือแบบโบราณ ถ้าเดี๋ยวนี้ก็คือศึกษาเรื่องเทคโนโลยี เรื่องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ดาราศาสตร์ ศาสตร์อะไรต่าง ๆ ที่ได้ไปเรียนไปศึกษากันเพื่อจบปริญญาเนี่ย ท่านตรัสว่า ผู้ที่ไปเรียนอย่างนั้นมาแล้ว ก็อย่าคิดว่าได้ไปศึกษาอย่างประเสริฐอย่างยอดเยี่ยม เพราะมันก็ยังมีเหมือนกัน ผู้ที่จบปริญญาโท จบปริญญาตรีจากเมืองนอกเมืองนา แต่กลับฆ่าพ่อฆ่าแม่ก็มี ถามว่านี่มันการศึกษาอันประเสริฐหรือเปล่า

แล้วถามจริง ๆ เดี๋ยวนี้มันเรียนกันดี ๆ เทคนิคเทคโนนี่มันยิงกัน มันฆ่ากันบนรถเมล์นี่มีไหม ยกพวกตีกัน เมื่อก่อนกางเกงยีนส์ เดี๋ยวนี้กระโปรงก็เคลื่อนที่ตีกับเขาด้วย แสดงว่าการศึกษานี้ไม่ใช่การศึกษาอันยอดเยี่ยมเลย ท่านบอกการศึกษาอันยอดเยี่ยมไว้ว่าอย่างไร

ผู้ใดมัวไปหลงศึกษาธรรมะกับสมณะ หรือพราหมณ์ผู้มีความเห็นผิด ปฏิบัติผิด การศึกษานั้นได้ชื่อว่าเป็นการศึกษาที่เลว เดี๋ยวนี้คนชอบไปศึกษาอาคมขลังเพื่อจะได้มีความวิเศษวิโสกว่าคนอื่น ส่วนสำนักที่ท่านสอนถูกปฏิบัติถูกเนี่ย เราก็ไม่ค่อยไปศึกษากัน มีใครบ้างที่คอยไปศึกษาจากพระธรรมปิฎก

ในสมัยท่านอาจารย์พุทธทาส คนก็ไปกันไม่มากเท่าไหร่ แต่เดี๋ยวนี้สำนักไหนถ้ากระเดียดไปทางไสยศาสตร์คนจะไปคอยกันเป็นพัน ๆ เพื่อตอกตะกรุด เพื่อรับพระเครื่องรุ่นนี้รุ่นนั้น ไปให้เคาะหัว เป็นกิจที่ไม่เคยมี ถ้าเกิดพระใดไปศึกษาไปปฏิบัติตามขึ้นก็เป็นการศึกษาที่เลว อันนี้เป็นสิ่งที่อาตมาพูดเองนะ

แล้วตอนนี้ก็โดนเขาว่าเหมือนกันแหละว่า พระพยอมต้องการจะพูดว่า พระหลวงพ่อองค์นั้นเหรอ บางคนบอกนึกแล้ว แต่อยากให้ดูหลักฐานมันมี ศาสนาไม่ใช่ของหลวงพ่อองค์นั้นองค์เดียว แล้วก็ไม่ใช่ของพระพยอมองค์เดียว แต่มันมีหลักเกณฑ์ว่าเป็นของสัตว์โลกต้องมีหลักอยู่ ถ้าเราไปทิ้งหลักแล้วก็ไปชอบกันในทางที่ผิดหลัก ก็จะพาไปเป็นการศึกษาที่เลว เป็นการศึกษาที่มัวแต่แก่งแย่งกันชิงดีชิงเด่นกัน

ตอนนี้อาตมากำลังจะทำโรงเรียนอนุบาลประถมขึ้นที่นี้อีก ไม่กี่วันก็จะเปิดแล้ว โดยคณะอาจารย์ที่เราคิดว่าดีที่สุด ท่าทางตั้งใจกันว่าเราจะไม่เน้นเรื่องเด็กเก่ง แต่จะเน้นเรื่องดี วันนี้ก็ลองไปเสนอเรื่องจดทะเบียนตั้งโรงเรียนขึ้น ที่แรกจะเริ่มขึ้นใช้ที่ฝั่งโน้นก่อน พอหลังจากนั้นก็จะไปหาที่ทางด้านหน้า อาตมาเพิ่งซื้อไว้ ๔ ไร่ ก็จะทำขึ้น คราวนี้ ๙ ชั้นก่อน อนุบาลต้น แล้วก็ ป.๑ ป.๒ ป.๔ ป.๕ ป.๖ คิดว่าช่วงแรกคงซัก ๒๐๐-๓๐๐ ก่อนแล้วครูนี่ทางอาตมาก็จะใช้มูลนิธิจ่ายเงินเดือนเอง หากครูคนไหนดีจริง ๆ สอนดีจริง ๆ มีความประพฤติดี เป็นตัวอย่างจริง ๆ เราจะให้โบนัสปีหนึ่ง ๓๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ ค่าความประพฤติดี ถ้าครูคนไหนสูบบุหรี่กินเหล้า ต้องให้ออก ถ้าครูผู้หญิงคนไหนแต่งตัวชะเวิบชะวาบเกินเหตุ ก็ต้องเตือน หรือ

ตัดเงินเดือนบ้าง ให้เป็นตัวอย่างที่ดี แล้วครูมาอยู่ที่นี่เราจะให้เงินให้พอ ไม่ต้องให้ไปค้าประกันขายแอมเวย์ให้มันวุ่นวาย เดี๋ยวสอน ๆ เด็กไปปุ๊บ เผลอ ๆ ถามพ่อเธอทำประกันหรือยัง ?

ควบคุมกาย วาจา ใจ ให้เรียบร้อย

ตอนนี้มันน่ากลัว ครูก็ทำธุรกิจกับเด็ก หมอก็ทำธุรกิจกับคนไข้ พระก็ทำธุรกิจกับญาติโยม พาไปศึกษาเรื่องผิด ๆ ไปศึกษาวิชาอาคม เรื่องขลัง เรื่องศักดิ์สิทธิ์ แทนที่จะศึกษาเรื่องดูแลจิตใจ ควบคุมกาย วาจา ให้เรียบร้อยดีงาม ตรงนี้ท่านบอกต่อไปว่า ส่วนผู้ใดศรัทธาตั้งมั่น มีความเลื่อมใสยิ่ง ย่อมศึกษาอธิศีลบ้าง อธิจิตบ้าง อธิปัญญาบ้าง ในธรรมวินัยที่ตถาคตประกาศแล้ว การศึกษานี้ยอดเยี่ยมกว่าการศึกษาทั้งหลาย เรียกว่า สิกขานุตตริย

ผู้ใดศึกษาเรื่องอธิศีล ก็คือควบคุมกายวาจาให้เรียบร้อยหมดปัญหา ดีงาม ชื่อว่าผู้นั้นได้ศึกษาอธิศีล เป็นการศึกษาที่เยี่ยมยอด ผู้ใดศึกษาเรื่องจิตให้สุขภาพจิตดี ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่หวาดหวั่นพรั่นพรึงทางจิต ไม่เป็นคนกลัวอะไรง่าย ๆ ต่อข่าวลือไม่ว่าจะอักษร ส. หรือราหูสุริยคราส หรือลืออะไรกันต่อไปอีก

เราก็ไม่ต้องหวาดหวั่นพรั่นพรึงทางจิต มีสุขภาพจิตดี การศึกษาเรื่องอธิจิตให้จิตมีอำนาจ จิตไม่หวาดหวั่นพรั่นพรึง

ฝึกฝนการใช้ปัญญา

นี่เป็นสิ่งที่ท่านเรียกว่า สิกขานุตตริย ผู้ใดตั้งมั่นเลื่อมใสศรัทธายิ่ง ย่อมศึกษาอธิศีลบ้าง อธิจิตบ้าง อธิปัญญาบ้าง คือ พยายามศึกษาฝึกฝน ฝึกการใช้ปัญญา ไม่ใช่ฝึกแต่แสวงหาปัญญา ที่เขาไปเรียน ๆ โดยมาก เขาฝึกไปท่องจำตามหลักสูตรที่เขาสอนให้เรียน แต่ไม่ได้ฝึกฝนการใช้ปัญญา การฝึกฝนการใช้ปัญญา คือ การฝึกใช้โยนิโสมนสิการ ฝึกใคร่ครวญพิจารณาว่าอันนี้เป็นผลอย่างนี้ จะใช้ให้เป็นประโยชน์อะไรได้แก่เรา เราได้ยินได้ฟังใครพูดมา

วันนี้โยมฟังแล้วต้องไปโยนิโสมนสิการ อันนี้ยอดเยี่ยม ยอดเยี่ยมแล้วมีประโยชน์อะไรแก่เรา เราต้องใคร่ครวญให้เห็นชัดจริงอย่างนั้น ดีอย่างนี้ แล้วเราก็อยากเห็นอย่างนั้น อยากฟังอย่างนี้ อยากศึกษาอย่างนั้น อยากได้ลาภอย่างนี้ อย่างที่ได้กล่าวมาตรงนี้เขาเรียกว่า อธิปัญญา ถ้าใครใช้โยนิโสมนสิการมากเท่าไหร่ ปัญญาก็เกิดอย่างแท้จริง เกิดชนิดที่ใช้ประโยชน์ได้

ศาสตร์แห่งชาวพุทธ

บางคนนี่ไปเรียนหลาย ๆ ศาสตร์ บางทีใช้ได้ศาสตร์ ๒ ศาสตร์ บางคนเรียนหมอมาดันไปเป็นครู เรียนครูมาไปเป็นหมอ บางคนเรียนแล้วไปทำเกษตรก็มี ไปประกอบอาชีพส่วนตัว บางทีเคร่งเรียนแทบตาย ทั้งที่ไม่ได้เป็น สิกขานุตตริย การศึกษาที่ยอดเยี่ยม ศึกษาแล้วใช้ดับทุกข์เราได้นี่ดี ถ้าอธิศีลดี อธิปัญญาดี อธิปัญญาสิกขาดี ย่อมเป็นไปเพื่ออะไรอีก เป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งหลายผู้ศึกษา เป็นไปเพื่อเบื่อหน่ายคลายจาง เป็นไปเพื่อระงับดับทุกข์ เป็นไปเพื่อเยือกเย็น เพื่อนิพพาน แล้วอย่างนี้จะไม่เรียกว่าเป็นการศึกษายอดเยี่ยมได้อย่างไร เพราะศึกษาไปแล้วทำให้ใจสงบเย็น เดี๋ยวนี้อยู่กันอย่างไร ศึกษากันดีๆ อย่านึกนะว่าร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาแล้วจะสุขสงบเย็นได้ หากว่ามนุษย์ไม่มีการศึกษาแบบ อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ล่ะก็เสร็จเลย เพราะอาตมาว่าร่างเสร็จแล้วมันก็ไม่ได้เป็นไปเพื่อความสงบสุขร่มเย็นเท่าไหร่ เพราะว่ามันไม่ครบวงจร เล่นทิ้งศาสนากันเลย แล้วมันจะอยู่กันอย่างเป็นสุขได้อย่างไร

อาตมาอยากจะบอกว่า ถึงศาสนาไม่ได้เป็นสาขาวิชาอาชีพ แต่ก็เป็นสถาบันหนึ่งกลุ่มหนึ่ง และเป็นส่วนสำคัญของชาติด้วย แล้วทำไมถึงมองข้ามกันไปได้ก็ไม่รู้

บาลีจริยานุตตริย

ทีนี้ต่อมา ความยอดเยี่ยมข้อที่ ๕ ท่านใช้คำว่า บาลิจริยานุตตริย หมายความว่าอย่างไร ท่านบอกว่าคนบางคนในโลกนี้ ย่อมบำรุงกษัตริย์บ้าง พราหมณ์บ้าง คหบดีบ้าง ชนชั้นสูงบ้าง ชั้นต่ำบ้าง บำรุงสมณพราหมณ์ผู้เห็นผิดปฏิบัติผิดบ้าง การบำรุงนั้นชื่อว่าเป็นการบำรุงของคนแค่ปุถุชนแค่ชั้นเลว ในนี้ท่านใช้หมดล่ะนะ

ถ้าเกิดมีกษัตริย์ที่เลว แล้วเราไปเอาเงินเอาทองไปอุปถัมภ์กษัตริย์ที่เลว แกไม่ได้สร้างชาติบ้านเมืองอะไรเลย ได้แก่กินเที่ยวเล่น เสวยบรรทม ๆ แล้วยิ่งไปบำรุงคนชั้นต่ำ เอาข้าวเอาของไปให้กิน กินเสร็จแล้วก็นอนกันเกลื่อนกลาดตามหัวลำโพง ตลาด

หมอชิต แล้วก็มูลนิธิต่าง ๆ ก็ไปต้มข้าวต้มเลี้ยงมัน โยมว่านี่มันบำรุงยอดเยี่ยมหรือยัง

⚜ การบำรุงอันประเสริฐ

การได้บำรุงพระที่ประพฤติผิด ปฏิบัติผิด บำรุงพราหมณ์คหบดี หรือคนชั้นสูง หรือคนชั้นต่ำ ที่มันเลวล่ะ เราไปบำรุงเขา เราก็กลายเป็นแค่บำรุงเลว ๆ ไปอย่างนั้นเอง ไม่ได้บำรุงอันประเสริฐเลย

เดี๋ยวนี้ไอ้พวกประเภทบวชปลอม มันชอบไปเคาะประตูหน้าต่างโยม แล้วโยมก็บอกบำรุงศาสนา ๆ แม้แต่ไอ้พวกเอาลูกนิมิตใส่วิ่งไปในตลาดเขียงหมูเนี่ย โยมอย่าคิดว่าเป็นการบำรุงศาสนาที่ยอดเยี่ยมนะ กำลังบำรุงอันเลวเลย กำลังบำรุงโจรให้ปล้นศาสนา นี่พวกเราเชื่อว่าเดี๋ยวนี้เราบำรุงเลวนี่มีเยอะไหม ไม่ได้บำรุงอันยอดเยี่ยม ต้องดูบ้างนะ มันไปเคาะประตู พวกพระบ้าอะไรก็ไม่รู้ บวชแล้วไม่อยู่วัด มันดันไปเคาะประตูบ้าน พวกนี้ขืนให้ไปบำรุงไปมันจะเป็นการบำรุงที่เลว เขาเรียกว่าบำรุงโจรไว้ปล้นศาสนานั่นเอง อย่าเที่ยวไปให้ง่าย ๆ นะโยม

ตอนนี้มีพระอยู่วัดหนึ่ง วัดอยู่ในตรอก ชอบไปเรี่ยไรแล้วก็เอาเงินไปกินเหล้า ไปมีสีกงสีกากันแล้วไม่อยู่วัดเลย ออกเรี่ยไรทั้งวัน เสร็จแล้วก็เอาเงินมากินเหล้า เล่นการพนัน ไปดูได้เลย นี่เป็นเรื่องที่ฟังแล้วก็บอกไม่รู้ โยมก็ให้กันง่ายจริง ๆ เป็นคนบำรุงง่ายเหลือเกิน ทั้ง ๆ ที่บำรุงนั้นเป็นการบำรุงเลว บาลิจริยานุตตริย การบำรุงอันยอดเยี่ยมอย่างไร บำรุงเลวอย่างไร ซวยที่สุดเลย ไปบำรุงคนเลว ๆ สมณะ ชีพราหมณ์ ปฏิบัติผิดคหบดี กษัตริย์ที่ประพฤติผิดแล้วยังบำรุงอีก ยังถวายเป็นพระราชกุศลอีก ระวัง แต่ถ้าอย่างในหลวงของเรานี่ไม่ต้องพูดหรอก

นี่ให้อีกแล้วพันล้าน ให้ทำอะไรรู้หรือเปล่า พันล้าน แล้วที่ซึ้งกว่านั้นให้อะไรรู้หรือเปล่า คูคลองที่ล้อมรอบสวนจิตรลดาที่สวย ๆ ท่านจะให้ถมทำถนนเพื่อแก้ปัญหาจราจร โอ้ไหประเสริฐจริง ๆ ถ้าเป็นบ้านโยมจะเฉือนให้ไหมเนี่ย ที่หน้าบ้านศอกเดียวอย่ากลับรถหน้าบ้านกู แต่ในหลวงองค์นี้นะให้ท่านก็ไม่มีไปไหนแล้วก็หวนกลับมาอีก นี่ประเสริฐ ถ้าเราบำรุงให้ถูกมันก็ประเสริฐยอดเยี่ยม

ทีนี้วกมาถึงตามหัวข้อนิดหนึ่ง ผู้ใดศรัทธาตั้งมั่น มีความเลื่อมใสยิ่ง ย่อมบำรุงพระตถาคตและสาวกของพระตถาคตที่เป็นสาวก ที่ตั้งมั่นสืบทอดความบริสุทธิ์ไปสู่สัตว์ทั้งหลาย การบำรุง

นี้ยอดเยี่ยมกว่าการบำรุงทั้งหลาย ย่อมเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์แก่สัตว์ทั้งหลาย เพราะเราบำรุงผู้ที่จะให้ความบริสุทธิ์แก่สัตว์ จะถ่ายทอดความบริสุทธิ์ให้แก่สัตว์ เรายิ่งบำรุงเราก็ยิ่งได้รับความบริสุทธิ์ เหมือนบอกว่าดีสู่ดี บริสุทธิ์ยิ่งสู่บริสุทธิ์ คำว่าดีสู่ดี เลวสู่เลว โยมฟังถูกไหม

อย่างพวกเราคนดี ธรรมะดี คนดีก็มาสู่ดี แต่คนเลวทำชั่วทำบาป เดี๋ยวมันก็ไปสู่คุกตะรางไปที่เลว แล้วก็ไปรวมกับไอ้พวกกลุ่มเลว คนเลวก็ย่อมไปอยู่กับพวกเลว ตอนนี้เชื่อเหอะไอ้โจรห้าร้อยขี้เมามันไม่มาฟังกันเท่าไหร่หรอก ที่มันมาก็เผอิญหลงมา เขาลากมา อะไรอย่างนั้น แต่ไอ้ที่มาด้วยความศรัทธานั้นไม่ค่อยมีหรอก

บำรุงพระธรรม บำรุงศาสนา

นี่แหละท่านบอกว่าเป็น บาลิจริยนุตตริย การได้บำรุงพระตถาคต พระสาวกของพระตถาคต ที่มุ่งมั่นสืบสานความบริสุทธิ์ไว้แก่สัตว์โลก เพื่อสัตว์โลกจะได้ร่มเย็น ศาสนาเป็นที่พึ่งคำสอนของพระองค์ เป็นที่พึ่งแก่สัตว์โลก เมื่อเราบำรุงพระธรรมคำสอนไว้ก็เท่ากับบำรุงศาสนา

⚜ อนุสตรานุตริย

ที่นี้ความยอดเยี่ยมข้อที่ ๖ ข้อสุดท้าย ท่านใช้คำว่า **อนุสตรานุตริย** เป็นอย่างไร เขาบอกคนบางคนในโลกนี้ย่อมระลึกนึกถึง ได้บุตรบ้าง ได้ภรรยาบ้าง ระลึกถึงทรัพย์ของตัวเองมีมากบ้าง ระลึกถึงสมณะ หรือ พราหมณ์ผู้เห็นผิด ปฏิบัติผิด การระลึกเช่นนี้เป็นกิจอันเลว ถ้าเรามานั่งระลึกนึกถึงภรรยากับลูกอยู่อย่างนี้ วัน ๆ นั่งนึกแต่ ผัวกู เมียกู ลูกกู ข้างหน้าจะอยู่อย่างไร จะเรียนอย่างไร วันหนึ่งนั่งนึกแต่ลูกแต่ผัวแต่เมียกันอยู่อย่างนี้ มันจะไม่มีความบริสุทธิ์เลย วัน ๆ นั่งนึกลูกกูจะได้เป็นนายพลไหม ลูกกูจะสอบเอ็นทรานส์ได้ไหมนะ ถ้าลูกกูสอบเอ็นทรานส์ไม่ได้ กูก็เอ็นสะท้านแทนลูกกูแหละ

อนุสตรานุตริย แปลว่า ตามระลึกนึกอยู่ ถ้าระลึกนึกยอดเยี่ยมกับระลึกนึกเลว บางคนท่านบอกมัวแต่ระลึกนึกถึงแต่บุตรบ้าง ภรรยาบ้าง ทรัพย์สินสมบัติ แก้วแหวนเพชรนิลจินดาระลึกว่าตัวเองมีมาก บางคนเนี่ยมันไม่มีระลึกนึกถึงสิ่งดีงามเลยมันนึกแต่สมบัติถาดโต๊ะ เขาเรียกว่าคนมัวระลึกอย่างนี้เป็นกิจอันเลว ส่วนผู้ใดมีความศรัทธาตั้งมั่นเลื่อมใสยิ่ง ย่อมระลึกนึกถึงพระตถาคต หรือสาวกของพระตถาคต การระลึกนึกถึงอย่างนี้ยอดเยี่ยมกว่าการระลึกนึกถึงสิ่งทั้งหลาย เพราะยิ่งระลึกไปก็เพื่อ

ความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งหลายของผู้ระลึกนั่นเอง ถึงจะเรียกว่า **อนุสตรานุตริย**

ทุกข์หายเพราะนึกถึงตถาคต

มันมีหลักเขาเทียบไว้อย่างนี้นะว่า ใครที่เป็นทุกข์อยู่แล้ว ระลึกนึกถึงพระพุทธเจ้าได้ ความระลึกนึกได้อย่างนี้จะปัดทุกข์ร่วงหล่นไปประดุจดังปลายเข็มที่ใครเอาเม็ดทรายไปตั้ง ตั้งอย่างไรก็ตั้งไม่อยู่ เราเอาเม็ดทรายไปวางที่ปลายเข็ม มันก็ร่วงหล่นหมด ฉันใดก็ฉันนั้น พอเราระลึกนึกถึงพระพุทธเจ้า ตถาคตที่สอนดีปฏิบัติจนพ้นทุกข์ พอเราระลึกถึงตรงนี้ปั๊บ ทุกข์จะหาย เป็นการระลึกที่ยอดเยี่ยมเลย ตกลงวันนี้ได้ ๖ อย่าง นี่มาวัดที่ได้ของยอดเยี่ยม บางคนเนี่ยงงไม่เห็นได้เป็นชิ้นเป็นอันเลย มาวัดนี้ไม่เห็นได้เหรียญได้ตะกรุดเลย เอายังไงกันแน่ อันไหนยอดเยี่ยมโยมวันนี้มารู้สึกได้ของยอดเยี่ยมไปไหม แล้วใครยังจะเอาตะกรุดใครยังจะเอานางกวัก ใครยังจะเอาเหรียญรุ่นขี้ยาอีก ใครจะเอาอะไรกันอีก

ทุกวันนี่ บางทีมาเอากิจที่เป็นของเลวไป แต่คิดว่ายอดเยี่ยม ไอ้ความยอดเยี่ยมของเรากับของพระพุทธเจ้าไม่ค่อยตรง

กันเห็นไหมใช่ไหม วันนี้อาตมาพยายามเอาของยอดเยี่ยมของพระพุทธเจ้ามาให้ ไม่ได้เอาของกิจอันเลวของสมณะผู้เห็นผิดปฏิบัติผิด เดี๋ยวคราวหน้าก็จะพยายามหาของยอดเยี่ยมมาให้เรื่อย ๆ แต่ไม่ค่อยมากันนี่ มีของยอดเยี่ยมให้ตั้ง ๖ อย่าง มากันแค่นี้เอง

ฉะนั้น ต่อไปนี้ต้องมาดูกันบ้าง วัดไหนให้ของยอดเยี่ยมกว่ากัน นี่เป็นเรื่องราวในพระไตรปิฎกในอนุตตริยสูตร ในการได้ของยอดเยี่ยม ๖ อย่าง จากพระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๒ หน้า ๓๓๕ ท่านตรัสไว้ ใครไม่เชื่อก็ไปตรวจทานดูอีกก็ได้ จะได้รู้ว่าของยอดเยี่ยมที่มีในโลกนี้เราควรจะได้จะถึงไหม

แต่ว่าโดยรายละเอียด โยมก็ต้องไปพิจารณาให้แยบคายว่า ในนี้ถึงบอกว่าต้องได้เห็นพระพุทธเจ้า แต่ถ้าไม่ได้เห็นองค์ท่าน ท่านก็บอกให้เห็นธรรมไง ถ้าเราเห็นธรรมก็เห็นท่าน ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นไม่จำเป็นต้องเห็นเนื้อหนังของพระพุทธเจ้า ถ้าเห็นเนื้อหนัง เห็นจีวรเน่า ๆ แบบนั้น ท่านบอก ก็เหมือนเนื้อเน่าของคนอื่นแหละ เน่า ๆ เหมือนกัน แต่เห็นพระพุทธเจ้านะคือเห็นธรรม ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา ท่านตรัสไว้

ฉะนั้นวันนี้พวกเราใครจะมาหาของเยี่ยม ๆ ยังมีให้อีกจากพระไตรปิฎก ยังมีเรื่องดี ๆ อีกเยอะ เราเรียนกันชาตินี้ก็ไม่จบ เรามาเรียนกันเป็นสิกขานุตริย เป็นการศึกษาที่ยอดเยี่ยม

อาตมาไม่ได้จบวิชาครูหรอก แต่อาตมาคิดว่าได้พยายามให้การศึกษาแก่ประชาชนที่เป็นศาสนิกชน ไม่พาหลงทางแน่นอน เพราะหลักฐานมีพูดตามหลักตามเกณฑ์ที่มีอยู่ ส่วนจะกระทบใครบ้างก็ต้องขออภัย อย่าโกรธอย่าเคืองกันเลย เพราะว่ามันเรื่องจริง ถ้าไม่ยืนหยัดพูดตามหลักนี้ไว้ คนก็ไปในทางไสยศาสตร์กันหมดไปกัน ตามสมณพราหมณ์ผู้ปฏิบัติผิดเห็นผิด แต่ว่าคนจำนวนมากก็ว่าถูกว่าชอบกันไป เป็นกิจอันเลวไปที่บำรุงสมณพราหมณ์ที่ปฏิบัติผิดเห็นผิด ก็ต้องช่วยกันพิจารณา

ขออวยพรให้ทุกคนจงได้สิ่งยอดเยี่ยมอันประเสริฐ ตั้งแต่การได้เห็น ได้ฟัง การได้ลาภ การได้ศึกษา การได้บำรุง การระลึกนึกสิ่งที่ทำให้เกิดความยอดเยี่ยม เกิดความประเสริฐบริสุทธิ์ผุดผ่อง เพื่อสงบรำงับเบื่อหน่ายคลายจาง เพื่อความสงบ เพื่อความสงบเย็น เพื่อนิพพาน ด้วยกันทุกท่านทุกคนเทอญ.

ธรรมสภา : เลขที่ ๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๙ เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์/โทรสาร : (๐๒) ๔๔๔๑๕๓๕, ๘๘๘๗๙๔๐, ๔๔๑๑๕๘๘, ๔๔๑๑๖๐๔
ธรรมสภาได้รวบรวมหนังสือและสื่อธรรมะต่าง ๆ ไว้บริการแก่ท่านสาธุชน จากสำนักพิมพ์และสำนักปฏิบัติธรรมทั่วประเทศ ท่านที่สนใจเลือกชมได้ที่... ศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา เลขที่ ๒-๖ ถนนบรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์/โทรสาร : (๐๒) ๔๔๔๑๕๓๕, ๘๘๘๗๙๔๐, ๔๔๑๑๕๘๘, ๔๔๑๑๖๐๔

สถาบันบันลือธรรม เป็นองค์กรเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสืบทอดและเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงตราบนานเท่านาน อันเป็นการสานต่อเจตนารมณ์ของท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี ป.ธ.๘ (นายบรรลือ สุขธรรม) อดีตเจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นผู้ให้กำเนิดธรรมสภา โดยมี พระพรหมมังคลาจารย์ (หลวงพ่อปัญญานันทภิกขุ) เป็นองค์ประธาน ฯ

วัตถุประสงค์ของสถาบันบันลือธรรม

๑. เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนา
๒. เพื่อปลุกสำนึกในการกระทำหน้าที่ของตน
๓. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน
๔. เพื่อส่งเสริมในการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

กิจกรรมของสถาบันบันลือธรรม

๑. โครงการ เด็กดีของสังคม เรียนทุกวันเสาร์ ๐๘.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.
๒. โครงการ พบพระ พบธรรม ทุกวันเสาร์ ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.
๓. โครงการ มอบทุนการศึกษา แก่เด็กผู้รักดีและประพฤติดี
๔. โครงการ อยู่กันด้วยความรัก ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากทั้งกายและใจ

สถาบันบันลือธรรม ได้รับการสนับสนุนจากธรรมสภา และศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา ท่านที่ได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้น ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ติดต่อสอบถามได้ที่ ๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๗๐ โทรศัพท์ : (๐๒) ๔๔๑๑๙๑๗

แนวทางใหม่ๆ กับความเข้าใจผิดๆของญาติโยม

เดี๋ยวนี้บางคนใช้พระเครื่องรุ่นนั้นรุ่นนี้ ใช้ไปต่างๆ นานา ที่แย่ที่สุดก็คือ ใช้พระให้เป็นเสน่ห์ เขาบอกองค์นี้เอาไปแขวนคอแล้วมีเมียน้อยได้เป็น ๑๐ คนเลย โยมว่า อย่างนี้แย่ไหม พระไปช่วยโยมแบบนั้น ทำให้ ครอบครัวเขาปั่นป่วน เพราะฉะนั้น คนเรา มันอยากได้ของ ได้พระ ไปใช้ แล้วบางทีก็ พูดกันนะ อยากจะเช่าพระไปสักองค์ มีบ้างไหมที่เมตตามหานิยม นึกว่า จะได้ขายของดี มันจะให้พระไปช่วย ขายของ นี่มันใช้พระแบบผิดๆ พวกเราชาวพุทธ ควรจะใช้ให้พระท่าน สอน ให้ท่านเตือน ให้ท่านแนะ ให้ท่านบอกเรื่องที่จะทำให้เรามีความดี ความงาม ช่วยทำให้โลกนี้มีสันติภาพ ให้มีความสงบร่มเย็น **โลกเราจะได้มีแต่สันติสุข**

9 789749 978955

ขอกราบขอบพระคุณแด่ทุกท่านที่สนับสนุนและอุปถัมภ์การจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้

โปรดช่วยสมทบค่าจัดพิมพ์หนังสือ **"เลื่อนชั้นตัวเอง"** ในจำนวนเล่มละ ๑๐๐ บาท

เลื่อนชั้นตัวเอง

โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า

ไม่โกรธดีกว่า จะได้ไม่บ้าไม่โง่

๑๐๐